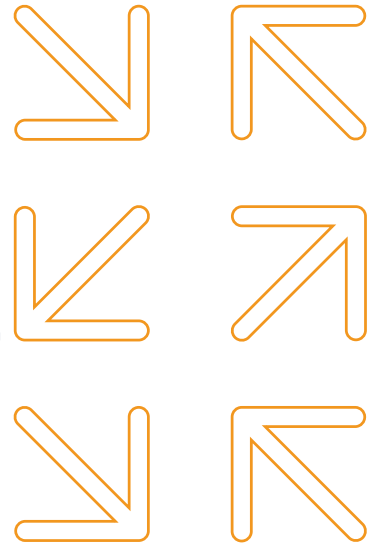

Jaarverslag VeiligheidNL 2022

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is hét kenniscentrum voor letselpreventie. Wij zetten ons in om het leven van mensen veilig(er) te maken door veilig gedrag in een veilige omgeving te stimuleren.

Veiligheid is niet vanzelfsprekend. Het is het resultaat van onderzoek, van wetenschap, van interventies, van gedrag. Wij richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige letsels, waar preventie belangrijk én mogelijk is. Dit doen we vanuit de thema's Kinderveiligheid, Valpreventie, Gezond gehoor, Sportblessurepreventie, Verkeersveiligheid en Productveiligheid.

We werken in een doelgerichte cyclus aan onderzoek, strategie- en interventieontwikkeling, implementatie en evaluatie. Relevante kennis en inzichten zetten wij om in hoogwaardige gedragsinterventies en slimme veiligheidso oplossingen en we verbinden wetenschappelijke inzichten met de dagelijkse praktijk. En, dat doen we niet alleen. We werken samen met partners en professionals en samen strijden we voor maximale impact.

Voor de monitoring van letsels werken we met ons eigen Letsel Informatie Systeem (LIS). Een uniek systeem dat letsels registreert bij een representatieve steekproef van Spoedeisende Hulpafdelingen van ziekenhuizen in Nederland.

Veiligheid is niet per ongeluk.

Jaarverslag 2022

Rapport 976

Directie VeiligheidNL

Uitgegeven door

VeiligheidNL

Postbus 75169

1070 AD Amsterdam

www.veiligheid.nl

april 2023

Inhoudsopgave

	Pagina
1	Jaarverslag VeiligheidNL
1.1	Verslag van de Raad van Toezicht
2	Algemene beschouwing
2.1	Statutaire gegevens
2.2	Doelstelling en context
2.3	Organisatie en financiering
2.4	Activiteiten en resultaten 2022
2.5	Bijzondere gebeurtenissen in 2022
2.6	Begroting 2022 versus Realisatie 2022
2.6.1	Baten
2.6.2	Lasten
2.6.3	Recapitulatie
2.7	Risicoanalyse
2.8	Strategisch kader
2.9	Leeswijzer inhoudelijke verantwoording
3	Monitoring & Onderzoek
3.1	Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners
3.2	Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie
3.2.1	Speerpunt 1: Dataverzameling voor monitoring van letsels via LIS en andere bronnen (CBS, LBZ, LSM)
3.2.2	Speerpunt 2: Onderzoek naar letselbrede onderwerpen: risicofactoren waaronder de rol van lage SES, gevolgen en ernst en kosten van letsel
3.2.3	Speerpunt 3: Methodologische projecten om monitorings- en onderzoeksmethoden te verbeteren en innoveren, met gebruik van technologie
3.3	Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie
3.3.1	Onderzoek Alcohol en letsel
3.4	Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS
3.4.1	Inhoudelijk
3.4.2	Financieel
3.5	Extern gefinancierde projecten
4	Programma Kinderveiligheid
4.1	Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners

4.2	Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie	16
4.2.1	Speerpunt 1: een stevige kennisbasis (kennisonderhoud, -ontwikkeling en -deling)	16
4.2.2	Speerpunt 2 Impact op het voorkomen van letsels bij kinderen	19
4.2.3	Speerpunt 3 Versterken vaardigheden	20
4.3	Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie	21
4.3.1	Ontwikkelen en produceren voorlichtings- en communicatiemiddelen (tekst en beeld)	21
4.3.2	Doorontwikkeling kinderveiligheid.nl	21
4.3.3	Ontwikkeling en productie voor voorlichting o.b.v. behoefte doelgroep	21
4.4	Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS	21
4.4.1	Inhoudelijk	21
4.4.2	Financieel	22
4.5	Extern gefinancierde projecten	22
4.5.1	Risicomonitor	22
4.5.2	Gezonde Start	22
4.5.3	Prima	22
4.5.4	Nationaal Plan Zwemveiligheid 2021-2024	23
4.5.5	Gifwijzer	23
5	Programma Productveiligheid	24
5.1	Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners	24
5.2	Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie	24
5.2.1	Speerpunt 1: kennisontwikkeling op epidemiologie en etiologie van product gerelateerde letsels	24
5.2.2	Speerpunt 2: kennisontwikkeling en -deling over chemische stoffen in consumentenproducten	24
5.3	5.3 Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie	27
5.3.1	Signaleringsinstrument	27
5.3.2	Gedragsaspecten van productveiligheid	27
5.3.3	Preventie ongevallen opblaasbare speeltoestellen	28
5.4	Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS	29
5.4.1	Inhoudelijk	29
5.4.2	Financieel	30
5.5	Extern gefinancierde projecten	30
6	Programma Valpreventie ouderen	31
6.1	Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners	31
6.2	Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie	31
6.2.1	Speerpunt 1: kennisonderhoud, ontwikkeling en delen	31

6.2.2	Speerpunt 2: meer kennis over verbeteren implementatie effectieve valpreventiemaatregelen	34
6.2.3	Speerpunt 3: kennisontwikkeling valpreventie bij ouderen met cognitieve problemen	35
6.3	Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie	35
6.3.1	Resultaten tweede tijdelijke uitbreiding valpreventie	38
6.4	Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS	39
6.4.1	Financieel	39
6.4.2	Inhoudelijk	39
6.5	Extern gefinancierde projecten	39
7	Programma Sportblessurepreventie	42
7.1	Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners	42
7.2	Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie	42
7.2.1	Speerpunt 1: Kennisontwikkeling	42
7.2.2	Speerpunt 2 Kennisdeling	44
7.2.3	Speerpunt 3: Agendasetting	46
7.3	Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie	46
7.3.1	Monitoring	46
7.3.2	Profilering	47
7.4	Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS	47
7.4.1	Inhoudelijk	47
7.4.2	Financieel	47
7.5	Extern gefinancierde projecten	47
8	Programma Gehoorschadepreventie	48
8.1	Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners	48
8.2	Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie	48
8.2.1	Speerpunt 1: kennisontwikkeling prevalentie, incidentie gehoorschade en risicodrag	48
8.2.2	Speerpunt 2: kennis over wat werkt bij de preventie van gehoorschade	49
8.2.3	Speerpunt 3: versterken netwerk / kennisdeling	51
8.3	Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie	53
8.3.1	I Love My Ears	53
8.3.2	Geluidsbeleving	55
8.3.3	Adviesonderzoek faciliteren geluidsmetingen	56
8.4	Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS	56
8.5	Extern gefinancierde projecten	57
9	Programma Verkeersveiligheid	58
9.1	Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners	58

9.1.1	Speerpunt 1: inzicht geven in risicogroepen, -locaties en -gedragingen op basis van spoedzorgdata op landelijk en regionaal niveau.	58
9.1.2	Speerpunt 2: Kennis over wat werkt bij preventie van verkeersongevallen	58
9.1.3	Speerpunt 3: Agendasetting en kennisdelen	58
9.2	Behaalde resultaten extern gefinancierde projecten	59
9.2.1	Speerpunt 1: inzicht geven in risicogroepen, -locaties en -gedragingen op basis van spoedzorgdata op landelijk en regionaal niveau.	59
9.2.2	Speerpunt 2: Kennis over wat werkt bij preventie van verkeersongevallen	62
9.2.3	Speerpunt 3: Agendasetting en kennisdelen	63
10	Organisatie brede thema's en kennisdeling	65
10.1	Maatwerk	65
10.2	Technologie	65
10.3	Gedragbeïnvloeding voor preventie van letsels	66
10.4	Kennisagenda	66
10.5	Kennis en informatieoverdracht	66
10.6	Public Relations en Public Affairs	68
10.6.1	Public Relations	68
10.6.2	Public Affairs	69
11	Prioriteiten bedrijfsvoering	70
11.1	Financiën	70
11.1.1	Professionalisering inkoopprocedures	70
11.1.2	Contractmanagement/juridische procedures	70
11.1.3	Management dashboard	70
11.1.4	Risicomanagement	70
11.2	HR	70
11.2.1	Personeelsbestand	70
11.2.2	Werving & selectie	71
11.2.3	Uitstroom	71
11.2.4	Arbeidsvoorwaarden	72
11.2.5	Structurele thuiswerkvergoeding vanaf 2022	73
11.2.6	Voorzieningen werkplek & regeling thuiswerken	73
11.2.7	Vitaliteit	73
11.2.8	Ziekteverzuim	73
11.2.9	Opleidingsbeleid en loopbaanbegeleiding	74
11.2.10	Vertrouwenspersoon	74
11.2.11	Ondernemingsraad	74

11.3	Informatiemanagement en ICT	74
11.3.1	Speerpunt 1: Aandacht voor kwaliteit, veiligheid en regelgeving	74
11.3.2	Speerpunt 2: Versterken data management	74
11.3.3	Speerpunt 3: Doorontwikkeling IT afdeling	75
	Bijlage 1 Financieel overzicht	76
	Bijlage 2 Organogram 2022	81
	Bijlage 3 Afkortingen	82

1 Jaarverslag VeiligheidNL

1.1 Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is in 2022 4 keer bij elkaar gekomen voor regulier overleg.

21 april 2022

15 juni 2022

30 september 2022

6 december 2022

Naast de reguliere vergaderingen zijn er 3 bijeenkomsten geweest met de auditcommissie, heeft dhr. Crutzen in april nader kennisgemaakt met de organisatie en hebben de heren Hamming en Wels als nieuwe leden van de RvT in oktober een kennismaking gehad met de organisatie.

In april zijn jaarverslag en jaarrekening vastgesteld met een mooi positief eindresultaat voor de organisatie. Tevens zijn wervingsstrategie en profiel besproken voor de twee nieuw te werven leden voor de RvT vanwege het aanstaande vertrek van de heer Francoys en de heer Smit.

In juni was een breder overleg gepland met RvT en MT van VeiligheidNL. Hier is gediscussieerd over de 3 speerpunten van de nieuwe strategie en hoe deze concreet handen en voeten konden krijgen.

In september zijn jaarplan en begroting vastgesteld en is gesproken over het substantiële geprognosticeerde negatieve resultaat. Met bestuurder is gesproken over beheersmaatregelen om dit negatieve resultaat nog zoveel mogelijk ten goede te keren. Daarnaast is de RvT inhoudelijk bijgepraat over de rol en positie van VeiligheidNL bij de landelijke uitrol van valpreventie.

In december heeft de eerste vergadering van de RvT plaatsgevonden onder voorzitterschap van de heer Hamming. De RvT leden hebben nader kennisgemaakt en gesproken over de communicatiestrategie van VeiligheidNL en de rol van VeiligheidNL in de preventie van gehoorschade.

In april heeft het overleg plaatsgevonden tussen RvT en OR.

De RvT waardeert de manier waarop de overleggen met de bestuurder worden vormgegeven. Hierin is een mooie balans tussen de formele taken en strategische discussies. Het hierover, naast de bestuurder, ook met MT in gesprek gaan wordt zeer gewaardeerd. Ook het tussentijds geïnformeerd worden door de bestuurder middels bestuur rapportages is een goede manier om op de hoogte te blijven van het reilen en zeilen van de organisatie.

Met een vrijwel vernieuwd MT heeft de RvT voor de bestuurder ook als klankbord gediend. Met name toen na de zomer duidelijk werd dat de organisatie om een tekort afstevende is met elkaar gesproken hoe dit nog zoveel mogelijk te beperken. Gezien deze situatie zijn voor 2023 afspraken gemaakt om de RvT frequenter bij te praten over de financiële ontwikkelingen.

De RvT dankt de heren van Eijk en Francoys voor hun jarenlange betrokkenheid bij VeiligheidNL.

2 Algemene beschouwing

2.1 Statutaire gegevens

De Stichting VeiligheidNL is statutair gevestigd te Amsterdam. De bestuurlijke verantwoordelijkheid ligt bij het bestuur / statutaire directie, die verantwoording aflegt aan de Raad van Toezicht.

De bestuurlijke verantwoordelijkheid was in 2022 belegd bij

- mw. dr. M.J. Bakker (directeur/bestuurder).

De Raad van Toezicht bestond in 2022 uit

- drs. C.J.M. van Eijk (voorzitter)
- drs. J. Francoys tot 1 oktober
- drs. D.A. Veldman
- drs. M.N. Lürsen
- prof. dr. R.M.M. Crutzen

2.2 Doelstelling en context

De Stichting heeft als doel het bevorderen van de veiligheid van de ingezetene van Nederland in diens privésfeer en voorts alles wat daarmee in de meest uitgebreide zin van het woord verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De Stichting tracht dit doel onder meer te bereiken door

1. het doen van onderzoeken en het verrichten van studies
2. het geven van voorlichting in de meest ruime zin van het woord
3. het verstrekken van adviezen
4. alle andere wettige middelen welke tot beoogd doel kunnen leiden.

De Stichting is opgericht in 1983 als Stichting Consument en Veiligheid. In mei 2012 is de naam statutair gewijzigd in Stichting VeiligheidNL. Sinds 2012 heeft de Stichting de ANBI-status als Algemeen Nut Beogende Instelling.

2.3 Organisatie en financiering

Vanaf de oprichting in 1983 wordt VeiligheidNL gefinancierd door het ministerie van VWS vanuit instellingssubsidies en (meerjarige) programmasubsidies. Naast de instellingssubsidie verwerft VeiligheidNL (project)financiering van andere departementen (I&W, J&V), fondsen, lokale overheden en private partijen.

Om flexibel in te kunnen spelen op pieken en dalen in de activiteiten maken we gebruik van onze zzp-pool, waaruit medewerkers voor tijdelijke projecten en het verzorgen van trainingen worden ingehuurd. De totale personeelsbezetting nam toe van 58 medewerkers (52,9 fte) in januari tot 63 medewerkers (56,1 fte) in december 2022. Bij de samenstelling van het personeelsbestand wordt nauwgezet gekeken of de vereiste deskundigheden nog voldoende aanwezig zijn binnen de vaste bezetting.

De Stichting heeft een deel van haar liquiditeiten die niet direct nodig zijn voor de dagelijkse bedrijfsvoering belegd in effecten conform een daartoe opgesteld beleggingsstatuut met een neutraal en duurzaam beleggingsprofiel. Jaarlijks worden de beleggingen hieraan getoetst.

2.4 Activiteiten en resultaten 2022

Als landelijk kenniscentrum letselpreventie werkt VeiligheidNL op basis van de volgende uitgangspunten:

WHY?

Iedereen verdient een kans op een gezond en veilig leven. Veiligheid is niet per ongeluk. Veiligheid is het resultaat van onderzoek, wetenschap, interventies en gedrag.

Wij richten ons op het voorkomen van ernstig letsel en leveren daarmee een actieve bijdrage aan een gezond en veilig leven voor alle inwoners van Nederland.

HOW?

Wij stimuleren veilig gedrag en een veilige (leef)omgeving. Dit doen we door gebruik te maken van een eenduidige aanpak.

WHAT?

- Onderzoek & data science
- Kennisbevordering professionals
- Advisering beleidsmakers en professionals
- Letselpreventie toepasbaar maken voor de praktijk

Om de doelstelling te realiseren heeft VeiligheidNL in 2022 een groot aantal activiteiten uitgevoerd binnen

- Programma Monitoring & Onderzoek
- Programma Kinderveiligheid
- Programma Valpreventie bij ouderen
- Programma Gehoorschadepreventie
- Programma Sportblessurepreventie
- Programma Verkeersveiligheid
- Programma Productveiligheid

Voor een toelichting op de verrichte activiteiten en bereikte resultaten, verwijzen wij naar de afzonderlijke hoofdstukken in dit jaarverslag, wat tevens gebruikt wordt in de verantwoording naar VWS.

2.5 Bijzondere gebeurtenissen in 2022

Met de lancering van de nieuwe website in juni 2022 is een duidelijke keuze gemaakt voor het primair inzetten op de intermediaire doelgroep van VeiligheidNL. Alleen voor kinderveiligheid is een satellietwebsite (kinderveiligheid.nl) gelanceerd die gericht is op ouders.

2.6 Begroting 2022 versus Realisatie 2022

2.6.1 Baten

De totale omzet is € 105 k (1%) lager dan begroot. De omzet bij de instellingssubsidie is flink hoger dan begroot (+ € 415 k). De omzet uit overig gefinancierde projecten is substantieel lager dan begroot (-/- € 691 k). Ten opzichte van de realisatie 2021 bedraagt de toename van de projectomzet € 662 k (9%).

De inkomsten voor licenties Risicomonitor zijn gestegen.

2.6.2 Lasten

De kostprijs uitgevoerde projecten valt met € 229 k lager uit dan begroot. Er zijn in 2022 in totaal 1.502 directe uren meer gerealiseerd (tegen een lagere gemiddelde kostprijs) dan begroot. De in de kostprijs uitgevoerde projecten inbegrepen materiaalkosten en kosten uitbesteed werk vielen € 326 k lager uit.

De totale personeelskosten zijn € 657 k hoger dan begroot. Door een toename van de personeelsbezetting in 2022 (3,2 fte) zijn de loonkosten gestegen. Ook is er flink meer (± € 300 k) uitbesteed aan externe krachten dan was voorzien.

De overige bedrijfskosten zijn € 44 k hoger dan de begroting; dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten ICT dan verwacht.

De afschrijvingen liggen boven begrotingsniveau. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door investeringen in het online platform die hoger uitvielen dan begroot.

2.6.3 Recapitulatie

Door de lagere omzet, hogere personeelskosten en afwaardering van de effecten is een negatief resultaat ad -/- € 635 k behaald.

Vermogensbeleid/resultaatsbestemming

De stichting streeft naar een eigen vermogen dat voldoende weerstandscapaciteit heeft om toekomstige bedrijfsrisico's, benoemd bij hoofdstuk Risico analyse, het hoofd te bieden. Daartoe is in 2015 een bestemmingsreserve gevormd.

Het resultaat wordt verdeeld in een aandeel met betrekking tot de instellingssubsidie VWS en een aandeel met betrekking tot de overige gefinancierde activiteiten. Het eerstgenoemde aandeel wordt ten gunste of ten laste van de egalisatiereserve (bestemmingsfonds VWS) gebracht, het laatstgenoemde ten gunste of ten laste van de bestemmingsreserve.

2.7 Risicoanalyse

In het Strategisch Plan 2017-2020 is de afhankelijkheid van overheidsfinanciering als een van de risico's benoemd. Een van de strategische speerpunten was het aanboren van alternatieve (publieke en private) financieringsbronnen, om daarmee impact te vergroten en de afhankelijkheid van de instellingssubsidie te verkleinen.

Medio 2020 is opnieuw een integrale risicoanalyse uitgevoerd. Op basis hiervan zijn de volgende prioritaire risico's benoemd:

1. Onvoldoende financiële en operationele managementinformatie en mogelijkheden om hierop te acteren. Tijdig en periodiek inzicht krijgen in het verloop van de operationele en financiële processen is cruciaal. Dit vereist dat de juiste rapportages en relevante KPI's periodiek beschikbaar en eenduidig te interpreteren zijn. Hiervoor is in 2021 een aanzet tot de ontwikkeling van een management dashboard gedaan; hier is in 2022 een vervolg aan gegeven. Er is een dashboard beschikbaar voor het MT. Doorontwikkeling is nog gewenst voor wat betreft automatisch vullen (is nu nog handwerk).
2. Mogelijke invloed op financiën door conjuncturele ontwikkelingen. Eventuele bezuinigingen bij grote opdrachtgevers kunnen van invloed zijn op VeiligheidNL. Streven is om voldoende verscheidenheid aan (publieke en private) financieringsbronnen aan te boren voor de benodigde flexibiliteit. De in 2021 binnengehaalde meerjarensubsidie voor landelijke spoedzorgdata verkeersveiligheid is een stap in de goede richting. VeiligheidNL gaat in 2023 in gesprek met het ministerie van I&W over eventuele meerjarig financiering van een aantal andere monitoringsactiviteiten.
3. Arbeidsomstandigheden kunnen de motivatie, gezondheid, of productiviteit van de medewerkers negatief beïnvloeden. Als er langdurig sprake is van een personeelsonderbezetting kan de werkdruk flink oplopen en leiden tot overbelasting en uitval. Dit laatste heeft een versterkend effect op de overige medewerkers. Een van de maatregelen die hiervoor getroffen is, is het beter inzicht verkrijgen in de capaciteitsplanning waardoor potentiële problemen eerder worden geconstateerd en hier eerder op geacteerd kan worden.
4. Afspraken met derden onvoldoende vastgelegd in contracten. Als contracten ontbreken of niet goed zijn opgesteld, kunnen gemaakte afspraken niet goed worden nageleefd; het veroorzaakt onduidelijkheid en onbegrip. Tevens is er een risico dat kosten daardoor onnodig oplopen en/of processen vertraging oplopen of zelfs in gevaar komen. Voor veelvoorkomende contracten is door een juriste een aantal formats ontwikkeld. Verder worden contracten, indien nodig, door een juriste gecheckt.
5. Goed beveiligde IT-infrastructuur (hardware en software). De laatste jaren is in sterk toenemende mate sprake van aanvallen van buitenaf op digitale bedrijfssystemen. Dit vraagt om een continue aanscherping van beveiligingsmaatregelen om het risico hierop zo klein

mogelijk te houden. Daarbij speelt een rol dat VeiligheidNL door voortschrijdende digitalisering van data steeds afhankelijker wordt van de techniek. VeiligheidNL heeft hierop geanticipeerd met diverse extra maatregelen, zoals het uitbesteden van technisch beheer aan een externe partij, het behalen van de NEN 7510 certificering, verplaatsen DWH en data naar de Azure Cloud. Ook in 2022 heeft Veiligheid NL de externe audit doorlopen met (zeer) positief resultaat.

2.8 Strategisch kader

Eind december 2021 is de nieuwe strategische koers 2022-2025 voor VeiligheidNL vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Onze ambitie: veiligheid voor iedereen toegankelijk

Vanuit deze ambitie hebben we drie speerpunten geformuleerd.

1. Op Maat

Wij richten ons op de meest voorkomende en meest ernstige (fysieke) letsels waar preventie belangrijk en mogelijk is en focussen ons op de groepen die het meeste risico lopen.

2. Gedragsverandering

Eigen gedrag is vaak de oorzaak van letsel. Wij stimuleren veilig gedrag en een veilige (leef)omgeving.

3. Data en Technologie

We investeren in de toepassing van nieuwe technologieën, in onderzoek en in onze preventieaanpak. Hierdoor kunnen we sneller en beter oorzaken duiden en hierop passende strategieën ontwikkelen.

En dat kunnen we niet alleen! Veiligheid zoekt actief partners om haar ambitie te realiseren want iedereen verdient een eerlijke kans op een veilig en gezond leven.

2.9 Leeswijzer inhoudelijke verantwoording

In de hierna volgende hoofdstukken 3 t/m 9 worden de in 2022 behaalde resultaten kort beschreven. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen activiteiten voor de instellingssubsidie en overige activiteiten, ten behoeve van de verantwoording aan het ministerie van VWS. Hoofdstuk 11 geeft een overzicht van o.a. personeel en organisatie in 2022. Bijlage 1 bevat financiële verantwoordingsoverzichten, bijlage 2 het organogram in 2022, gebruikte afkortingen zijn uitgeschreven in bijlage 3 en bijlage 4 geeft een overzicht van hoofd- en nevenfuncties van toezichthouders.

3 Monitoring & Onderzoek

3.1 Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners

Binnen Monitoring & Onderzoek monitoren we letsels doen we onderzoek naar trends, risico's en gevolgen van letsels. De basis voor de monitoring is het Letsel Informatie Systeem (LIS), een registratie bij een voor Nederland representatieve groep van 14 Spoedeisende Hulp (SEH) afdelingen in 12 ziekenhuizen. Bij ons onderzoek op het gebied van letselepidemiologie en letselpreventie streven we continu naar een verbetering van de kwaliteit en toepassing van de letselregistratie, het onderzoek, de statistische analyses en de rapportages.

Voor het ministerie van VWS fungeert de verzamelde letselinformatie voornamelijk als kennisbasis voor preventie op landelijk niveau. Het over de jaren heen vastleggen van landelijke trends ten aanzien van letsel vormt de kennisbasis voor agendasetting, prioritering, onderbouwing en evaluatie van letselpreventie.

De belangrijkste samenwerkingspartners en stakeholders in 2022 waren:

- de 12 LIS-ziekenhuizen met 14 SEH afdelingen voor de LIS registratie (zie onderstaande afbeelding voor de locaties)
- alle SEH's en een groot deel van de Huisartsenposten (HAP's)
- de beroepsverenigingen NVSHA (Spoedeisende Hulp Artsen), InEen (vereniging voor eerstelijnszorg) en NVT (Traumachirurgie) voor de vuurwerkregistratie
- de Politie en Gemeente Tilburg, het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis in Tilburg, de Huisartsenposten Midden-Brabant en de RAV Brabant Midden-West-Noord Ambulancezorg voor regionale projecten letseldata geweld
- het Erasmus MC in Rotterdam in het kader van de uitvoering van de patiëntenenquête en het ontwikkelen van het Letsellastmodel, berekenen DALY's en de kosten van letsels
- het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in het kader van www.volksgezondheidenzorg.info
- het Trimbos Instituut in het kader van data over alcohol- en drugs-gerelateerde SEH behandelingen
- 113 zelfmoord preventie
- het NIVEL voor het verkrijgen van letseldata via HAP's en huisartsen
- het CBS in het kader van gebruik van microdata betreffende doden en ziekenhuisopnames
- Eurosafe en European Injury Database netwerk in het kader van aanleveren data voor IDB

Meer en uitgebreidere resultaten worden hieronder beschreven. Gevolgd door korte beschrijvingen van de resultaten van additioneel gefinancierde projecten in 2022.

3.2 Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie

3.2.1 Speerpunt 1: Dataverzameling voor monitoring van letsels via LIS en andere bronnen (CBS, LBZ, LSM)

- Het LIS databestand 2021, ca, 84.000 letselrecords, inclusief het meerjaren-databestand, is opgeleverd.
- Actueel Letsellastmodel (LLM) 2021 op basis van doorlopende gegevens zoals van het CBS en enkele nieuw verzamelde informatie over letsellast uit de Patiënte enquête 2017.
- Oplevering van LIS-bestand-verkeersongevallen 2021 aan Rijkswaterstaat-WVL.
- Oplevering actualisaties overige databestanden met letsels: LBZ (ziekenhuisopnamen), CBS (doden).
- Oplevering aan de Europese Commissie van het IDB-databestand 2021 dat voldoet aan de Eurostat-richtlijnen.
- VeiligheidNL heeft een bijdrage geleverd aan bijeenkomsten van het Consortium Leefstijlmonitor (onder leiding van het RIVM) en het overleg Kernindicatoren Sport en bewegen. De vragen over sportblessures en ongevallen voor de kernmodule en de aanvullende module Bewegen en Ongevallen 2023 zijn vastgesteld in overleg met CBS en RIVM. In de aanvullende module is een extra vragen set opgenomen om het stoppen met sporten/sportuitval in kaart te kunnen brengen.
- In 2022 is er door het RIVM gestart met een traject om de bestaande (kern)indicatoren Sport te herijken. VeiligheidNL zat en zit in de stuurgroep van deze doorontwikkeling en heeft gedurende het jaar aan diverse bijeenkomsten deelgenomen.
- Leefstijlmonitor datamanagement en analyses: oplevering van twee werkbestanden, de kernmodule 2021 en de aanvullende module Bewegen en ongevallen 2021. RIVM en

VeiligheidNL hebben bij het opleveren van de werkbestanden regelmatig overleg gehad om het datamanagement zo goed en vlot mogelijk te laten verlopen.

- In het kader van de registratie van alcohol- en drugsgebruik bij het oplopen van letsel zijn in 2022 aan het Trimbos Instituut data geleverd ten behoeve van hun monitor over alcoholgebruik en drugs.
- De LIS-steekproef van ziekenhuizen is in 2022 gewijzigd. Er is afscheid genomen van het topklinische RdGG-ziekenhuis in Delft, maar tegelijkertijd is ook het topklinische Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis in Tilburg aangesloten op de LIS-registratie. Het aantal verzamelde en gecontroleerde letselrecords, ca. 97.000, is in 2022 toegenomen doordat de invloed van de Coronacrisis op de zorg is afgenomen, en omdat het ETZ relatief meer patiënten op de SEH behandelt vergeleken met het RdGG.
- Er is een notitie geschreven voor het uitvoeren van een nieuwe cohortstudie, patiënten enquête, in de periode 2023-2026, waarin nieuwe informatie wordt verzameld en geanalyseerd over zorgconsumptie, arbeidsverzuim, kwaliteit van leven (ziektelast) en psychosociale letsellast. De verzamelde informatie zal gebruikt worden voor het vernieuwen en verbeteren van het door VeiligheidNL beheerde, met Erasmus MC ontwikkelde, en aan LIS gekoppelde, Letsellastmodel.
- VeiligheidNL heeft na het afschaffen van de beperkingen vanwege Corona een fysieke bijeenkomst georganiseerd waarbij medewerkers van aan LIS deelnemende ziekenhuizen en VeiligheidNL elkaar informeren over het reilen en zeilen van de LIS-registratie de afgelopen jaren, op handen zijnde vernieuwingen in de acute zorg en voor LIS, en laten zien waar de in ziekenhuizen verzamelde informatie over letsels en ongevallen voor wordt gebruikt bij preventie van letsel.
- VeiligheidNL investeert blijvend in de informatiebeveiliging van LIS en de overige letselregistraties, en heeft de periodieke audit voor de NEN7510 certificering met goed gevolg volbracht.
- Het bestaande dataplatform voor de LIS-registratie is in 2022 deels vernieuwd. In 2023 zal het ook in gebruik worden genomen voor controle, beheer en onderhoud van verzamelde LIS-data.
- Voor diverse onderwerpen is een cijferrapportage gemaakt waarin uitgebreide tabellen plus een tekst met duiding van de resultaten zijn opgenomen. Er wordt (zoveel mogelijk) gebruik gemaakt van 'noemergegevens' (algemene bevolking of specifieke aantallen blootgestelden) om behalve absolute aantallen ook relatieve prevalentiecijfers te kunnen presenteren. In 2022 zijn voornamelijk rapportages en infographics met data van 2021 opgeleverd. Enkele publicaties zijn:
 - Stam C. (2022) Letsels. Kerncijfers 2021, VeiligheidNL.
 - Valkenberg H, Nijman S. (2022) Alcoholvergiftigingen en ongevallen met alcohol – SEH-behandelingen 2021. VeiligheidNL.
- Er zijn (binnen de basisfinanciering) circa 25 analyses op aanvraag afgerond, waaronder voor communicatiemateriaal van interventies, op aanvraag van deelnemende LIS-ziekenhuizen en voor nieuwsberichten en media.

3.2.2 Speerpunt 2: Onderzoek naar letselbrede onderwerpen: risicofactoren waaronder de rol van lage SES, gevolgen en ernst en kosten van letsel

- In 2022 is er een artikel geschreven over het definiëren van Ernst van Letsel. Dit artikel is ingediend bij Accident Analysis and Prevention. Na een eerste reviewronde hebben we eind december 2022 een revisie van het artikel ingediend met de verwachting dat het artikel begin 2023 geaccepteerd zal worden.
- In 2022 zijn analyses uitgevoerd om de trends in zorggebruik en zorgkosten in de periode 2002-2017 in kaart te brengen. Hiervoor zijn naast LIS gegevens uit het Letsellastmodel, LBZ en CBS gebruikt. De resultaten zullen verwerkt worden in een wetenschappelijk artikel dat in 2023 ingediend zal worden.
- Binnen de verschillende thema's in dit jaar literatuuronderzoek uitgevoerd om de relatie SES en letsel in kaart te brengen. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden binnen diverse thema's en zijn per thema samengevat in een notitie of rapportage.
- Congresdeelname Eurosafe Wenen op 23 en 24 juni. Hierbij zijn de volgende onderwerpen gepresenteerd:
 - Alcohol gerelateerde ongevallen
 - Fietsongevallen
 - Kinderveiligheid preventie model
 - Consumentenvuurwerk
 - MOVE
 - Invloed van COVID op verkeersongevallen
 - Letsel ernst
 - Signaleringstool
 - Stand up for your ride
 - TOM
 - Trends in zorgkosten en -gebruik
 - Trends in sportblessures

3.2.3 Speerpunt 3: Methodologische projecten om monitorings- en onderzoeksmethoden te verbeteren en innoveren, met gebruik van technologie

- Binnen Kwaliteit LIS is in 2022 gewerkt aan het treffen van de voorbereidingen om in 2023 over te stappen naar een nieuw codeboek en gebruik te maken van machine learning voor automatisch voorspellen van de verschillende variabelen volgens de regels van het nieuwe codeboek. In 2022 zijn de machine learning modellen ontwikkeld en getest, is het codeboek uitgewerkt voor de controleurs en is er nagedacht over het implementatieplan voor de implementatie in 2023. De machine learning modellen moeten het uiteindelijk mogelijk maken de handmatig controle deels af te bouwen.
- De (innovatieve) mogelijkheden voor monitoring en onderzoek zijn uitgebreid en verbeterd, m.n. op het gebied van data-visualisatie, kwalitatief onderzoek en data science. Zo is gefaciliteerd dat er interactieve online data-visualisaties kunnen worden gepubliceerd. Dit

heeft o.a. geresulteerd in een interactieve landkaart met per gemeente het aantal 65-plussers met verhoogd valrisico (geplaatst op de website van VeiligheidNL).

- Actuele statistische vraagstukken zijn besproken in een werkgroep en de uitkomsten zijn vastgelegd in notities.
- Relevante kennis over letselonderzoek is intern breed gedeeld, o.a. tijdens intervisie-bijeenkomsten met de onderzoekers, data scientists en data engineers van VeiligheidNL.
- In 2021 is er een overzicht gemaakt van mogelijkheden voor samenwerkingen met Nederlandse cohortonderzoeken en andere databronnen t.b.v. onderzoek naar (risicofactoren voor) het optreden van letsel. In 2022 zijn de in kaart gebrachte mogelijkheden verder verkend (i.h.b. De Leefstijlmonitor). De resultaten zijn verwerkt in een document en intern gedeeld tijdens een interne intervisie-bijeenkomst.
- Er is een handvattendocument gemaakt over het opstellen van een vragenlijst over letsel. Het document bevat o.a. een overzicht van gestandaardiseerde vragen die zijn getest op begrijpelijkheid door een organisatie gespecialiseerd in laaggeletterdheid.
- Er is een handvattendocument gemaakt voor het voorbereiden en uitvoeren van een LIS-vervolgonderzoek. Het document beschrijft gestandaardiseerde methoden en procedures om onderzoekers, gegevensanalisten en data engineers te helpen bij het vervolgonderzoek.

Bovenstaande activiteiten zijn vastgelegd in handboeken, instructies, rapporten/artikelen.

3.3 Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie

3.3.1 Onderzoek Alcohol en letsel

Om de huidige mate van onderregistratie in LIS van ongevallen waarbij alcohol betrokken is geweest vast te stellen, is een nieuw LIS-vervolgonderzoek gestart. In 2022 is de dataverzameling van dit onderzoek voorbereid. Dit bestond uit het opstellen van vragenlijst, waarin o.a. vragen worden gesteld over het aantal en type alcoholgerelateerde ongevallen. Om de vragenlijst aan te laten sluiten bij de wensen van zowel het beleidsdomein als de praktijk, is deze vragenlijst voorgelegd aan experts, tijdens een sessie. Daarnaast is een toestemmingsprocedure bij ziekenhuizen en bij de Medisch Ethische Toetsingscommissie in gang gezet.

3.4 Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS

3.4.1 Inhoudelijk

In het jaarplan 2022 is onder het eerste speerpunt van het programma Monitoring & Onderzoek (dataverzameling voor monitoring van letsels via LIS en andere bronnen) een activiteit en resultaat opgenomen wat VeiligheidNL als noodzakelijk zag om uit te breiden. Dit maakt het namelijk mogelijk om valide uitspraken te doen over de actuele omvang van de problematiek van alcoholgebruik bij het ontstaan van ongevallen. Daarnaast kunnen toekomstige trends beter worden gemonitord. De resultaten hiervan zijn te vinden de paragraaf 'Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie'.

3.4.2 Financieel

Voor de tijdelijke uitbreiding voor monitoring & onderzoek zoals hierboven genoemd, hebben we in 2022 een tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie aangevraagd en gekregen. De verlening hiervan is per brief (kenmerk: SP/122659/2022, subsidienummer 333498, verplichtingnummer 560103565) bevestigd op 9 december 2022. De totale subsidie voor monitoring & onderzoek is opgehoogd ten opzichte van de oorspronkelijke aanvraag met 17.004 euro.

3.5 Extern gefinancierde projecten

- **Project preventie geweld in Tilburg voor het ministerie van JenV.**
Het project Preventie van Geweld Tilburg is in september 2017 gestart in samenwerking met de gemeente en de politie Tilburg, het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis, de Huisartsenposten Midden-Brabant, RAV Brabant Midden-West-Noord en het ministerie van Justitie en Veiligheid. De dataverzameling van geweldslocaties en toedrachten vond in de periode 2019-2020 plaats door middel van zelfrapportage van patiënten via een online vragenlijst op de SEH en HAP. Door een lage respons op de online vragenlijst is in 2020 besloten om alternatieve dataverzameling via een registratie in het ZIS/HIS op de SEH en HAP te verkennen. Deze verkenning heeft op zich laten wachten door druk op betrokken gezondheidszorginstellingen vanwege de Coronacrisis. De projectduur is verlengd tot eind 2023, waarbij besloten is om op de SEH te gaan registreren. In 2022 is het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis aangesloten op de LIS-registratie en wordt bij geweldsslachtoffers gevraagd naar locatie-gegevens van geweldsincidenten. Er zijn nog geen rapportages opgeleverd, omdat VeiligheidNL nog de SEH-data nog niet heeft ontvangen. Er is regelmatig voortgangsoverleg met de projectgroep van het ministerie van J&V, gemeente, politie en betrokken zorginstellingen.
- **Monitor zelf toegebracht letsel (113 zelfmoordpreventie)**
Een van de doelstellingen uit de Landelijke Agenda suïcidepreventie 2021-2025 is een beter inzicht in het aantal suïcidepogingen door data uit verschillende bronnen samen te brengen. Een belangrijke databron voor suïcidepogingen zijn Spoedeisende Hulp (SEH) afdelingen van ziekenhuizen; zij zijn veelal betrokken bij ernstige suïcidepogingen waarvoor medische hulp nodig is. VeiligheidNL verzamelt het aantal SEH-bezoeken in het kader van zelf toegebracht letsel, waar suïcidepogingen onder vallen. VeiligheidNL heeft in 2022 maandelijks cijfers over zelf toegebrachte letsels uit het LIS aangeleverd aan 113. Hierbij is gestratificeerd naar geslacht en leeftijdsgroep (jonger dan 30 jaar en 30 jaar en ouder).
- **Haalbaarheidsonderzoek alcohol- en middelengebruik (Ministerie van IenW)**
Voor het ministerie van IenW is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar het meten van middelengebruik (alcohol, drugs en rijgevaarlijke medicijnen) onder verkeersslachtoffers die voor hun letsel op de SEH worden behandeld. Dit haalbaarheidsonderzoek is afgerond in augustus 2022. VeiligheidNL acht een onderzoek met speekselafname en een vragenlijst als meest haalbaar en betrouwbaar. Het ministerie van IenW heeft deze conclusie overgenomen en onderzoekt in 2023 de mogelijkheden tot het uitvoeren van een dergelijke studie.

- Prevalentie- en trendoverzichten verschillende onderwerpen en opdrachtgevers, zoals Veilig Verkeer Nederland en de Nederlandse Brandwondenstichting.

4 Programma Kinderveiligheid

4.1 Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners

In 2022 heeft het programma Kinderveiligheid zich ingezet om zo veel mogelijk kinderen veilig te laten opgroeien. Het hoofddoel voor de periode 2020-2024 is: het aantoonbaar verminderen van de meest voorkomende en meest ernstige letsels door een privé-ongeval bij kinderen van 0 t/m 11 jaar.

Om dit te bereiken, moeten we vanuit een actuele kennisbasis weten

- wat het probleem is
- wat de risicofactoren zijn
- wat de mogelijke oplossingen zijn
- hoe we de juiste risicogroepen zo goed mogelijk bereiken
- wat werkt en
- wat belemmeringen zijn bij preventie.

Hierbij richten wij ons primair op professionals en intermediairs die in aanraking komen met (aanstaande ouders van) kinderen in de leeftijd van 0 t/m 11 jaar, zoals de jeugdgezondheidszorg, kraamzorg en kinderopvang. Ook zijn de ouders of verzorgers zelf een belangrijke doelgroep.

Voor 2022 hebben wij de volgende speerpunten geformuleerd

- een stevige kennisbasis (kennisonderhoud, -ontwikkeling en -deling)
- impact op het voorkomen van letsels bij kinderen
- versterken vaardigheden

De belangrijkste resultaten zijn:

- Er is een verkenning uitgevoerd, waarbij in kaart gebracht is welke specifieke risicogroepen kansrijk zijn voor een Op Maat-aanpak en hoe deze aanpak er uit zou kunnen zien. Conclusie is dat we in 2023 gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om aan te sluiten bij reeds bestaande interventies die zich richten op deze kwetsbare groepen, waaronder Stevig Ouderschap, Voorzorg en Homestart.
- De nieuwe website kinderveiligheid.nl is gelanceerd, het centrale hart van de nieuwe interventie Veilig Opgroeien. Tevens is het definitieve ontwerp gemaakt voor deze nieuwe interventie, gebaseerd op de mijlpalen in de ontwikkeling van een kind en de bijbehorende adviezen om het kind te beschermen en te versterken.
- Op het gebied van publiek/private samenwerkingen zijn we een samenwerking aangegaan met Duracell.

- Mede naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek onder gastouders zijn twee trainingen onder GGD-inspectieteams gegeven in de vorm van een webinar en een workshop op de landelijke inspectiedag. Dit is echt een eye-opener gebleken. De bewustwording van de inspecteurs over Risicovol Spelen is vergroot en ze hebben meer handvatten om met KOV-organisaties en gastouders over dit thema in gesprek te gaan.

Meer en uitgebreidere resultaten worden hieronder beschreven. Gevolgd door korte beschrijvingen van de resultaten van extern gefinancierde projecten in 2022.

4.2 Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie

4.2.1 Speerpunt 1: een stevige kennisbasis (kennisonderhoud,-ontwikkeling en -deling)

Ten behoeve van de kennisontwikkeling is in 2022 het volgende ondernomen:

- Er zijn diverse analyses van cijfers over ongevallen bij kinderen, pubers en jongvolwassenen gerapporteerd en gepresenteerd in factsheets, infographics en/of tabellen. De cijfers hebben betrekking op specifieke onderwerpen, doelgroepen en uitsplitsingen die nodig waren voor de verschillende projecten en interventies, PR en communicatie. Daarnaast zijn ook de algehele ontwikkelingen in 2022 van het aantal SEH-bezoeken bijgehouden door middel van trends en cijfers over letseltypen en ongevalsscenario's.
- Er is een rapportage en infographic gemaakt met resultaten en inzichten in oorzaken van fietsongevallen bij kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 11 jaar die op een spoedeisende hulp (SEH) van een ziekenhuis zijn behandeld. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen kinderen die zelf fietsen en kinderen die als passagier achter of voorop de fiets werden vervoerd.
- Op basis van recent gepubliceerde (internationale) wetenschappelijke literatuur is de kennis over risico's op letsel en letselpreventie bij de verschillende leeftijdsgroepen, vastgelegd in kennisfactsheets, geactualiseerd en zijn preventieadviezen indien nodig aangepast.
- Het Model-protocol Veilig slapen in de kinderopvang is geactualiseerd.
- Ten behoeve van de CGL-erkenning (in 2023) van de interventie De 4 van veilig slapen is een procesevaluatie naar gebruik en waardering uitgevoerd onder kraamverzorgenden.
- Er is een verkenning uitgevoerd, waarbij in kaart gebracht is welke specifieke risicogroepen kansrijk zijn voor een Op Maat-aanpak en hoe deze aanpak er uit zou kunnen zien. Conclusie is dat we in 2023 gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om aan te sluiten bij reeds bestaande interventies die zich richten op deze kwetsbare groepen, waaronder Stevig Ouderschap, Voorzorg en Homestart.
- Ten behoeve van de kennisagenda zijn kennisvragen geïnventariseerd voor de letselscenario's verdrinking en wiegendood.
- Op het gebied van nieuwe technologie is onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor samenwerking met partijen als Inforum, een initiatief waarbij betrouwbare informatiebronnen verzameld worden en online beschikbaar gesteld worden aan zorgverleners.

- Publicatie van een artikel in het Tijdschrift Pedagogiek 'Risicovol spelen: van zo veilig als mogelijk naar zo veilig als nodig', waarin de maatschappelijke ontwikkelingen, perspectieven en handvatten voor de praktijk beschreven worden.
- VeiligheidNL heeft deelgenomen aan de jaarlijkse Europese bijeenkomsten van de Child Safety Working Group en de Traffic Working Group van ANEC. Er is kennis op het gebied van veiligheidseisen ten aanzien van baby-en kinderproducten en veilig vervoer uitgewisseld met experts uit andere Europese landen.
- VeiligheidNL heeft als adviserend jurylid op het beoordelings-aspect veiligheid bijgedragen aan de jury van de Baby Innovation Award 2022.
- Er zijn twee bijeenkomsten georganiseerd van de Adviescommissie Preventie Wiegendood.
- Door deelname aan het Platform Ruimte voor de Jeugd, het Samenspeelnetwerk en de Speelfora is ons netwerk verstevigd en kennis verzameld en gedeeld op het gebied van de promotie van (risicovol) spelen.
- VeiligheidNL heeft deelgenomen aan de Eurosafe 2022 Conference in juni in Wenen. Er is waardevolle kennis uitgewisseld door enerzijds presentaties van Europese collega's bij te wonen en te netwerken. Anderzijds hebben wij 2 presentaties verzorgd over het Strategisch letselpreventiemodel kinderveiligheid en Preventie verdrinking jonge kinderen.

Ten behoeve van kennisdeling hebben we in 2022 het volgende ondernomen:

- Door structurele inzet van eigen kanalen (website, social media, nieuwsbrieven) en externe kanalen (mamamedia, vakbladen) is er continu actuele kennis, t.a.v. veilig slapen, veilig vervoer van kinderen, verdrinking, vergiftiging, verbranding, verstikking, risicovol spelen, vallen en de ontwikkeling van het kind, verspreid.
- Vanwege de lancering van de nieuwe website veiligheid.nl én de losse consumenten website kinderveiligheid.nl kunnen we de bereikcijfers uit 2022 niet vergelijken met voorgaande jaren. Wat we wel zien is dat kinderveiligheid.nl vanaf livegang half juni al een bereik van ruim 45.000 bezoekers heeft gegenereerd. Waarbij de strategie om via referrals verkeer naar ons toe te leiden al haar vruchten afwerpt; 24,8% van het verkeer komt via verwijzingen binnen. Dat is evenveel als we voorheen ook realiseerde op veiligheid.nl.
- Door structurele kennisdeling t.b.v. deskundigheidsbevordering hebben we onze interventies, materialen en deskundigheidsbevorderingsaanbod onder de aandacht gebracht. Dat heeft zich vertaald in de volgende conversies:
 - 122 e-learnings via onze eigen site. Door de overgang van website is dit aantal achtergebleven op voorgaande jaren. Wel worden e-learnings nu ook via andere partijen aangeboden voor een groter bereik, o.a. via het NCJ (382 cursisten).
 - ruim 3.000 bestelde producten (met name voorlichtingsmaterialen)
 - ruim 3.200 downloads (zowel voorlichtingsmaterialen als materialen ter ondersteuning van of onderbouwing voor de professionals)
- Op het gebied van deskundigheidsbevordering hebben we nog de volgende stappen gezet:
 - Een inhoudelijke uitbreiding van onze 'De 4 van...' adviezen

- Gestart met een verkenning voor de uitbreiding van ons deskundigheidsbevorderingsaanbod, o.a. in samenwerking met het NCJ voor onze beschermen/versterken aanpak.
 - De e-learning Adviseren over veilig slapen voor de kraamzorg is opnieuw geaccrediteerd
- Via diverse contentpartners hebben wij onze voorlichting en adviezen over veilig opgroeien voor zwangeren, ouders en verzorgers structureel geïntegreerd in hun aanbod e/o geactualiseerd o.a. bij CJG.nl, het NCJ, de JGZ Academie, Gezonde Kinderopvang, de Consumentenbond en Rijksoverheid.nl. Ook hebben we ons bereik aanzienlijk vergroot via:
 - WIJ Jonge Ouders: bereik gestegen naar 184.339 pageviews
 - Ouders van NU: bereik gestegen naar 540.332 pageviews
 - GroeiGids pushberichten: circa 130.000 actieve app-gebruikers, met 48.688 geopende pushberichten voor het thema veiligheid. Dit is een stijging van 22,7% t.o.v. 2022.
 - Opvoedinformatie NL: 70.000 pageviews (inschatting o.b.v. voorgaande jaren)
- Om meer media aandacht te genereren zijn we eind 2022 gestart met de ANP tool. Zo kunnen we direct inspringen op actualiteiten die ons programma aan gaan. Ook hebben we diverse cijfers, (onderzoeks)resultaten, infographics en nieuwsberichten gepubliceerd.
 - Lancering De 4 van Veilig Ontdekken
 - Letselcijfers kinderveiligheid 2021
 - Lancering website kinderveiligheid.nl
 - Wiegendoodcijfers
 - Onderzoeksresultaten naar risicobewustzijn en gedrag ouders op het gebied van verdrinking
 - Resultaten behoeftepeiling onder kinderopvangorganisaties op het gebied van risicovol spelen.
 - Resultaten verdiepend onderzoek fietsongevallen bij kinderen van 0 t/m 11 jaar.
- Ten behoeve van een intensievere samenwerking met onze intermediairs (kinderopvang, JGZ en de kraamzorg) hebben we:
 - Verkennende gesprekken gevoerd met Expinc, Pikler.
 - Brancheorganisatiegespreksronde gevoerd met BMK, BK, BOink, stichting Nysra, GGD/GHOR.
 - De samenwerking met het NCJ, Voedingscentrum, KCSB en KCKZ verstevigd. Met KCSB werken we specifiek samen omtrent het beweegadvies.
 - De doelgroep zelf betrokken bij het ontwikkelen, gebruiken e/o evalueren van onze middelen (uitvouwkaart Veilig Slapen, de nieuwe Veilig Opgroeien aanpak).
 - Onze onderzoekspanel ingezet en uitgebreid.
- Zichtbaarheid van ons als organisatie én de zichtbaarheid van onze experts stond ook centraal in 2022. Onze inzet hierop bestond uit:

- Deelname aan diverse congressen zoals: Geboortezorg Vakdag, Management Kinderopvang en Topsprekers congres, Dag van de geboortezorg, KindVak, Openingscongres Het Jonge Kind.
 - Bijdragen geleverd aan diverse webinars als spreker, met name op het gebied van beschermen versus versterken, risicovol spelen en veilig slapen.
 - Zichtbaarheid van onze experts vergroten door ze duidelijker te positioneren op onze site, ze actief aan het woord te laten in diverse redactionele artikelen, podcasts en webinars en een live Q&A over veilig slapen in samenwerking met WIJ Jonge Ouders.
- Op het gebied van publiek/private samenwerkingen zijn we een samenwerking aangegaan met Duracell. Door onze adviezen te combineren met hun bereik lanceren we begin 2023 de campagne Vijf voor Veiligheid. Verder hebben we verkennende gesprekken gevoerd met mogelijke partners zoals Inforium, Ikea, Veilig.nl en Arte Viva.
- Bijdragen geleverd aan themapagina's Gezonde Kinderopvang, loketgezondleven.nl en de RIVM nieuwsbrieven (LOT).
- Vanwege de nieuwe website(s) was het noodzakelijk om in 2022 een grootschalige inventarisatie van onze content te doen. De content is her-/geschreven op B1 niveau gericht op de specifieke doelgroep, verrijkt, gemigreerd en online geplaatst.
- Vanuit het programma Kinderveiligheid hebben we geen bijdragen meer geleverd aan de werkgroep Jeugd, Gezonde school en Gezonde Kinderopvang (LOT). Dit is overgenomen door het programma Gehoorschadepreventie.

4.2.2 Speerpunt 2 Impact op het voorkomen van letsels bij kinderen

- Het vinden van de juiste strategie en insteek voor de nieuwe methode Veilig Groot Worden heeft langer geduurd dan verwacht. Naar aanleiding van de pre-test uit 2021 is begin 2022 verdiepend onderzoek gedaan onder JGZ medewerkers welke richting we nu moesten kiezen voor de doorontwikkeling van de methodiek. Dit heeft geleid tot de volgende aanpak: Kinderveiligheid.nl wordt het centrale hart van de interventie met alle essentiële informatie waar de 'doorsnee' ouders vanuit diverse kanalen/middelen naar verwezen worden. Vanuit professionals (JGZ, kraamzorg en kinderopvang) maar juist ook vanuit commerciële, publieke én mediapartners. Specifiek voor de intermediaire doelgroep zijn we in 2022 gestart met het ontwikkelen van de bijbehorende (digitale) materialen om hen te ondersteunen in de voorlichting richting ouders. Deze aanpak is vastgelegd in een notitie, met de te volgen route om het te realiseren. Hierom is ervoor gekozen om eerst de basis 'kinderveiligheid.nl' te realiseren en met de nog te ontwikkelen middelen daarop aan te sluiten. Dit proces loopt ondertussen en zal in 2023 afgerond worden.
- Het definitieve ontwerp van deze concepten zijn eind 2022 afgerond. De concepten bestaan uit een uitvouwkartaal voor ouders om de mijlpalen van hun kind te herkennen, met bijbehorende adviezen om hun kind te beschermen en te versterken. Daarnaast is er een tool in de website kinderveiligheid.nl gebouwd waarmee ouders via drie vragen over de motorische ontwikkeling van hun kind bij de juiste adviezen komen. Voor de professionals is een overzicht ontwikkeld

met alle signaleringsindactoren per mijlpaal inclusief al onze bijbehorende adviezen over het gevolg van beschermen en versterken.

- De productie en pilot voor deze concepten zal beide in 2023 gebeuren. Naar aanleiding van deze pilot zullen de materialen indien wenselijk worden bijgesteld.
- In 2022 is een start gemaakt met de onderbouwing van de interventie. Onze werkwijze was dusdanig dat alle informatie voor de hererkenning aanwezig zal zijn. De daadwerkelijke hererkenning is echter uitgesteld naar 2024, wanneer de uitkomsten van de pilot ook bekend zijn. Een voorstel voor een effectonderzoek ligt er wel al in concept.

4.2.3 Speerpunt 3 Versterken vaardigheden

- Door een gebruikersonderzoek onder gebruikers van de Risicoach is kennis opgehaald over de belemmeringen rondom risicovol spelen en hoe professionals op een effectieve manier werken aan het beschermen en versterken van de kinderen op hun opvang. Die kennis is breed voor de strategie van kinderveiligheid relevant en op basis van aanbevelingen uit het onderzoek is de Risicoach verbeterd.
- Op basis van het verdiepende onderzoek onder gastouders is geconcludeerd dat de Risicoach niet het juiste platform is om hun te ondersteunen bij het implementeren van Risicovol Spelen.
- Gastouders gaven aan dat het hun meer zou opleveren als VeiligheidNL zich zou inzetten om GGD-inspecteurs beter te scholen in Risicovol Spelen.
- Ter verbetering van de implementatie van het thema Risicovol Spelen in de kinderopvang is verkend welke aanpak kansrijk is. Omdat kinderopvang kampt met tijdgebrek en personeelstekort kunnen we er niet zondermeer vanuit gaan dat ze het thema er 'even' bijpakken. We hebben het bepalen van de verbeterde aanpak gebruik gemaakt van de ondersteuning van WHISE, welke we kregen aangeboden vanuit het RIVM. Gezamenlijk hebben we vanuit het social business canvas model naar het thema Risicovol Spelen gekeken. Dit heeft ons geholpen bij het ontwikkelen van een nieuwe aanpak voor implementatie en borging van het thema bij de kinderopvang, welke in 2023 tot uitvoer zal worden gebracht.
- Mede naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek onder gastouders zijn twee trainingen onder GGD-inspectieteams gegeven in de vorm van een webinar en een workshop op de landelijke inspectiedag. Dit is echt een eye-opener gebleken. De bewustwording van de inspecteurs over Risicovol Spelen is vergroot en ze hebben meer handvatten om met KOV-organisaties en gastouders hierover in gesprek te gaan.

Verder is er een Live-Sessie uitgevoerd binnen pilot JGZ over beweegstimulering, waarbij risicovol spelen centraal stond. Daarnaast mee geholpen met een beweegpakket over risicovol spelen. Ook tijdens meerdere congressen is aandacht geschonken aan risicovolspelen.

- Aan het begin van het jaar zijn gesprekken met alle samenwerkingspartners gehouden. Geen van de partners kon melden dat er 2021 gebruik werd gemaakt van de val oefeningen. Er is daarom voor gekozen in 2022 niet simpelweg in te zetten om bekendheid genereren en positieve waardering voor de val oefeningen. De gereserveerde uren zijn ingezet op het helder krijgen van de ondersteuningsbehoefte van een aantal samenwerkingspartners voor de branche scholen en hierop te acteren. Daarnaast is op een BSO een pilot gehouden om meer

praktijkinformatie op te halen hoe Val OK oefeningen in deze branche succesvol kunnen worden aangeboden en geïmplementeerd.

4.3 Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie

4.3.1 Ontwikkelen en produceren voorlichtings- en communicatiemiddelen (tekst en beeld)

Om onze content beter aan te laten sluiten bij de einddoelgroep en de behoefte van de intermediaire doelgroep hebben we een grote slag geslagen op het visualiseren van onze content. De inhoudelijke uitbreiding van ons 'De 4 van...' aanbod, hebben we ook visueel uitgewerkt om het beter begripbaar te maken voor de gehele doelgroep.

4.3.2 Doorontwikkeling kinderveiligheid.nl

Voor livegang van de nieuwe websites, lag de focus voornamelijk op veiligheid.nl. De website kinderveiligheid.nl is meegegaan in het kielzog maar daardoor leefden er nog veel wensen om het platform beter aan te laten sluiten bij de behoeften van de doelgroep, en om de werking te optimaliseren. Voor de tijdelijke uitbreiding van €25.000,- hebben we in 1 sprint alle openstaande bugs en een groot deel van onze wensenlijst opgepakt. Zodat we onze nieuwe content een betere etalage kunnen geven en zo meer impact te realiseren bij de doelgroep.

4.3.3 Ontwikkeling en productie voor voorlichting o.b.v. behoefte doelgroep

Nieuwe content en een nieuwe site zijn de basis. Maar het moet uiteindelijk wel bij de gebruiker terechtkomen. Daarvoor hebben deze tijdelijke uitbreiding gebruikt om met betaalde SEA inzet het bereik en de naamsbekendheid te vergroten. Ook is er advertentiemateriaal ontwikkeld en media-inkoop hiervoor gerealiseerd.

4.4 Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS

4.4.1 Inhoudelijk

Oorspronkelijk was het plan bekendheid en waardering te genereren voor de val oefeningen van Val OK. Omdat uit netwerkgesprekken bleek dat scholen en kinderopvangorganisaties niet tot nauwelijks uit zichzelf naar de Val OK oefeningen opzoek gaan, ondanks dat de samenwerkingspartners daar aandacht voor vragen, maar ook dat de samenwerkingspartners zelf het erg lastig vonden om handen en voeten aan de implementatie van de val oefeningen te geven, is er voor gekozen deze activiteit anders in te steken. In plaats van bekendheid genereren voor de val oefeningen is een intensief samenwerkingstraject met een aantal samenwerkingspartners opgezet om hun gericht te kunnen ondersteunen bij hun hulpvraag. Daarnaast is er een pilot gehouden op een BSO om de succesfactoren en belemmeringen in kaart te brengen wanneer val oefeningen worden aangeboden.

Om de content beter te laten aansluiten bij de doelgroep en om de doelgroep beter te bereiken, hebben we een tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie aangevraagd. De resultaten hiervan staan beschreven in de paragraaf 'Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie'.

4.4.2 Financieel

Voor de tijdelijke uitbreiding voor Kinderveiligheid zoals hierboven genoemd, hebben we in 2022 een tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie aangevraagd en gekregen. De verlening hiervan is per brief (kenmerk: SP/122659/2022, subsidienummer 333498, verplichtingnummer 560103565) bevestigd op 9 december 2022. De totale subsidie voor Kinderveiligheid is opgehoogd ten opzichte van de oorspronkelijke aanvraag met 75.000 euro.

4.5 Extern gefinancierde projecten

4.5.1 Risicomonitor

- In 2022 zijn ruim 1.800 klanten ondersteund in het opzetten en/of actueel houden van hun veiligheids- en gezondheidsbeleid op de kinderopvang. Klanten hebben online trainingen kunnen volgen en/of persoonlijke hulp gekregen van onze klantenservice.
- De in 2021 ontwikkelde ondersteuningsmaterialen in de vorm van instructiefilmpjes zijn in 2022 geïmplementeerd.
- Er is een uitgebreid onderzoek uitgevoerd door een extern ontwerpbureau om inzichtelijk te krijgen hoe de Risicomonitor moet worden doorontwikkeld om beter aan te sluiten bij de behoeften van de klant.
- Middels twee nieuwsbrieven zijn de klanten op de hoogte gebracht van diverse onderwerpen over veiligheid en gezondheid, relevant voor de kinderopvang en in relatie tot de Risicomonitor.
- Er zijn in het voor en najaar online-campagnes gehouden om de Risicomonitor onder de aandacht te brengen bij kinderopvangorganisaties. Van het effect van deze campagnes zijn evaluaties opgesteld.

4.5.2 Gezonde Start

- Wij zijn partner van dit project en verzorgen de trainingen: fysieke veiligheid binnen de scholing. Dit jaar hebben we ook meegewerkt aan de ontwikkeling van een e-learning, ROC opleiding en dagritmekaarten. Daarnaast hebben we onze eigen training herzien, zodat die verdiepend aansloot op de e-learning.

4.5.3 Prima

- We hebben het besluit genomen om PRIMA onder te brengen bij een juiste partij voor een goede voortzetting van PRIMA. VeiligheidNL blijft voorlopig wel eigenaar van PRIMA (behouden volledige auteursrechten). Daarnaast blijft TNO inhoudelijke/wetenschappelijke samenwerkingspartner van PRIMA. Samenvattend: door dit besluit zorgen we voor een succesvolle implementatie van PRIMA met structurele borging. Daarnaast bewaken we het voortbestaan en de kwaliteit van PRIMA door de auteursrechten voorlopig bij VeiligheidNL te houden en TNO als inhoudelijke partner aan te stellen. We spreken wel de intentie uit dat we na een bepaalde periode bij een succesvol verloop de auteursrechten aan de overnemende partij overdragen.

4.5.4 Nationaal Plan Zwemveiligheid 2021-2024

- In samenwerking met een consortium van partners als de Nationale Raad Zwemveiligheid, GGD GHOR Nederland en de Reddingsbrigade Nederland, dragen we bij aan het voorkomen van verdrinking van kinderen van 0 tot 5 jaar. Voorgaande jaren zijn hiervoor diverse onderzoeken uitgevoerd en voorbereidingen getroffen, om in 2022 te starten met de voorlichting aan ouders ter preventie van verdrinkingen in en om huis.
- Hiervoor is structurele voorlichting beschikbaar op de eigen websites (veiligheid.nl en kinderveiligheid.nl) en op diverse andere plekken (zoals het Groeigids boekje en de app en de website van WIJ).
- Daarnaast is de online campagne 'Kopje onder gaat geluidloos en snel' gestart, die onder de aandacht van ouders is gebracht via display banners, social media, search engine advertising en special newsletters. Hiermee zijn van mei t/m juli bijna 4 miljoen ouders bereikt met de boodschap.
- Naast de voorlichting voor ouders, is het onderwerp in 2022 meegenomen in de deskundigheidsbevordering van professionals (met name JGZ). Het onderwerp krijgt een belangrijke plek in de nieuwe interventie Veilig Opgroeien (zie toelichting in dit jaarplan) en we hebben de Captise kanalen ingezet om de (nieuwe) voorlichting onder de aandacht te brengen.

4.5.5 Gifwijzer

- Er zijn ca. 2.000 boekjes en apps aangeschaft.
- Dit jaar is er besloten om de samenwerking met Isatis Care omtrent de uitgave van de Gifwijzer niet meer voort te zetten. De reden hiervan is, dat de inspanningen van de samenwerking voor ons niet opwegen tegen de impact die we met de Gifwijzer kunnen maken. We blijven ons uiteraard inzetten om vergiftigingen te voorkomen, maar we geloven niet dat de vorm van de Gifwijzer hieraan een belangrijke bijdrage levert bij de risicogroep.

5 Programma Productveiligheid

5.1 Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners

In 2022 heeft het programma Productveiligheid zich ingezet om meer kennis te vergaren en publiceren over product gerelateerd letsel. De belangrijkste resultaten zijn:

- Er is een eerste powergraphic gepubliceerd op de website van VeiligheidNL met een overzicht van het aantal product-gerelateerde letsels in 2021 op basis van gegevens uit het LIS en met stakeholders geformuleerde en getoetste definities.
- Er is een prototype gebouwd van een signaleringsinstrument dat via LIS mogelijk product-letsel combinaties actief kan signaleren.
- Meer kennis over waar consumenten op letten als het gaat om veiligheid bij de online aankoop van producten is onderzocht en gepubliceerd in een powergraphic om de website van VeiligheidNL.
- Meer en uitgebreidere resultaten worden hieronder beschreven. Gevolgd door korte beschrijvingen van de resultaten van additioneel gefinancierde projecten in 2022.

5.2 Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie

5.2.1 Speerpunt 1: kennisontwikkeling op epidemiologie en etiologie van product gerelateerde letsels

In 2022 is meer kennis verzameld die nodig is om product-gerelateerde letsels te kunnen voorkomen. Hiervoor zijn vier verschillende activiteiten uitgevoerd:

- In 2021 is op basis van eerder geformuleerde definities (NVWA, GPSD en ICD-10) en interne expertsessies een definitie voor consumentenproduct geformuleerd (die relevant is voor de preventie van product-gerelateerd letsel). Deze definitie is in 2022 tijdens een fysieke bijeenkomst getoetst bij stakeholders en verder aangescherpt.
- Er is een powergraphic gepubliceerd op de website van VeiligheidNL met een overzicht van het aantal product-gerelateerde letsels in 2021 op basis van gegevens uit het LIS en bovengenoemde geformuleerde en getoetste definities.
- Er is geïnventariseerd welke kennis over de etiologie van product-gerelateerd letsel binnen VeiligheidNL al voorhanden is om te komen tot preventieve maatregelen. Deze informatie is gebundeld voor intern gebruik. Uit de inventarisatie kwam onder andere naar voren dat er over trampoline-ongevallen al veel data zijn verzameld (o.a. een eerder uitgevoerd LIS-vervolgonderzoek). Om een specifiek beeld te krijgen van verschillen in etiologie bij 0-11 versus 12-15 jarigen zijn aanvullende analyses uitgevoerd.

5.2.2 Speerpunt 2: kennisontwikkeling en -deling over chemische stoffen in consumentenproducten

A. Platform & contentontwikkeling

- **Techniek platform:** Digitaal bureau Grrr heeft in 2022 verbeteringen doorgevoerd in de functionaliteit en het design en technische updates gedaan. Daarnaast zijn alle werkzaamheden uitgevoerd om de A-status van digitale toegankelijkheid te bereiken, zijn de productcategorie pagina's en themapagina's aangepast (volgorde en tekstueel), is het mailadres no-reply@waarzitwatin.nl aangemaakt om systeemmails mee te versturen en zijn er filters (voor risicogroepen en stofcategorieën) toegevoegd aan de chemische stoffen pagina. Hosting partij Webslice heeft ons het gehele jaar ondersteund met een 24/7 serviceovereenkomst.
- Er zijn 10 nieuwe producten toegevoegd met 12 bijbehorende stoffen, afgestemd op de consumentendoelgroepen waarop in 2022 de focus is gelegd.
- Er zijn vanuit het borgingsplan 22 bestaande producten met 43 bijbehorende stoffen gecontroleerd en geactualiseerd.
- De productcategorie pagina's zijn gecontroleerd en herzien.
- Er is een plan over duidelijkere stellingname opgesteld waarin onderzocht is hoe adviezen en tips op de product- en stofpagina's concreter of scherper geformuleerd kunnen worden, zodat de adviezen en tips bruikbaar zijn voor consumenten.

B. Promotie & publieksvoorlichting

- **Uitbreiden promotie vanuit Waarzitwatin:**
 - Waarzitwatin social media kanalen opgezet: Instagram en Facebook (incl. contentstrategie en -planning)
 - Promotiecampagnes: Er zijn twee bestaande campagnes geweest, gericht op de doelgroep klussers. De eerste campagne behaalde via display banners en YouTube video's 2,13 miljoen vertoningen. Dit is ruim boven de KPI van 1,55 miljoen. De tweede campagne voor deze doelgroep werd ingezet via display banners, YouTube video's en social media advertenties en behaalde meer dan 9 miljoen vertoningen en behaalde ook de KPI's. Daarnaast is er een nieuwe campagne ontwikkeld, gericht op (aanstaande) ouders van jonge kinderen. Met de inzet van display banners, video's via YouTube en social media advertenties zijn bijna 7 miljoen vertoningen geweest van onze advertentie. Hiermee zijn de KPI's voor deze campagne ook ruim behaald.
 - Search Engine Advertisting (SEA): doorlopende inzet, met booster tijdens de 3 promotiecampagnes.
 - PR-inzet op landelijke en lifestyle media: PR-communicatietoolkit opgesteld, woordvoerders gepitcht bij media, 3 persberichten verstuurd, persmailing uitgestuurd, 2 specifieke producten gepitcht op relevante momenten. Er zijn 40 publicaties geweest, met name in lifestyle media, in het hart van de doelgroep.
- Door middel van een Europese aanbestedingstraject is een uiteindelijke keuze voor Media-inkoop bureau gemaakt voor uitzetten WZWI campagnes en structurele inzet SEA voor de duur 2023-2026.

- Gedurende het jaar is afzonderlijk contact onderhouden met de Klankbordgroep leden over voor hen relevante onderwerpen en is er contact onderhouden via de nieuwsbrief.
- Er is een plan over duidelijkere stellingname gemaakt waarin staat hoe vanuit Waarzitwatin een duidelijkere stelling ingenomen kan worden over bepaalde onderwerpen die in de media besproken worden, om met informatie en advies vaker en sneller in te kunnen inspelen op actualiteiten.

C. Onderzoek & monitoring

- Onderzoek naar naamsbekendheid & imago: Onderzoek is in december 2022 uitgevoerd en rapport is in januari 2023 opgeleverd. Aan de hand van dit jaarlijks te herhalen onderzoek, wordt de effectiviteit van de promotieactiviteiten gemonitord. De naamsbekendheid van Waarzitwatin is in 2022 niet gestegen t.o.v. 2021. Het platform wordt beoordeeld met een 8,1 en 76% vindt Waarzitwatin betrouwbaar. Het imago en de waardering is hiermee in lijn met de doelstelling.
- Consumentenraadpleging t.b.v. behoeftepeiling Waarzitwatin: Onderzoek is uitgevoerd en rapport opgeleverd. Naar aanleiding van de resultaten (en andere resultaten) wordt een voorstel gedaan om dichterbij de consument te komen. Uit het onderzoek komt naar voren dat consumenten behoefte hebben aan snel, makkelijk en betrouwbaar inzicht in de risico's van stoffen in een product. Vooral vanwege hun eigen gezondheid, hun kinderen en het behoud van het milieu. Ze willen deze informatie voor aanschaf of voor gebruik van het product.
- Gebruikersonderzoek Waarzitwatin: Onderzoek is in september 2022 uitgevoerd. Op basis van de resultaten worden vanaf eind 2022 (doorlopend in 2023) aanpassingen op het platform doorgevoerd, om de gebruiksvriendelijkheid nog meer te verbeteren. Consumenten vinden het platform betrouwbaar, gebruiksvriendelijk en het taalgebruik prettig. De korte teksten en visuele elementen werken goed, maar bepaalde iconen worden nog niet goed geïnterpreteerd. Deze worden geoptimaliseerd, net zoals de zoekfunctie, zodat zoekresultaten beter gevonden kunnen worden.
- Resultaten van promotie- & voorlichtingsactiviteiten: web statistieken, evaluatie promotiecampagnes, statistieken social media, SEA en PR-activiteiten. Uit de monitoring blijkt dat Waarzitwatin.nl 772.667 bezocht is in 2022, t.o.v. 696.254 keer in 2021. De bezoekers kwamen vooral via Google en de campagnes bij het platform terecht, dit zijn de kanalen die we inzetten voor promotiecampagnes. Qua PR hebben we 40 publicaties gerealiseerd en daarmee 67 miljoen mensen bereikt.

D. Netwerk & samenwerking

Er is:

- Tweewekelijks overleg gevoerd door de teams van de schrijvers van RIVM en VeiligheidNL.
- Maandelijks projectoverleg gevoerd tussen de projectleiders vanuit RIVM en VeiligheidNL.
- Elk kwartaal overleg gevoerd tussen de projectleiders van VWS, RIVM en VeiligheidNL.
- Twee keer in 2022 een Stuurgroep bijeenkomst o.l.v. VWS gehouden.

- Een Interviewronde met onderzoeksjournalisten geweest als 'Redactieraad'.

5.3 5.3 Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie

5.3.1 Signaleringsinstrument

- In 2022 zijn mogelijkheden om via het Letsel Informatie Systeem voor een aantal product-letsel combinaties een actuele signalering op te zetten onderzocht, dat heeft geleid tot een opzet voor signaleringsinstrument. Deze opzet is in potentie schaalbaar naar een breed scala van product-letsel combinaties. De volgende resultaten zijn gerealiseerd:
- Een prototype 'signaleringsinstrument': Dit is een interactief dashboard in het programma Power BI waarin je voor product-letsel combinaties trends van het aantal ongevallen in de afgelopen vijf jaar kan bekijken. In 2022 maken we de signalering actueel door data op maandniveau toe te voegen. Vervolgens zullen we samen met stakeholders de signaleringsfunctionaliteiten gaan testen en optimaliseren.
- Een schaalbare architectuur: We hebben het prototype zo ingericht, dat het niet alleen schaalbaar is naar meerdere product-letsel combinaties, maar ook naar andere letselinformatie uit het Letsel Informatie Systeem zoals sportblessures en verkeersongevallen. Daarbij lijkt er ook een mogelijkheid te zijn om in de toekomst 'voorspelmodellen' toe te voegen aan het signaleringsinstrument en zo het aantal product-gerelateerde letsels in de toekomst te voorspellen.
- Een ingediend abstract bij het EU-safety congres 2022. Dit abstract gaat over de architectuur van het door ons ontwikkelde signaleringsinstrument ten behoeve van de stip op de horizon: een goedlopend Europees signaleringssysteem voor ongevallen met producten.

5.3.2 Gedragsaspecten van productveiligheid

Kennis over de rol en het beïnvloeden van gedrag voor het verbeteren van productveiligheid ontbreekt in grote mate. In 2022 heeft VeiligheidNL zich ingezet om deze kennis te vergroten. Met onderzoek is inzicht verkregen in hoe consumenten worden beïnvloed bij 1) online aankopen en 2) in of en hoe veilig gedrag bij adolescenten tijdens trampoline springen gestimuleerd kan worden.

- Online aankopen
 - De data van het vragenlijstonderzoek uit 2021 zijn geanalyseerd, en er is een vergelijking gemaakt met eerder vragenlijstonderzoek uit 2016. De resultaten zijn verwerkt in een powergraphic op de website van VeiligheidNL: De rol van productveiligheid bij internetaankopen | VeiligheidNL. De resultaten geven aan dat consumenten onvoldoende melding doen van onveilige producten. Dit heeft een nadelig effect op de monitoring van en bewustwording over onveilige producten.
 - In 2021 hebben we diverse onderzoeksactiviteiten uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in productveiligheid bij online aankopen. In een rapport zijn deze activiteiten (literatuuronderzoek online aankopen, veldtest dropshipping, panelonderzoek consumentenperspectief productveiligheid) en bijbehorende resultaten gebundeld.

- Op basis van de resultaten van eerdere onderzoeksactiviteiten en gesprekken met stakeholders en sleutelfiguren van o.a. de NVWA, Consumentenbond, Thuiswinkel.org is een voorstel uitgewerkt voor verder onderzoek naar online aankopen (E-shoppers). Het plan is om een kwalitatief community onderzoek bij jongeren (15-17 jarigen) te doen. Zo brengen we aanknopingspunten in kaart voor mogelijke interventies om veilig gedrag bij 15-17 jarigen rondom online shoppen te stimuleren, en zo gezondheidsschade en product-gerelateerd letsel te voorkomen. Er wordt nog gezocht naar financiering voor de uitvoering van dit plan.
- Trampoline-ongevallen
 - De analyses naar trampoline-ongevallen bij 12-15 jarigen (zie paragraaf 4.2; speerpunt 1) hebben als input gediend voor een gedragsanalyse. Hiervoor is in samenwerking met een extern onderzoeksbureau een kwalitatief onderzoek (interviews, observaties) gestart in trampolinedparken. Zowel 12-15 jarigen, ouders en medewerkers van trampolinedparken worden geïnterviewd. Deze activiteiten zijn een co-productie tussen het project 'gedragsaspecten van productveiligheid' uit de tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie en het project 'epidemiologie en etiologie' uit de instellingssubsidie. In 2023 wordt het onderzoek afgerond, en worden de resultaten verder uitgewerkt tot mogelijke aanknopingspunten voor preventie.

5.3.3 Preventie ongevallen opblaasbare speeltoestellen

- In de zomer van 2022 is de online campagne gericht op ouders van jonge kinderen herhaald. Met de inzet van display banners, social media, search en influencer marketing hebben we in totaal bijna 5,3 miljoen mensen binnen de doelgroep bereikt. Deze mensen hebben dus de informatie over leuk en veilig spelen op luchtkussens te zien gekregen. Naar aanleiding van de campagne zijn bijna 11.000 unieke bezoekers op de consumentenwebsite over speeltoestellen geweest.
- Het onderzoek onder ouders naar risicoperceptie en risicobewustzijn uit 2019 is dit jaar herhaald. Er is gekeken of de bevindingen in 2022 afwijken van de bevindingen in 2019. Aanvullend is het bereik van de campagne uitgevraagd, en of ouders de speelregels door de campagne (meer) zijn gaan toepassen als ze dat nog niet deden.
- Net als in 2019 geeft 2 op de 3 ouders aan niet bekend te zijn met de veiligheidsregels voor het spelen op een opblaasbaar speeltoestel. Van de groep ouders die de campagne met speelregels hebben gezien, zegt de meerderheid de regels wel toe te (gaan) passen. De aanbeveling is om het informeren van de ouders over de risico's voort te zetten, om zo het risicobewustzijn te vergroten.
- VeiligheidNL heeft deelgenomen aan de Eurosafe 2022 Conference in juni in Wenen. Er is waardevolle kennis uitgewisseld door enerzijds presentaties van Europese collega's bij te wonen en te netwerken. Anderzijds hebben wij een presentatie verzorgd over het onderzoek en de campagne Preventie van ongevallen met luchtkussens.

- Bij paragraaf 4.4 staat toegelicht dat door het uitstel van de invoering van het WAS niet alle activiteiten uit het jaarplan zijn uitgevoerd. Het inrichten van een meldpunt voor verhuurders en exploitanten, de kennisdeling richting verhuurders over de wijzigingen van het WAS en het evaluatieonderzoek onder verhuurders en exploitanten, alsmede een deel van het onderzoek onder ouders worden doorgeschoven naar 2023. Deze wijziging heeft in 2022 geleid tot een verlaging van de subsidie, zie paragraaf 4.4.

5.4 Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS

5.4.1 Inhoudelijk

- In het project Preventie van ongevallen met opblaasbare speeltoestellen is een inhoudelijke bijstelling aan de orde. Deze bijstelling is via een brief in het subsidieplein met kenmerk "Herzieningsaanvraag instellingssubsidie VNL (332406) 2022" op datum 25 juli 2022 ingediend en nader toegelicht. De verlening hiervan is per brief (kenmerk: SP/122169/2022, subsidienummer 333352, verplichtingnummer 560103565) bevestigd op 9 november 2022.
- Bij het project epidemiologie en etiologie is een resultaat gewijzigd. Het onderzoek naar oorzaken, ontstaansmechanismes en risicofactoren van ongevallen met producten voor enkele productgroepen beperkt zich, mede n.a.v. gesprekken met stakeholders, tot 1 productgroep. Een dergelijk onderzoek vraagt brede inspanning met verschillende onderzoeksmethoden en kent een langere doorlooptijd dan de resterende tijd nog in 2022. Hierdoor wordt eindrapportage pas in 2023 afgerond. Via het halfjaarverslag is akkoord gevraagd op deze inhoudelijk wijziging. Via de bespreking van de halfjaarrapportage en verslaglegging daarvan (d.d. 13 september 2022) waren de voorgestelde wijzigingen akkoord.
- In het project WZWI (speerpunt 2) zijn i.v.m. de Europese aanbesteding voor een media inkoop bureau de volgende punten uit het jaarplan 2022 doorgeschoven naar eerste helft van 2022. In gesprek met VWS zijn de wijzigingen besproken en ze zijn door VWS mondeling akkoord bevonden in het najaar van 2022:
 - Stakeholdersanalyse per gespecificeerde consumentendoelgroep t.b.v. opstellen stakeholdersplannen en verdiepen samenwerking.
 - Uitbreiden publieksvoorlichting over Waarzitwatin via stakeholders: verdiepen samenwerking met stakeholders op basis van op te stellen stakeholdersplan per consumentendoelgroep. Om de onafhankelijkheid van het platform te bewaken wordt een checklist ontwikkeld die gehanteerd wordt bij deze samenwerking.
 - Een á twee keer per jaar een Klankbordgroep bijeenkomst
 - Er is gestart met een verkenning naar Europees onderzoek rondom publieksvoorlichting maar deze wordt pas in 2023 afgerond: het onderzoek richt zich op hoe in andere Europese landen wordt omgegaan met de publieksvoorlichting over de risico's van stoffen, zoals beschreven in Artikel 123 van de REACH Verordening en Artikel 17 van de Biociden Verordening.
 - Dichter op relevante momenten voor de consument zitten: notitie met het resultaat van een verkenning wat vanuit het platform en partners mogelijkheden zijn om met de informatie en adviezen van Waarzitwatin dichter op het oriëntatie-, beslis-,

aankoop- of gebruiksmoment van de consument te zitten.

5.4.2 Financieel

- In het project Preventie van ongevallen met opblaasbare speeltoestellen is een bijstelling aan de orde. Deze financiële bijstelling betreft een verlaging van de subsidie met €16.785,-. Deze bijstelling is via een brief in het subsidieplein met kenmerk "Herzieningsaanvraag instellingssubsidie VNL (332406) 2022" op 25 juli 2022 ingediend en nader toegelicht. De verlening hiervan is per brief (kenmerk: SP/122169/2022, subsidienummer 333352, verplichtingnummer 560103565) bevestigd op 9 november 2022.

5.5 Extern gefinancierde projecten

- Onderzoek vuurwerkongevallen: Met subsidie van het ministerie van I&W heeft VeiligheidNL in samenwerking met de NVSHA, NVT en InEen onderzoek gedaan naar vuurwerkletsels. In januari 2022 zijn de verzamelde gegevens over de jaarwisseling 2021-2022 over de omvang van de problematiek en de trends opgeleverd. In april 2022 is er een rapportage opgeleverd waarin verslag is gedaan over verdiepende analyses naar welk type vuurwerk welk soort letsel veroorzaakt en welke oorzaken (gedrag- of productfalen) ten grondslag lagen aan de vuurwerkongevallen. Ook is in april 2022 een rapportage opgeleverd waarin verslag gedaan wordt van een onderzoek naar het aankoop- en afsteekgedrag van Nederlandse huishoudens.
- In het najaar van 2022 zijn de voorbereidende werkzaamheden voor de dataverzameling tijdens de jaarwisseling van 2022-2023 opgestart. Het is wederom gelukt om met alle SEH-afdelingen en drie kwart van de huisartsenposten samen te werken. Ook zijn er voorbereidingen getroffen om ook het onderzoek onder kopers en afstekers van vuurwerk te herhalen. In de voorbereiding is rekening gehouden met de wens om over de jaarwisseling 2022-2023 uitspraken te kunnen doen over de gevolgen van belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen als het effectief worden van het verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen en het instellen van gemeentelijke vuurwerkverboden.
- Lespakket 4vuurwerkveilig: Voor basisscholen heeft VeiligheidNL aandacht voor het veilig omgaan met vuurwerk (4vuurwerkveilig). Dit project wordt gefinancierd door het ministerie van I&W. Hierbij hebben we overleg met de vuurwerkbranche, brandweer en GGD-GHOR. Afgelopen jaarwisseling vond tijdens de uitvoering een effectmeting van het lespakket naar het veilig omgaan met vuurwerk door basisschoolleerlingen in groep 7 en 8 plaats. De belangstelling voor het lespakket onder leerkrachten was groot. Meer dan 2100 reguliere basisscholen hebben het lespakket aangevraagd. De reacties van leerkrachten die het lespakket hebben gebruikt zijn positief, zij beoordelen het lespakket met gemiddeld een 8,3. Na afloop van de les kennen leerlingen de tips voor het veilig omgaan met vuurwerk goed. Uit de effectmeting blijkt dat de kennis over het veilig kijken naar vuurwerk bij de doelgroep is toegenomen.

6 Programma Valpreventie ouderen

6.1 Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners

In 2022 heeft het programma Valpreventie ouderen zich ingezet om meer kennis te delen en naar de praktijk te brengen over wat werkt in valpreventie en dat ook in een landelijk programmaplan vorm te geven samen met een groot netwerk van stakeholders. De belangrijkste resultaten zijn:

- De grote hoeveelheid professionals uit de praktijk (meer dan 5.000) die m.b.v. de e-learning “Ouderen motiveren voor valpreventie” hun kennis en vooral gespreksvaardigheden wilden vergroten om met ouderen op een goede manier in gesprek te gaan over hun valrisico en valpreventie.
- Het op verschillende manieren informeren en actief betrekken van een grote groep stakeholder om de landelijke implementatie van valpreventie in Nederland vorm te geven. Door middels van stakeholderbijeenkomsten, in thema gerelateerde werkgroepen als bij specifieke deelopdrachten is op een goede manier samengewerkt en van elkaars kennis en expertise gebruik gemaakt, die ten goede komt aan de landelijke implementatie van valpreventie in Nederland.
- Het groeiende bereik onder en betrokkenheid van regio’s en gemeenten om zich over valpreventie te informeren en in hun praktijk mee aan de slag te gaan. In samenwerking met o.a. RIVM organiseerde VeiligheidNL o.a. verschillende zeer goed bezochte/bekeken webinars, vragenuurtjes en regiobijeenkomsten. Steeds meer regio’s, gemeenten en professionals uit de praktijk leren hier hoe ze op een effectieve manier valpreventie in hun praktijk kunnen opzetten.

Meer en uitgebreidere resultaten worden hieronder beschreven. Gevolgd door korte beschrijvingen van de resultaten van additioneel gefinancierde projecten in 2022.

6.2 Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie

6.2.1 Speerpunt 1: kennisonderhoud, ontwikkeling en delen

Kennisonderhoud:

- Analyse van cijfers over val- en mobiliteitsongevallen bij ouderen zijn gerapporteerd in een nieuwe infographic Feiten en cijfers valongevallen 65-plussers (gepubliceerd tijdens de valpreventieweek) en gepresenteerd (o.a. tijdens het Valsymposium).
- Middels deskresearch en een survey onder professionals is informatie verzameld over gebruik, wensen en behoeften met betrekking tot beschikbare technologische innovaties t.b.v. valpreventie. Ook zijn verkennende gesprekken gevoerd met Health Train en de eigenaars van Standing Tall over samenwerking m.b.t. het digitaal/blended aanbieden van valpreventieve beweeginterventies. De verzamelde informatie is verwerkt in de notitie “Uitwerking kennisvragen technologische innovaties in de ketenaanpak valpreventie 2023”. Aanbevelingen hieruit, zoals concretere handvatten bieden voor het duiden van de potentie van innovaties in

de valpreventieketen en het ophalen en delen van kennis over wat er nodig is voor implementatie van technologische innovaties in de ketenaanpak valpreventie, krijgen vervolg in activiteiten in 2023. Zo wordt er in 2023 gewerkt worden aan een handreiking met criteria voor het duiden van technologische valpreventie innovaties en wordt kennis opgehaald en gedeeld bij de uitvoer van een casestudy over valpredictie m.b.v. machine learning en de ontwikkeling van een online signaleringstool.

- Op basis van nieuwe kennis en inzichten over het door professionals trainen van de doelgroep ouderen als over het bereiken en motiveren van ouderen met een lage SES/migratieachtergrond, zijn meerdere tools en hulpmiddelen voor professionals aangepast en/of vernieuwd. Voorbeelden hiervan zijn een losbladig lesstof systeem, weektabellen voor het geven van huiswerk, format voor een beweegdagboek, voorbeeld beweegkaarten en aangepaste instructies over het bereiken en motiveren van ouderen met een lage SES/migratieachtergrond. Deze tools en hulpmiddelen worden o.a. ingezet en ingebed bij de erkende interventies als In Balans, TOM en Otago.
- De folder medicatie en vallen is geactualiseerd en gepubliceerd op de website van VeiligheidNL en KNMP.

Kennisontwikkeling:

- Op basis van deskresearch (i.s.m. Pharos) en kwalitatief onderzoek onder professionals en eindgebruikers van één van de erkende interventies TOM is informatie verzameld over hoe de implementatie van valpreventie interventies bij ouderen met een lage SES / migratieachtergrond beter kan. Op basis hiervan is een adviesrapport (gepubliceerd en gedeeld via de website, nieuwsbrief en kennisnetwerk) en een lijst met criteria opgesteld voor het verbeteren van de implementatie van valpreventieve interventies bij deze doelgroep. Ook is door deze resultaten de implementatietoolkit van TOM geüpdatet.
- Er is meer kennis nodig over de hoe de kwaliteit van de uitvoer van bestaande erkende interventies in de huidige praktijk beter geborgd kan worden. D.m.v. een survey en telefonische interviews onder uitvoerende professionals van één van de erkende interventie In Balans is kennis verzameld over de kwaliteit van de uitvoering en belemmerende/bevorderende factoren daarbij. Resultaten zijn beschreven in een intern rapport dat gebruikt wordt en als input voor het verbeteren van de deskundigheidsbevordering aan professionals die werken aan valpreventie als voor de doorontwikkeling van de interventie In Balans.
- In het kader van het bevorderen van implementatie van preventieve interventies is deelgenomen aan drie kennissessies van het RIVM en 3 webinars over risicogroepen, de preventie infrastructuur en monitoring. De kennis kwam o.a. ten goede aan de verschillende activiteiten en resultaten die beschreven staan in paragraaf 5.3.1.
- Voor het effectiviteitsonderzoek van In Balans, uitgevoerd door/in samenwerking met Amsterdam UMC (VU) en Hogeschool Amsterdam, stond 2022 in het teken van dataverzameling. De eerste groepen hebben inmiddels alle metingen al uitgevoerd. (begin

januari 2023 zijn alle benodigde deelnemers behaald voor dit onderzoek). VeiligheidNL heeft bijgedragen aan de onderzoeksinstrumenten en aan de werving van deelnemende professionals aan het onderzoek.

Kennisdelen:

- Presentaties, workshops en webinars
 - Op de Geriatriedagen is een presentatie gegeven over het motiveren van ouderen voor valpreventie.
 - Op het European Falls Festival is een poster gepresenteerd over het signaleren van ouderen met een verhoogd valrisico en het motiveren voor valpreventie en zijn presentaties gegeven over het research protocol van de effectstudie naar In Balans is hier en kosten baten van valpreventie binnen de verpleeghuiszorg.
 - Tijdens het Eurosafe congres is een presentatie gegeven over TOM&CO over de mogelijkheden van de inzet van technologische componenten in een valpreventie aanpak.
 - Tijdens het kennisatelier van het programma Senioren Sterker Maken en Genero is een workshop gegeven over de successen en geleerde lessen van Thuis Onbezorgd Mobiel aan de hand van het RE-AIM model.
 - Tijdens verschillende regionale bijeenkomsten/webinars is een presentatie gegeven over de werkzame elementen van valpreventie (o.a. symposium Tranzo, Netwerk Deventer, GGD Flevoland).
- Door structurele inzet van verschillende uitingen in onze eigen kanalen (website, social media, nieuwsbrieven) is er continue aandacht geweest om actuele kennis, interventies en materialen ter ondersteuning van de activiteiten van professionals onder de aandacht te brengen. Het aantal nieuwsbrief abonnees is in 2022 bijna verdubbeld van 3200 abonnees naar 6138. Het aantal leden van het kennisnetwerk valpreventie senioren is licht gegroeid naar 2.276 leden.
- Er is een nieuw praktijkvoorbeeld gepubliceerd op de website over de inzet van de interventie TOM met daarbinnen Otago als valpreventieve beweeginterventie.
- VeiligheidNL is accounthouder voor het thema valpreventie op de website Zorg voor Beter. Het thema is geüpdatet met de meest recente kennis en materialen, binnengekomen vragen via de servicedesk zijn beantwoord en er zijn nieuwsbrief items aangeleverd om het thema valpreventie extra onder de aandacht te brengen.
- VeiligheidNL heeft bijgedragen aan een nieuwsbrief special van BeterOud over valpreventie en de content op de website van BeterOud over valpreventie helpen actualiseren.
- In Balans is, na indiening, door de Erkenningcommissie leefstijlinterventies van het RIVM erkend op een hoger niveau, namelijk het niveau eerste aanwijzingen voor effectiviteit.
- Er is een artikel 'In gesprek over valrisico's' gepubliceerd in Nurse Academy.
- In de landelijke Valpreventieweek 2022 heeft VeiligheidNL samen met landelijke partners (oa KNMP, BuurtzorgNL, KBO-PCOB, KNGF, NVFG, V&VN) extra aandacht besteed aan bewustwording en kennisverspreiding over het thema valpreventie. In 2022 is gekozen voor een focus op het motiveren van professionals om het gesprek over valpreventie aan te gaan.

Om professionals vaardigheden te leren werd een e-learning ontwikkeld. Bij landelijke partners was een hoge betrokkenheid door het massaal promoten van de e-learning via hun eigen kanalen zoals website, nieuwsbrief en socials. Tot 1 maart 2023 hebben maar liefst 5.247 professionals zich voor de e-learning aangemeld. De e-learning werd door professionals beoordeeld met een 8,4.

6.2.2 **Speerpunt 2: meer kennis over verbeteren implementatie effectieve valpreventiemaatregelen**

- De in 2021 ontwikkelde toolkit 'Zo ga je in gesprek over valrisico's' is in 2022 geëvalueerd. Hieruit kwam naar voren dat professionals positief waren over de tools maar dat zij deze in de praktijk weinig gebruikten. Dit leek te wijten aan scepticisme bij henzelf t.a.v. hun inschatting over de toepasbaarheid ervan bij ouderen. Op basis van deze evaluatie is de kennis over het motiveren van ouderen voor valpreventie en de bijbehorende tools verwerkt in een e-learning. Middels deze e-learning wordt niet alleen de kennis van eerstelijns professionals over het motiveren van ouderen voor valpreventie verbeterd, maar ook worden de gespreksvaardigheden van professionals door middel van het interactief trainen van gesprekstechnieken vergroot en worden andere hulpmiddelen onder de aandacht gebracht.
- Er is een nieuwe themapagina ontwikkeld en gelanceerd over het motiveren van ouderen voor valpreventie waarop onder andere een nieuwe handreiking en infographic zijn geplaatst en een link is opgenomen naar de e-learning ouderen motiveren voor valpreventie.
- VeiligheidNL heeft een schriftelijke bijdrage geleverd aan de consultatieronde van het Zorginstituut over de duiding van Valpreventie.
- In samenwerking met het RIVM zijn 2 bijeenkomsten georganiseerd met het leernetwerk valpreventie. In dit leernetwerk namen met name GGD'en en gemeenten deel om kennis op te doen, te delen en met elkaar in gesprek te gaan over specifieke thema's rondom valpreventie bij ouderen.
 - De eerste bijeenkomst ging over het bereiken en motiveren van ouderen voor valpreventie.
 - De tweede bijeenkomst ging over de gepubliceerde duiding van valpreventie door het Zorginstituut.
- In het OVASt-project (een 4 jarig implementatieonderzoek naar de Valanalyse uitgevoerd in samenwerking met AmsterdamUMC en de afdeling Communicatiewetenschappen van de UvA) is gebruikersonderzoek uitgevoerd onder diverse groepen zorgprofessionals. Dit leverde een set van randvoorwaarden en uitgangspunten op hoe de opzet van de Valanalyse kan worden verbeterd ten behoeve van een betere implementatie ervan. Dit wordt in 2023 verwerkt in een prototype van een digitale versie van de Valanalyse inclusief bijbehorende training, waarvan de bruikbaarheid getoetst zal worden in een pilotstudie.
- Middels gesprekken met opleidingscoördinatoren van een selectie van hogescholen in Nederland zijn de mogelijkheden voor het opnemen van het onderwerp valpreventie in het curriculum van praktijkondersteuners en wijkverpleegkundigen verkend. Op basis van de bevindingen is adviesrapport opgesteld om de positie van het onderwerp valpreventie binnen

deze opleidingen te verbeteren, waaronder het verkennen van de mogelijkheden omtrent het ontwikkelen en verspreiden van een lespakket. In 2023 worden een aantal van deze adviezen in de praktijk gebracht.

6.2.3 Speerpunt 3: kennisontwikkeling valpreventie bij ouderen met cognitieve problemen

- In 2022 is VeiligheidNL verdergegaan met de in 2021 gestarte uitvoering van het plan van aanpak om de implementatie van valpreventie bij ouderen met cognitieve stoornissen te verbeteren. Het netwerk is uitgebreid met organisaties rondom dementie; gesprekken zijn gevoerd met AlzheimerNL, Innovatiekring Dementie, Dementie Netwerk Nederland, Pharos en het project "Amsterdam laat je niet vallen". Op het European Falls Festival in Leuven is een presentatie gegeven over de aanpak van VeiligheidNL. Er is een start gemaakt met de ontwikkeling van een e-learning voor zorgprofessionals. Er is voorlichtingsmateriaal voor mantelzorgers ontwikkeld in de vorm van een flyer, die in 2023 verspreid zal worden in samenwerking met de organisaties in het netwerk. En de content op de website van VeiligheidNL is uitgebreid; naast de factsheet en infographic staan daar presentaties van experts en vier uitgewerkte praktijkvoorbeelden. Deze resultaten zijn besproken en gedeeld met de klankbordgroep en in gezamenlijkheid zijn de plannen voor 2023 gemaakt. zijn ook besproken met de klankbordgroep met experts.

6.3 Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie

Recente inzichten en actuele ontwikkelingen maakten dat VeiligheidNL een aantal aanvullende activiteiten voor 2022 heeft voorgesteld ten behoeve van het programma Valpreventie bij ouderen. In twee aanvragen voor uitbreiding op de instellingssubsidie (voorjaar en najaar) zijn een intensivering en aanvulling op de bestaande en goedgekeurde activiteitenplan om bij te dragen aan de realisatie van de doelen uit het regeerakkoord.

5.3.1 Resultaten eerste tijdelijke uitbreiding valpreventie

Speerpunt 1: kennisonderhoud, ontwikkeling en delen (hier zijn de resultaten B, C en D beschreven uit de aanvraag voor de tijdelijke uitbreiding)

Aan de hand van het adviesrapport en de inventarisatie onder stakeholders (zie speerpunt 2) is een plan voor deskundigheidsbevordering gemaakt waarin de focus ligt op het delen van kennis en versterken van benodigde vaardigheden die nodig zijn om de gestelde maatregel over valpreventie uit het regeerakkoord in de praktijk te brengen bij verschillende stakeholders en professionals. Hiervoor hebben de volgende activiteiten plaatsgevonden:

- In samenwerking met het RIVM zijn 2 webinars georganiseerd (naast de reeds eerder beschreven webinars) voor gemeenten en GGD'en waarin een update is gegeven over de landelijke ontwikkelingen en waarin goede praktijkvoorbeelden zijn gedeeld:
- Gemeente aan zet voor valpreventie (ongeveer 200 live bezoekers en 420 keer teruggekeken)
- Signaleren en motiveren in het sociaal domein (150 live bezoekers en 230 keer teruggekeken).

- Er is een bijscholing ontwikkeld over het signaleren van valrisico voor medewerkers in het sociaal domein.
- In samenwerking met de NVvP & Kipz wordt de training valanalyse toegevoegd aan het scholingsaanbod voor podotherapeuten.
- Tijdens de valpreventieweek is een webinar gegeven aan de NVVPO over het signaleren van ouderen met een verhoogd valrisico, effectieve valpreventie en het motiveren van ouderen voor valpreventie (ruim 200 deelnemers).
- Tijdens het jaarcongres van de NVvP is een presentatie gegeven over de werkzame elementen van valpreventie en de landelijke ontwikkelingen op het gebied van implementatie van valpreventie.
- Tijdens het NVFG congres is een stand bemand om kennis en materialen over valpreventie te verspreiden onder geriatriefysiotherapeuten en is een presentatie gegeven over de effectieve elementen van valpreventie, de duiding valpreventie van het Zorginstituut en de landelijke ontwikkelingen op het gebied van implementatie van valpreventie.
- Er is een presentatie gegeven op een bijeenkomst voor regiocoördinatoren georganiseerd door de VNG.
- Er is een interactieve landkaart gepubliceerd op de website van VeiligheidNL die per gemeente het aantal inwoners aangeeft met een geschat verhoogd valrisico, de kosten die hiermee gemoeid zijn en de prognoses over 5 en 10 jaar.
- In samenwerking met het RIVM is de webpagina valpreventie geactualiseerd en er een 'tegel' aangemaakt voor valpreventieve beweeginterventies.
- Ten behoeve van het erkenningstraject is bij het RIVM informatie aangeleverd over de criteria om toekomstige beweeginterventies te kunnen erkennen als valpreventieve beweeginterventies.
- Er is een webpagina ontwikkeld www.veiligheid.nl/gemeenteaanzet waar gemeenten de laatste stand van zaken konden terugvinden over de landelijke implementatie van valpreventie.
- Er is gestart met een verkenning of In Balans als module toegevoegd kan worden aan de opleiding "meer bewegen voor ouderen". Dit wordt in 2023 voortgezet.
- Ten behoeve van de landelijke valpreventieweek zijn verschillende communicatiemiddelen ontwikkeld. Deze zijn breed gedeeld met alle betrokken stakeholders.
- Verschillende gesprekken met vooroplopende regio's waaronder G4, GGD Flevoland, GGD Gelderland Zuid, GGD Fryslan, Twentse koers, waar kennis is gedeeld over wat werkt in valpreventie, de organisatie daarvan en landelijke ontwikkelingen hierin.
- VeiligheidNL was betrokken bij een aantal georganiseerde Zorgzandbak sessies over innovatie en valpreventie.

Speerpunt 2: meer kennis over verbeteren implementatie effectieve valpreventiemaatregelen (hier zijn de resultaten A, E, F en G beschreven uit de aanvraag voor de tijdelijke uitbreiding)

- Er is in gezamenlijkheid met VWS een brede stakeholderbijeenkomst georganiseerd in april 2022 om te verkennen hoe de samenwerking bij een landelijke aanpak op valpreventie georganiseerd kan worden.

- Om kennis, behoefte, bevorderende en belemmerende factoren van implementatie van valpreventie en mogelijke versnellingsscenario's te inventariseren zijn 26 gesprekken gevoerd met 34 relevante stakeholders inclusief verslaglegging.
- Op basis van de brede stakeholderbijeenkomst én de stakeholdergesprekken zijn een zestal actielijnen uitgewerkt met te beantwoorden vraagstukken om toe te werken naar een landelijke ketenaanpak Valpreventie (landelijke programmaplan valpreventie) met bijbehorende werkgroepen. Deze werkgroepen zijn voor de betreffende actielijnen aan de slag gegaan met het uitwerken van vraagstukken rondom samenwerking, rollen en taken, deskundigheidsbevordering, implementatie instrumenten, kwaliteitsbewaking en monitoring. Daarvoor heeft VeiligheidNL de volgende activiteiten uitgevoerd:
 - Advies uitgebracht over de structuur van de actielijnen, de governance en de uit te werken onderwerpen.
 - Een actieve rol in het overkoepelende programmteam (voorbereiding van de agenda en stukken t.b.v. de overleggen, voorzitterschap en verslaglegging).
 - Intensieve en structurele afstemming gehad met VWS door frequente wekelijkse besprekingen waar o.a. actuele kennisvragen zijn besproken.
 - Voor vier werkgroepen (valrisicoschatting- en beoordeling, valpreventieve beweeginterventies, implementatie en communicatie) heeft VeiligheidNL in totaal 14 werkgroep bijeenkomsten georganiseerd, voorbereid, voorgezeten en verslaglegging gedaan.
 - In de twee andere werkgroepen (financiën en monitoring) was VeiligheidNL actief lid en heeft in het kader daarvan deelgenomen aan 4 werkgroep bijeenkomsten en actief meegedacht bij, meegelezen en uitwerking en advies gegeven op in die werkgroepen geagendeerde kennis vraagstukken.
- Er is deskresearch uitgevoerd naar bestaande landelijke en regionale (val)preventie aanpakken en daaruit zijn goede voorbeelden en werkzame elementen gehaald die relevant zijn voor de landelijke implementatie van valpreventie. De opbrengst is vastgelegd in een notitie. De geleerde lessen zijn meegenomen in de werkgroep bijeenkomsten en georganiseerde regiobijeenkomsten (zie 5.5).
- Op basis van alle opgehaalde informatie uit stakeholdergesprekken, werkgroep bijeenkomsten en de deskresearch is een adviesrapportage opgeleverd voor het Landelijk Programmaplan Valpreventie. Deze rapportage is het uitgangspunt voor de landelijke ketenaanpak valpreventie die verder wordt uitgewerkt in 2023 en de bijbehorende deskundigheidsbevordering.
- Op basis van de adviesrapportage en in voorbereiding op de implementatie in 2023 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd en kennisvragen beantwoord:
 - Een inventarisatie van de integratie van de valrisicobeoordeling in de trazag: opgeleverde notitie en gepresenteerd in het programmteam. In 2023 worden de bevindingen verder besproken met relevante brancheverenigingen.
 - Ouderenadviesgroep opgericht en geconsulteerd.

- Inventarisatie van de implicaties nieuwe Wereld Richtlijn Valpreventie zijn in kaart gebracht voor: (1) de landelijke implementatie van valpreventie, (2) door te ontwikkelen ondersteuningstools voor valrisico-inschatting en -beoordeling en (3) uitspraken rapportage ZIN.
- Het aanbod van valpreventieve beweeginterventies in kaart gebracht, toegelicht en verduidelijkt op o.a. www.loketgezondleven.nl van het RIVM.
- Om te verduidelijken hoe je valpreventieve beweegprogramma's evidence based kunt vormgeven en wie deze programma's kan aanbieden heeft VeiligheidNL een praktijkblad valpreventieve beweeginterventies ontwikkeld en gedeeld met ZIN. Voor de ontwikkeling van dit praktijkblad is feedback opgehaald van 20 gemeenten/GGDen.
- Op basis van de nieuwste inzichten op gebied van effectieve beweeginterventies is de factsheet valpreventieve beweeginterventies en het overzicht valpreventieve beweeginterventies geüpdatet en gepubliceerd op de website van VeiligheidNL.
- Er zijn specifieke doorberekeningen gemaakt (a.d.h.v. MKBA rekenmodel) en inhoudelijke input aangeleverd voor vragen vanuit de Tweede Kamer, als input voor persbericht, kamerbrieven, debatten, werkbezoeken of voor de uitwerking van het GALA en de SPUK-regeling.
- Er is een werkbezoek Aan de slag met valpreventie georganiseerd voor minister Conny Helder. Tijdens het werkbezoek ging de minister in gesprek met ouderen, nam deel aan een training In Balans en ging in een stakeholdergesprek in gesprek met professionals uit de praktijk over de (landelijke) implementatie van valpreventie.
- VeiligheidNL heeft meegelezen en op basis van kennis over wat werkt in valpreventie bij ouderen advies gegeven over twee niet door VeiligheidNL uitgevoerde en gefinancierde projecten:
 - Een uitwerking van wat er nodig is om de doorstroom naar regulier sport- en beweegaanbod te organiseren en waar dit aanbod aan moet voldoen (door Kenniscentrum Sport)
 - Een uitwerking van de indicatiestelling voor vergoeding van een valpreventieve beweeginterventie onder de ZVW en hoe ouderen direct vanuit een valrisicoschatting doorverwezen kunnen worden naar een valpreventieve beweeginterventies (KNGF & NVFG)

6.3.1 Resultaten tweede tijdelijke uitbreiding valpreventie

- VeiligheidNL heeft een inventarisatie gemaakt van de randvoorwaarden voor de ontwikkeling van een digitale signaleringstool (valrisicoschatting) als uitgangspunt voor een landelijke communicatieaanpak richting en doorverwijzing (landkaartje). Dit krijgt vervolg in 2023 waarbij ook behoeften van ouderen worden opgehaald via de ouderenadviesgroep.
- Ten behoeve van de werkgroep communicatie heeft VeiligheidNL een aantal aanvullende activiteiten verricht, namelijk:

- Een inventarisatie en uitvraag gedaan onder gemeenten en professionals waar communicatiebehoeften liggen. Dit is o.a. input voor de ketenaanpak die in 2023 wordt gepubliceerd.
- Een opzet voor een ketenaanpak ontwikkeld en getoetst bij een selectie van betrokken stakeholders uit de werkgroep implementatie. Dit krijgt in 2023 samen met een communicatiebureau vorm in een toolkit/handleiding Ketenaanpak Valpreventie en (door-) ontwikkeling en aanpassing van ondersteunende materialen.
- Op basis van kennis over wat werkt in de communicatie met ouderen over valpreventie, input en advies gegeven voor een briefing over een landelijke communicatieaanpak richting ouderen.

6.4 Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS

6.4.1 Financieel

In de loop van 2022 zijn voor valpreventie op twee momenten tijdelijke uitbreidingen op de instellingssubsidie aangevraagd en verleend. Hiermee is de totale subsidie voor valpreventie met € 264.500,- opgehoogd t.o.v. de oorspronkelijke aanvraag en toekenning:

- Tijdelijke uitbreiding in activiteiten € 229.500,- waarvan € 215.000,- uren (2.124 uur) en € 14.500,- materiaalkosten. De verlening hiervan is per brief (kenmerk: SP/120932/2022, subsidienummer 333162, verplichtingnummer 560103565) bevestigd op 22 juni 2022.
- Tijdelijke uitbreiding in activiteiten € 35.000,- waarvan € 10.000,- aan uren (100 uur) en € 25.000,- aan materiaalkosten. De verlening hiervan is per brief (kenmerk: SP/122659/2022, subsidienummer 333498, verplichtingnummer 560103565) bevestigd op 9 december 2022.

6.4.2 Inhoudelijk

Met de aangevraagde tijdelijke uitbreidingen, zie hiervoor toegelicht bij financiële afwijkingen, werden een aantal oorspronkelijke resultaten uit het jaarplan geïntensiveerd waar extra activiteiten mee gemoeid gingen en ook nieuwe resultaten zijn behaald t.o.v. het jaarplan. Deze staan verantwoord in (respectievelijk) de paragrafen 5.3.1.en 5.3.2.

6.5 Extern gefinancierde projecten

- In samenwerking met het AmsterdamUMC locatie AMC en de SIG valpreventie van de NVKG is het landelijk Valsymposium georganiseerd. Dit jaar was het een jubileumeditie (10e editie). Er waren prominente (internationale) sprekers uitgenodigd en daarnaast is er een stimuleringsprijs uitgereikt. Het thema van het Valsymposium was de nieuwe Wereld Richtlijn Valpreventie. Er waren 89 deelnemers fysiek en 75 deelnemers online en het is beoordeeld met een 8.
- VeiligheidNL is een van de partners in het project FRIEND, een valpreventie implementatie studie van de Hogeschool Utrecht. Het hoofddoel van het project is om implementatie van integrale valpreventie-interventies in de wijk te realiseren door inzicht te krijgen in succesvolle implementatiestrategieën. In 2022 is specifiek ingegaan op het bereiken van ouderen met een

Lage SES. In samenwerking met Pharos is gewerkt aan een artikel over de implementatie van valpreventie bij ouderen met een lage SES. Dit artikel wordt in de eerste helft van 2023 gepubliceerd op de website van Pharos en VeiligheidNL.

- VeiligheidNL is samen met het RIVM betrokken bij twee leerregio's waar valpreventie wordt geïmplementeerd als casus voor preventieve ouderenzorg. In de gemeente Rucphen en Fryske marren is een lokaal netwerk opgestart met hierin een coördinerende rol voor de GGD. In de gemeente Rucphen is toegewerkt naar een vitaliteitsbijeenkomst en het organiseren van een cursus In Balans. In de gemeente de Fryske marren heeft een brede stakeholders bijeenkomst plaatsgevonden en is toegewerkt naar een plan van aanpak voor verdere implementatie van een brede valpreventie aanpak. VeiligheidNL had hierin een adviserende rol.
- HIB Limburg: In samenwerking met Vilans, VGZ, 7 gemeenten in de regio Noord Limburg en Social Finance is VeiligheidNL als adviseur betrokken bij het realiseren en implementeren van een valpreventie aanpak in de regio Noord Limburg gefinancierd middels een Health Impact Bond. In december 2022 is de HIB gelanceerd en is er gestart met het organiseren van de eerste vitaliteitsbijeenkomsten.
- Voor het landelijke programma Valpreventie is er vanuit het RIVM een aanvullende opdracht bij VeiligheidNL belegd om de implementatie van valpreventie te versterken. Zo zijn er een 7tal regiobijeenkomsten georganiseerd voor GGD'en en gemeenten, zijn er 12 trainingen voor het sociaal domein georganiseerd, gepland en gegeven, zijn goede voorbeelden ontwikkeld en is het leernetwerk Valpreventie geconsulteerd.
- Er is een training voor lokale TOM projectleiders ontwikkeld. Na het volgen van deze training kunnen lokale projectleiders zelfstandig aan de slag met de implementatie van TOM. Met behulp van implementatie impuls van het RIVM is deze training 3x gegeven en 1x in opdracht van de gemeente Rotterdam. Ook is er een evaluatie geschreven met adviezen voor de verbetering van de implementatie van deze training.
- Via een projectsubsidie van het Ministerie van I&W heeft VeiligheidNL in 2022, als vervolg op een verkenning uit 2021, aanbevelingen opgesteld ten behoeve van de opzet en uitvoering van een effectieve aanpak voor valpreventie buitenshuis. Middels deskresearch en raadpleging van stakeholders is een programma van eisen geformuleerd en getoetst en zijn adviezen voor de verdere ontwikkeling en implementatie gegeven. In 2023 zal hier vervolg aan gegeven worden.
- Met subsidie van Nutricia is in samenwerking met de Wageningen Universiteit en Nutricia een wetenschappelijk artikel gepubliceerd over de impact van Thuis Onbezorgd Mobiel op het voedingspatroon van deelnemers. Dit artikel is gepubliceerd in het Nederlands Tijdschrift Voor Diëtetiek.
- Met subsidie van Nutricia wordt, in samenwerking met Amsterdam UMC, met behulp van reeds verzamelde data uit bestaande bronnen specifiek gekeken naar het risicoprofiel van herhaald vallende ouderen die op de SEH komen door een val en daarbij ook specifiek gekeken naar de rol van / relatie met voeding hierin. In 2022 is de dataset geprepareerd hiervoor. Via twee methoden (traditionele methode om tot een predictiemodel te komen als d.m.v. Machine

Learning) wordt in 2023 onderzocht of dit tot een valide predictiemodel kan leiden. Dit project loopt door tot en met 2024.

- Ten behoeve van de implementatie van TOM in Rotterdam zijn 4 wijken begeleid bij de implementatie (Feyenoord, Ommoord, Het Lage Land en Delfshaven). Er zijn 10 TOM projectleiders opgeleid, 5 TOM-maatjes getraind en 9 In Balans docenten opgeleid. Daarnaast zijn de TOM projectleiders ondersteund bij de inhoudelijke voorbereidingen van de kick-offs met de kernteams, de daaropvolgende kernteam-overleggen en is naar behoefte van de TOM projectleiders meegedacht over specifieke implementatie vraagstukken.
- Er zijn weer verschillende professionals getraind door VeiligheidNL:
 - Otago: 63
 - In Balans: 170
 - Starten met de valanalyse: 40
 - Basiscursus valpreventie: 70
 - E-learning motiveren: 5247 (tot 1 maart 2023)

7 Programma Sportblessurepreventie

7.1 Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners

In de afgelopen jaren heeft de focus bij Team Sport gelegen bij het verminderen van het blessurerisico's, door het voorkomen van blessures. Het voorkomen van blessures kan ook andere gevolgen hebben, zoals het verminderen van verzuim, het verminderen van kosten na een blessure of het verbeteren van sportprestaties. Op basis van de gesprekken die gevoerd zijn met het Team, een expertgroep (leden Platform Monitoren Sportblessures), NOC*NSF, het Kenniscentrum Sport en Beweging, NLActief en het ministerie van VWS is besloten om deze focus te verleggen.

In 2022 heeft het programma Sportblessurepreventie een aangepaste strategie opgesteld en nieuwe focus aangebracht. Team Sport wil zich de komende jaren richten op het leveren van een positieve bijdrage aan de gezondheid van Nederlanders en bijdragen aan een gezond en vitaal Nederland. Dit willen we bereiken, doordat sporters kunnen blijven sporten en niet te maken krijgen met sportverzuim of sportuitval. Sportverzuim en sportuitval kunnen verschillende redenen/oorzaken hebben. Wij richten ons specifiek op het voorkomen van sportverzuim en sportuitval als gevolg van een sportblessure.

De ambitie van Team Sport is het thema sportblessurepreventie in te vlechten in maatschappelijke thema's en de relevantie om impact te maken te relateren aan gezondheid, verzuim (sportverzuim/sportuitval) en minder druk op de zorg. Deze nieuwe focus heeft echter ook implicaties voor de impact die we willen nastreven. Daartoe is dan ook de impact geherdefinieerd. Impact wordt gekoppeld aan het bijdragen aan een gezond en vitaal Nederland. Dit doen we door het voorkomen van sportblessures, door het verminderen van sportverzuim (time-loss) en het voorkomen van definitief sportuitval (drop-out) na een sportblessure. Met als resultaat: de sporter kan eerder de sport hervatten of hoeft de sport helemaal niet te onderbreken of verlaten.

De focus op het voorkomen van sportverzuim en sportuitval heeft in 2022 reeds invloed gehad op de uitgevoerde activiteiten. Aan de hand van de speerpunten en behaalde resultaten zal dit hieronder verder toegelicht worden.

7.2 Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie

7.2.1 Speerpunt 1: Kennisontwikkeling

- In september 2022 is het rapport met een actueel inzicht (tot en met 2021 in het totaal aantal sportblessures (inclusief de kernindicator) gepubliceerd. In deze rapportage is wederom de impact van COVID-19 op sportblessures in het algemeen (op basis van Leefstijlmonitordata) en zoals behandeld op de SEH in kaart gebracht. Daarnaast zijn er voor het eerst cijfers over sportverzuim gepubliceerd op basis van data uit de Leefstijlmonitor.

- In 2022 zijn er verdiepende analyses gedaan om meer inzicht te krijgen in het blessure-risico van beginnende sporters. Deze analyses zijn uitgevoerd voor de sporten hardlopen en fitness, en voor beginnende sporters in het algemeen. De resultaten van de analyses zijn verschenen in een notitie. Overall geldt dat het blessurerisico voor beginnende sporters (sporters met minder dan 1 jaar ervaring) hoger is dan voor ervaren sporters (sporters met meer dan 1 jaar ervaring).
- In 2020 heeft er een literatuur search plaatsgevonden met een focus op reviews studies en RCT's vanaf het jaar 2000 om inzicht te krijgen van bestaande kennis omtrent sportblessures en sportblessurepreventie. Dit is specifiek gedaan voor sporten met veel blessures (voetbal, hardlopen, fitness, volleybal, hockey), ernstige sportblessures (wielrennen, paardrijden en beweegonderwijs) en enkeldistorsies. In 2022 heeft er vervolgens een continue monitor van relevante (internationale) wetenschappelijke kennis rondom sportblessures en sportblessurepreventie plaatsgevonden. Relevante wetenschappelijke kennis wordt gebruikt om kennishiaten ten aanzien van sportblessures en sportblessurepreventie verder in te vullen.
- In 2022 zijn er drie kennisvragen beantwoord.
 - Wat is de relatie tussen Sociaal Economische Gezondheidsverschillen (SEGV) en het ontstaan van sportblessures?
 - Wat is de rol van/welke rol kan technologie spelen bij de preventie van sportblessures?
 - Welk deel van de sporters stopt met sporten na een blessure, en om wat voor soort blessures gaat het dan?

De antwoorden op deze kennisvragen zijn samengevat in een rapportage. Ten aanzien van SEGV kan geconcludeerd worden dat sporters met een hoge SES meer risico hebben op een letsel, al is er niet veel onderzoek naar deze relatie gedaan. Een deel van de verklaring ligt in het feit dat hoger opgeleiden vaker aan sport doen dan mensen met een lage SES.

In 2022 hebben we ook in kaart gebracht welke rol technologie kan spelen bij de preventie van sportblessures. Naast een deskresearch zijn er ook gesprekken met technologie-partners gevoerd. De belangrijkste uitkomst hiervan is dat VeiligheidNL een verzoek heeft gedaan bij ZonMw Sportinnovator, na een gezamenlijk gesprek met VWS, om daar een Challenge op het gebied van technologie en sportuitval bij beginnende hardlopers uit te schrijven én een Ideation voor een brede marktverkenning van Sportblessurepreventie en technologie uit te zetten.

Tot slot hebben we geprobeerd vragen over sportuitval na een blessure te beantwoorden. Op basis van beschikbare rapporten en literatuur hebben we wel deels inzicht kunnen krijgen in het percentage sporters dat stopt na een blessure, maar ontbrak het nog aan informatie over de type letsels die tot uitval leiden. Om toch meer inzicht in sportuitval te krijgen, is een uitbreiding op de basissubsidie aangevraagd om zodoende aanvullend onderzoek te kunnen doen.

- VeiligheidNL heeft geparticipeerd in de werkgroep kernindicatoren sport van het RIVM. In 2022 is er gestart met een traject om de bestaande (kern)indicatoren Sport te herijken. Het gaat daarbij om de doorontwikkeling data-infrastructuur sport en bewegen. VeiligheidNL zat

en zit in de stuurgroep van deze doorontwikkeling en heeft gedurende het jaar aan diverse bijeenkomsten deelgenomen.

- In juni 2022 heeft VeiligheidNL een presentatie gegeven op het Sportmedisch Wetenschappelijk Jaarcongres (sportgeneeskunde). Tevens hebben we twee workshops over sportblessures bij (beginnende) hardlopers verzorgd voor looptrainers van de Atletiekunie. Een van onze collega's heeft deelgenomen aan het Implementatienetwerk Sport en Bewegen en is daarvoor naar diverse bijeenkomsten geweest. Op de EU-Safety conference zijn trends in sportblessures gepresenteerd. Tot slot is VeiligheidNL ook aanwezig geweest op de ELIS Innovation Summit en zijn we naar het Fysio Future lab geweest.
- VeiligheidNL heeft in 2022 op eigen initiatief deelgenomen aan het Implementatie-netwerk Sport en Bewegen. Naast het bijwonen van alle bijeenkomsten gedurende het jaar zijn er ten behoeve van de implementatie van VolleyVeilig Jeugd ook interviews gehouden met jeugd volleybaltrainers. De resultaten van deze interviews worden begin 2023 verwacht.
- In 2022 zijn er twee wetenschappelijke artikelen gepubliceerd vanuit Team Sport.
 - de Hollander E, Hupkens C, van Dorsselaar S, Wendel-Vos W, Kemler E, de Graaf H, Stafleu A, Hosper K, Tak N, van Rossum C, Vermey K, Hiemstra M. De Leefstijlmonitor: Cijfers voor gezondheidsbeleid [The Lifestyle Monitor: prevalence rates for health policy]. TSG. 2022;100(3):98-106. Dutch. doi: 10.1007/s12508-022-00349-8. Epub 2022 May 13. PMID: 35582661; PMCID: PMC9101986.
 - Kemler, E.; Noteboom, L.; van Beijsterveldt, A.-M. Characteristics of Fitness-Related Injuries in The Netherlands: A Descriptive Epidemiological Study. Sports 2022, 10, 187. <https://doi.org/10.3390/sports10120187>

Daarnaast werd er gewerkt/meegeschreven aan zeven andere wetenschappelijke publicaties, welke hopelijk in 2023 daadwerkelijk gepubliceerd zullen worden.

- Begin 2022 heeft Team Sport haar strategie en ambitie aangepast, en de focus gelegd op het voorkomen van sportverzuim en sportuitval na een sportblessure. Om beter inzicht te kunnen krijgen in de blessures die tot sportverzuim leiden en de sporters die sportverzuim hebben, is in grootschalig longitudinaal verdiepend panelonderzoek gestart waarbij in een jaar tijd 4.000 geblesseerde sporters worden gevraagd om deel te nemen aan dit onderzoek. Ieder kwartaal worden dus 1.000 geblesseerde sporters uitgevraagd. Sporters die na drie maanden nog steeds sportverzuim hebben, worden drie maanden later wederom benaderd met een vragenlijst. Elke geblesseerde sporter met sportverzuim wordt maximaal een heel jaar lang gevolgd. In 2022 is de eerste groep van 1.000 sporters (wave 1) uitgevraagd. In 2023 wordt dit onderzoek doorgezet, waarbij in maart, juni en september steeds een nieuwe groep sporters wordt uitgevraagd (wave 2, wave 3 en wave 4). Afhankelijk van de duur van het sportverzuim, zal het onderzoek uiteindelijk in 2024 afgerond worden.

7.2.2 Speerpunt 2 Kennisdeling

- Eerste helft 2022 is er een nieuwe contentstrategie ontwikkeld, gekoppeld aan de nieuwe strategie van het programma Sportblessurepreventie. Het opstellen en uitvoeren van de content-jaarkalender is conform dit opgestelde plan uitgevoerd door content te ontwikkelen en

te delen via het eigen online platform, social media kanalen en via derden. Hiermee zijn o.a. beleidsmakers, intermediairs, samenwerkingspartners en andere stakeholders bereikt.

Onderdeel hiervan is geweest:

- Aangaan van de samenwerking met Atletiekunie en het opzetten van o.a. het domein 'Verantwoord Hardlopen' binnen hardlopen.nl. Op hardlopen.nl is a.d.h.v. relevante wetenschappelijke kennis over hardloopblessure-preventieve maatregelen geschikte content ontwikkeld t.b.v. de doelgroep beginnende hardlopers;
 - N.a.v. de meest recente sportblessurecijfers is er een nieuwsbericht met rapport en infographic ontwikkeld en geplaatst op veiligheid.nl, er zijn social media berichten geplaatst en is er een persbericht naar de media gestuurd, welke is opgepakt door de landelijke media. Daarnaast is er een artikel verschenen in het blad de sportmasseur (NGS) voor de doelgroep sportmassieurs;
 - Gekoppeld aan de meest recente sportblessurecijfers is ook voor het eerst uitgebreider geanalyseerd in hoeverre dit leidt tot sportverzuim; Deze informatie is ook verwerkt in dit persbericht en infographic;
- Content is gedeeld via ons online platform, nieuwsbrief Sportblessure-preventie, LinkedIngroep 'Kennisnetwerk Sportblessurepreventie' en social mediakanalen en media van partners;
- Alle artikelen en andere pagina's op veiligheid.nl zijn herschreven en/of geüpdatet. En er is nieuwe content toegevoegd.
- Het beschikbaar houden van bestaande interventies, Om de intermediair en sporter te blijven faciliteren met blessurepreventieve maatregelen zijn de Warming-up hockey, Volley-Veilig, Versterk je Enkel, VoetbalFit en Run Fit Check in samenwerking met de relevante sportbonden en ander partners aangeboden en waar nodig is een inhoudelijke en/of technische update uitgevoerd. Voor de interventie Versterk je Enkel is een procesevaluatie gedaan onder sporters en intermediairs en daarnaast is er gekeken hoe in 2023 deze interventie geoptimaliseerd kan worden voor zowel de sporter als de meest relevante intermediaire doelgroepen.
- In plaats van het organiseren van een eigen mini symposium is er aangesloten bij een overleg van NOC*NSF met managers sportparticipatie van relevante sportbonden om de meeste recente sportblessurecijfers én de nieuwe strategie, 'Verantwoord Sporten om sportverzuim en sportuitval door sportblessures te voorkomen', te delen. Ook is er besproken om in 2023 gezamenlijk vervolg te geven hieraan.
- Eén uitgevoerde bijeenkomst van het Platform Monitoren Sportblessures, waarbij de sportblessurecijfers zijn gepresenteerd, en daarnaast twee presentaties zijn gegeven over fitnessblessures door Lisa Noteboom (Amsterdam UMC-locatie VU) en de beleving van een sportblessure door fitnessers (Maaïke Cornelissen, VeiligheidNL). Er waren 12 aanwezigen bij de bijeenkomst, waarvan 9 externen.
- De interventies welke op loketgezondleven.nl staan vanuit VeiligheidNL onderdeel sport zijn geactualiseerd.

7.2.3 Speerpunt 3: Agendasetting

- Naar aanleiding van de strategiebepaling in eerste helft 2022 zijn er verkennende gesprekken geweest met VWS, de Nederlandse Sportraad, NOC*NSF en de meeste relevante sportbonden om bij sportakkoorden en of preventieakkoorden ook aandacht voor sportblessurepreventie te borgen. Hieruit is de strategie bepaald rondom 'Verantwoord Sporten om sportverzuim en sportuitval door sportblessures te voorkomen'. Met NOC*NSF is een plan opgesteld om hier samen in op te trekken om dit onderwerp bij de relevante beleidsmakers van de sportbonden op de agenda te krijgen.
- Naar aanleiding van deze gesprekken en planvorming zijn er verschillende artikelen en interviews geweest, o.a. in de landelijke pers (dagblad Trouw) en Sportknowhow XL. Daarnaast zijn er met diverse relevante bonden gesprekken gevoerd over nauwere samenwerking wat o.a. heeft geleid in een samenwerkingsovereenkomst tussen Atletiekunie en VeiligheidNL voor de duur van minimaal 3 jaar.
- Periodiek zijn er eerste gesprekken gevoerd met onze samenwerkingspartners om de strategie te delen en het probleem van sportverzuim en sportuitval voor deze partijen in beeld te krijgen.

7.3 Behaalde resultaten tijdelijke instellingssubsidie

In 2022 hebben we geprobeerd vragen over sportuitval na een blessure te beantwoorden.

Ongeveer 1 op de 5 sporters staakt vanwege een blessure hun sportdeelname (Pulles & van den Dool, 2020). Een studie onder beginnende hardlopers liet zelfs zien dat na een half jaar 29% van de hardlopers om verschillende redenen waren gestopt, maar voor 48% van de gestopte beginnende hardlopers was die reden een hardloophblessure (Fokkema et al., 2019). Beginnende sporters hebben dan ook een hoger blessurerisico dan hun ervaren tegenpool, wat onder andere blijkt uit onderzoek onder hardlopers en fitnessers (Kemler, Valkenberg & Verhagen, 2022).

Nu de Rijksoverheid het doel heeft gesteld dat 75 procent van de Nederlanders in 2040 voldoet aan de beweegrichtlijnen, zullen naar verwachting veel mensen gaan beginnen met sporten of meer gaan sporten. Naast dat meer mensen in beweging moeten komen (een open voordeur) is het ook van belang dat de bestaande groep in beweging blijft (een dichte achterdeur). Eerste berekeningen wijzen namelijk uit dat, als we geen extra preventiemaatregelen nemen, in de komende 20 jaar meer dan 1,5 miljoen Nederlanders stoppen met sporten vanwege een blessure. Het voorkomen van blessures en sportuitval is dus belangrijk. Deze blessures, en de sporters die blessures oplopen, hebben we nu nog niet goed in beeld. Verdiepende gegevens over het definitief moeten stoppen na een blessure (wat voor blessures zijn dit en wie lopen ze op) ontbreken nog. Daartoe dient deze uitbreiding, welke bestaat uit de onderdelen Monitoring, Profileren en Creatie.

7.3.1 Monitoring

Ten behoeve van het in kaart brengen van sportuitval na een blessure is er in de Leefstijlmonitor een extra vragenset opgenomen in de aanvullende module Bewegen en Ongevallen. Deze vragenset zal in 2023 voor het eerst afgenomen worden.

7.3.2 Profilering

Tevens is er een start gemaakt met een kwantitatieve verdieping waarmee we inzicht in profielen van sporters met blessures en sportuitval krijgen. De profielen zijn gebaseerd op socio-demografische kenmerken, sport, type blessure etc. Via een aanbestedingsproces is er een samenwerking gestart met een onderzoeksbureau, waarna het onderzoek is gestart (uitwerking screening, vragenlijst voor verdieping, selectiecriteria). De resultaten van de profileringsvragen worden aan het eind van het 1e kwartaal van 2023 verwacht, waarna de creatiefase opgestart zal worden.

7.4 Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS

7.4.1 Inhoudelijk

Blessures, en de sporters die blessures oplopen, hebben we nu nog niet goed in beeld. Verdiepende gegevens over het definitief moeten stoppen na een blessure (wat voor blessures zijn dit en wie lopen ze op) ontbreken nog. Daartoe hebben we een tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie aangevraagd.

7.4.2 Financieel

Voor de tijdelijke uitbreiding voor Sportblessurepreventie zoals hierboven genoemd, hebben we in 2022 een tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie aangevraagd en gekregen. De verlening hiervan is per brief (kenmerk: SP/122659/2022, subsidienummer 333498, verplichtingnummer 560103565) bevestigd op 9 december 2022. De totale subsidie voor Sportblessurepreventie is opgehoogd ten opzichte van de oorspronkelijke aanvraag met 75.000 euro.

7.5 Extern gefinancierde projecten

In 2022 waren er bij Team Sport geen extern gefinancierde projecten.

8 Programma Gehoorschadepreventie

8.1 Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners

In 2022 heeft het programma Gehoorschadepreventie zich ingezet om de kennisbasis verder te verstevigen en meer inzicht te krijgen in effectieve preventiemogelijkheden. De belangrijkste resultaten zijn:

- Een belangrijke stap /afbakening voor in het beter in kaart brengen van de prevalentie en incidentie van gehoorschade in Nederland is gezet. Door onderzoek naar de (validiteit van) verschillende meetmethoden en duiding met experts zijn keuzes gemaakt die verdere vervolgactiviteiten sturen. Hiermee kan in 2023 gericht samenwerking gezocht worden met relevante andere (cohort) studies.
- Analyses op data over risicogedrag van mbo-studenten laat zien dat het risico op een piep of ruis in je oor na het luisteren naar muziek bijna twee keer zo hoog is als men op een onveilig volume luistert of de volumebegrenzer niet aan heeft staan. Dit levert belangrijke inzichten op die o.a. helpen bij het vormgeven van voorlichting hierover.
- De uitslag van online spraak-in-ruis-test 'Oorcheck' kan sinds 2022 gekoppeld worden aan risicogedrag dat is uitgevraagd in Test Je Leefstijl. Hiermee wordt structureler data verzameld en inzicht verkregen over de relatie tussen risicogedrag en beginnende gehoorschade bij mbo-studenten.
- In een nieuwe (goed onderbouwde en uitgewerkte) ILME-campagne is kennis opgedaan over wat werkt in het voorlichten van jongeren (18-25 jaar) ten behoeve van het dragen van oordoppen met muziekfilter. De evaluatie van de "Doppies" campagne liet zien dat de campagne een positief (en significant) effect had op de aanschaf van oordoppen met muziekfilter. Een belangrijke eerste stap om ze ook te gaan dragen.

Meer en uitgebreidere resultaten worden hieronder beschreven. Gevolgd door korte beschrijvingen van de resultaten van additioneel gefinancierde projecten in 2022.

8.2 Behaalde resultaten VWS instellingssubsidie

8.2.1 Speerpunt 1: kennisontwikkeling prevalentie, incidentie gehoorschade en risicogedrag

- Prevalentie en incidentie:
 - De resultaten van het onderzoek naar hoe goed verschillende meetmethoden ingezet zouden kunnen worden als monitoringsinstrument zijn besproken met o.a. VWS. Naar aanleiding van de gesprekken is de verkenning naar de mogelijkheden voor monitoring aangescherpt tot het monitoren van de prevalentie van gehoorschade door hard geluid bij kinderen, jongeren en (jong)volwassenen.
 - Volgend hierop is er een bijeenkomst georganiseerd met het Expertpanel Gehoorschadepreventie rondom het monitoren van gehoorschade door hard geluid. De belangrijkste gespreksonderwerpen waren meetmethoden van gehoorschade en

databronnen die in de benodigde gegevens zouden kunnen voorzien (i.h.b. Generation R en Lifelines). De uitkomsten van de bijeenkomst zijn verwerkt in een verslag waarin o.a. een lijst met aanbevelingen is opgesteld. Het verslag is gedeeld met de betrokken leden van het Expertpanel. In 2023 worden de aanbevelingen vanuit het Expertpanel besproken met VWS en naar aanleiding hiervan worden gezamenlijk vervolgstappen bepaald.

- Risicogedrag:
 - De validatiestudie voor risicovragen rondom muziekluistergedrag i.s.m. het ErasmusMC is afgerond. De vervolgesprekken om deze vragen op te nemen in Jij en Je Gezondheid zijn in het najaar gestart en worden voortgezet in 2023. Vervolgens zullen ook met andere monitors gesprekken voor opname worden gestart.
 - De online hoortest 'Oorcheck' is technisch gekoppeld aan het platform van Test Je Leefstijl. Hierdoor kan de uitslag van de Oorcheck gerelateerd worden aan mogelijk risicogedrag dat via de vragenlijst wordt uitgevraagd. Dit levert vanaf het moment van de koppeling structureel meer inzichten op in de relatie tussen risicogedrag en het ontstaan van beginnende gehoorschade (bij mbo-studenten) door hard geluid. Iets waar op dit moment nog veel kennis over ontbreekt.
 - De verzamelde data van 40.000 mbo-studenten via Test Je Leefstijl over de periode van 2019-2022 zijn geanalyseerd en gepubliceerd in een persbericht en infographic met tabellenrapport op de website van VeiligheidNL. Uit analyse bleek dat 1 op de 5 studenten weleens een piep of ruis heeft na het luisteren met koptelefoon/oortjes. Ook bleek dat het risico op een piep of een ruis in je oor bijna twee keer zo groot is bij studenten die op een onveilig volume luisteren (een volume van 2/3 van je volumebalk of meer). Dit biedt aanknopingspunten voor preventieactiviteiten.
- Algemeen:
 - Actuele nieuwe relevante literatuur is bijgehouden, vastgelegd en gedeeld via ons netwerk en via de website. Voor het bijhouden van literatuur werd (nog) geen gebruik gemaakt van de voorgestelde methode vanuit de Open Universiteit. In 2023 wordt verkend of de methode geschikt is om binnen VeiligheidNL in te zetten.

8.2.2 Speerpunt 2: kennis over wat werkt bij de preventie van gehoorschade

- Vroegsignalering
 - Voor alle hoortesten zijn voorlopige eerste versies van dashboards ontwikkeld in PowerBI. Deze dashboard geven gebruikers, zoals JGZ/GGD-organisaties, inzicht in de uitslagen van de online hoortest per school, klas of regio. VeiligheidNL verkrijgt met de dashboards inzicht in hoe de hoortesten gebruikt worden, door wie, wat de uitslagen zijn en in hoeverre die overeenkomen met de vooraf ingevulde inschatting over het gehoor. In 2022 zijn de testen als volgt afgenomen: 10.341 Nationale hoortest, 73.310 Oorcheck, 8.720 Kinderhoortest. Het aantal testen dat

bij CORPUS is afgenomen staat verderop vermeld onder 'Voorlichting en educatie'. Voor de Nationale Hoortest en de Oorcheck is dit met ongeveer 10% gestegen t.o.v. 2021. Meer mensen lijken de testen dus weten te vinden. De Kinderhoortest is gelijk gebleven qua afname.

- Het EarAct project stond in 2022 in het teken van de determinantenstudie. VeiligheidNL heeft hier een aanzienlijke bijdrage aan geleverd, onder andere in de werving van respondenten en meedenken over het ontwerp van de vragenlijst. Eind 2022 liep het project onverwachts vertraging op in verband met omstandigheden bij de Open Universiteit. Wanneer mogelijk wordt de planning herzien en de activiteiten weer opgepakt.
- De mp3-check is vernieuwd en heeft ook een nieuwe naam gekregen: de Muziekspeler-check (<https://www.oorcheck.nl/test-jezelf/muziekspeler-check/>). De ingevulde testen zijn geanalyseerd en verwerkt in een factsheet. De check is in 2022 bijna 3000 keer uitgevoerd, waarvan driekwart door jongeren tussen 12-25 jaar. De belangrijkste resultaten zijn dat 7% van de jongeren tussen 12-25 jaar volgens de test een gemiddelde kans op gehoorschade loopt en 8% een grote kans. De hoogste percentages kwamen vooral voor bij jongeren met als opleidingsniveau hbo (22.1%), mbo (21.8%) en vmbo (17.1%). Ook bleek dat ruim 1 op de 5 jongeren (22.1%) na het luisteren weleens een piep of ruis hoort.
- Met behulp van e-mailmarketing wordt gestimuleerd om periodiek je gehoor te testen. Gebruikers van de hoortesten krijgen o.a. een jaar na de test een e-mail om opnieuw het gehoor te testen. Vanwege vertraagde ingebruikname van een nieuw e-mailingprogramma is de customer journey voor de Oorcheck in 2022 nog niet ingericht.
- Aanpassen brongeluid
 - Er is een stakeholderanalyse gemaakt van alle betrokken partijen bij het aanschaffen en gebruiken van koptelefoons/oortjes. In 2023 wordt de analyse geduid en gedefinieerd wat mogelijke vervolgstappen zijn.
 - Er is een rapportage opgeleverd over de voortgang van het Derde Convenant Preventie gehoorschade versterkte muziek in 2020 en 2021. Hieruit bleek dat er door de geldende coronamaatregelen amper activiteiten met versterkte muziek (in reguliere vorm) mochten plaatsvinden, waardoor er nauwelijks gelegenheid was voor acties in het kader van het Convenant. De voortgangsrapportage is afgestemd en gedeeld met de convenantpartners.
- Voorlichting en educatie
 - Voor de interventie HoorToren is een procesevaluatie gestart, die tot begin 2023 doorloopt. De resultaten van deze procesevaluatie worden meegenomen in het hererkenningstraject voor de HoorToren van het RIVM Centrum Gezond Leven.
 - Nu de coronaperiode is afgelopen was er in 2022 weer een normaal jaar waarin CORPUS bijna het gehele jaar open was (minus 1 maand). Het bereik van de

hoortesten zit weer op het oude niveau. Ruim 45.000 keer zijn de hoortesten doorlopen; 24.568 keer de kinderhoortest en 20.732 de oorcheck.

- CORPUS verstuurt via hun social media kanalen en nieuwbrieven berichten van VeiligheidNL, waaronder een oproep voor deelname aan het onderzoek EarAct. Het doek van de expositie is vervangen, waarbij QR codes zijn geplaatst bij de drie belangrijkste adviezen. In 2023 wordt gemonitord hoe vaak dit wordt gebruikt.
- Er is informatie verzameld met behulp van expertgesprekken en ervaringen met opgedane samenwerkingen in de praktijk vanuit zowel thema Gehoor als Kinderveiligheid. Deze rapportage geeft inzicht in samenwerkingen die potentie hebben voor het stimuleren van veilig luistergedrag bij het geven van voorlichting aan ouders. In 2023 worden bouwstenen voor de preventie strategie voor gehoorschadepreventie bij de jeugd verder vormgegeven waarin deze potentiële samenwerkingen een plek krijgen en indien relevant opgevolgd kunnen worden..
- In samenwerking met KNO-artsen van de commissie PrevENT van de KNO-vereniging is de bestaande voorlichtingsles doorontwikkeld en geactualiseerd. KNO-artsen (in opleiding) gebruiken deze les tijdens voorlichting in groep 7 en 8 van de basisschool. In 2022 zijn verdere stappen gezet in het verkennen van de samenwerking. Hierbij wordt verkend of VeiligheidNL samen met PrevENT een "trainersnetwerk" met KNO-artsen (in opleiding) in kan richten dat schaalbaar ingezet kan worden bij o.a. voorlichtingsvragen op scholen.
- Geüpdatete informatie over (preventie) gehoorschade op website van Gezonde School is geplaatst. Een overzicht met resultaat van het bereik en gebruik van informatie over gehoorschadepreventie is besproken met RIVM en gestelde vragen rondom de informatie over gehoorschade(preventie) op de website van de Gezonde School, en bij Gezonde School adviseurs én tijdens de Gezonde School dag zijn beantwoord.

8.2.3 Speerpunt 3: versterken netwerk / kennisdeling

- Het expertpanel is in 2022 éénmaal bij elkaar gekomen, het resultaat daarvan staat toegelicht bij speerpunt 1.
- Om JGZ- en GGD-professionals te ondersteunen en toe te rusten met kennis en interventies is in 2022 een eerste webinar georganiseerd rondom gehoorschadepreventie. Er waren 112 aanmeldingen, 50 actieve deelnemers en de webinar is in de maanden erna nog 100 keer bekeken via de terugkijk-link. Tijdens de webinar is input opgehaald rondom de wensen van JGZ- en GGD-professionals voor ondersteuning op dit thema. In 2023 wordt verder vervolg gegeven aan de webinar, bijvoorbeeld in de vorm van een verdiepende bijeenkomst. Hierbij wordt ook verkend in hoeverre het platform Preventie Gehoorschade van GGD GHOR hier een rol in kan spelen.
- VeiligheidNL is een van de partners in het Derde Convenant Preventie Gehoorschade, en in die hoedanigheid actief betrokken bij alle bijeenkomsten en ontwikkelingen rondom het convenant. In 2022 is het convenant met alle partners een jaar verlengd. Tijdens de

bijeenkomsten heeft VeiligheidNL meerdere presentaties verzorgd over lopende onderzoeken en projecten, zoals het Adviesonderzoek geluidsmetingen en Geluidsbeleving. Tijdens de bijeenkomst in november, die door VeiligheidNL is voorbereid en voorgezeten, is met alle partners besloten over welke set van componenten in een vervolg convenant we met elkaar het gesprek willen voeren en hoe we het proces inrichten in de voorbereiding en aanloop naar een nieuw convenant.

- De interventie 'Oorcheck' is in 2022 door het RIVM CGL opnieuw erkend op het niveau 'Goed beschreven'. Ook is een start gemaakt met het her-erkenningstraject van de interventie 'HoorToren' op niveau 'Goed onderbouwd'. Dit wordt in 2023 verder doorgezet.
- VeiligheidNL is een van de partners bij het project 'Gezond op weg!' van CORPUS. Dit is een 3-jarig project, waar VeiligheidNL voor het thema gehoorschade een interactieve workshop heeft ontwikkeld voor 1000 leerlingen uit groep 7. Daarnaast is promotiemateriaal ontwikkeld voor de leerlingen en docenten, zoals een decibelposter voor in de klas, folders en polsbandjes. Als gevolg van de coronamaatregelen hebben de activiteiten in aangepaste vorm doorgang gevonden. In afwachting van voldoende financiering bij CORPUS staat een nieuwe uitvoering hiervan in november 2023 gepland. VeiligheidNL doet hierbij onderzoek naar wat werkt bij voorlichting over gehoorschadepreventie via/op scholen.
- Naast de expositie in CORPUS voor leerlingen in het onderwijs heeft VeiligheidNL in 2022 binnen het partnership met CORPUS gesproken over hun doorontwikkeling/vernieuwing die in 2023/2024 op de planning staat. Gesprekken gaan over een andere vorm van interventie/kennisdeling over gehoorschadepreventie als mogelijkheden om de voorlichtingslessen op scholen te geven via CORPUS. De gesprekken krijgen vervolg in 2023 waarna een beslissing wordt genomen of VeiligheidNL het partnership voortzet en in welke vorm.
- In 2022 zijn diverse kennisvragen van professionals en beleidsmakers beantwoord op het gebied van gehoorschadepreventie. Ook is periodiek netwerkoeverleg geweest met verschillende partijen die actief (willen) zijn op dit terrein, zoals de GGD.
- VeiligheidNL heeft periodiek deelgenomen aan overleggen met Gezonde School en meegelezen en meegewerkt aan nieuwe plannen en bijbehorende samenwerkingsovereenkomsten.
- VeiligheidNL heeft actief deelgenomen aan werkgroep Jeugd (in samenwerking met Kinderveiligheid) (LOT).
- Waar relevant is kennis en/of informatie geactualiseerd op de partnersites zoals www.gezondeschool.nl, www.testjeleefstijl.nl en www.opvoedinformatie.nl.
- In 2022 is, met name in het najaar, in de media en politieke debatten veel aandacht geweest voor het thema gehoorschadepreventie. VeiligheidNL heeft hieraan bijgedragen door onze visie te delen via onze website, en in het verlengde daarvan zoveel mogelijk kennis over wat werkt in de preventie van gehoorschade door hard geluid te delen via radio-, krant-, en televisie-interviews, een expert podcast (verspreid via ANP), brief aan de Tweede Kamercommissie volksgezondheid en een reactie op het advies van de

Gezondheidsraad. De focus lag hierbij erg op festivals/concerten en uitgaan. In het najaar heeft VeiligheidNL daarom ook extra aandacht gevraagd voor riskant muziekluistergedrag bij jongeren. Op jonge leeftijd is ook al sprake van beginnende gehoorschade en een relatie met muziek luisteren. Door de resultaten te publiceren van de analyse van risicogedrag van 40.000 mbo-studenten die meededen aan Test Je Leefstijl werd duidelijk dat luisteren op een onveilig volume of het niet aan hebben van de volumebegrenzer vaker leidt tot een piep of ruis in het oor na het muziek luisteren. VeiligheidNL pleitte voor een brede aanpak in de preventie van gehoorschade door meer te investeren in voorlichting en screening waarbij er zowel aandacht is voor blootstelling aan geluid d.m.v. koptelefoon en oortjes als op locaties met versterkte muziek.

8.3 Behaalde resultaten tijdelijke uitbreiding instellingssubsidie

8.3.1 I Love My Ears

Governance

- In 2021 zijn werksessies georganiseerd met de huidige partners VVEM, VNPF, NL Actief en LKVV. Voornaamste onderwerpen voor de werksessies in 2022 waren de ontwikkeling van de campagne om jongeren aan te zetten tot het kopen van oordoppen, en de implementatie-activiteiten en evaluatie van de e-learning.
- De huidige partners vormden gezamenlijk ook de stuurgroep van I Love My Ears. Tijdens de stuurgroep-bijeenkomsten zijn in eerste instantie de koers, de voortgang en de ontwikkelingen rondom COVID 19- maatregelen en consequenties nauwlettend gevolgd en besproken. Tevens is een eerste aanzet voor een lange termijnvisie voor I Love My Ears besproken. Hieraan zal in 2023 verder vervolg gegeven worden.
- In 2022 zijn het Overleg Scholing Arbeidsmarkt Theatertechniek (OSAT) en DeBesteSchoolfeesten.nl toegetreden tot het convenant. Met beide partijen zijn verkennende gesprekken gevoerd over het aansluiten bij I Love My Ears. Zowel OSAT als DeBesteSchoolfeesten.nl gaven aan mogelijkheden te zien voor het inzetten van I Love My Ears binnen hun branche. De invulling van de inzet van ILME wordt besproken tijdens vervolgesprekken in 2023.

Kennisontwikkeling

- In het eerste half jaar heeft er, na de uitvoer van de eerste implementatie-activiteiten, onderzoek plaatsgevonden onder gebruikers van de e-learning van I Love My Ears. Het aantal deelnemers aan het onderzoek was een stuk lager ten opzichte van het aantal gebruikers van de e-learning. Die aantallen bleken te weinig voor een effectevaluatie. Over de verzamelde gegevens is een kort en bondige notitie geschreven. Daarnaast is er naar aanleiding van deze notitie intern een brainstorm geweest voor het opstarten van verdiepend (implementatie)onderzoek ten aanzien van de e-learning. In het laatste kwartaal van 2022 is gestart met de ontwikkeling van een implementatieplan specifiek voor de e-learning voor de fitnessbranche.
- In november/december 2022 heeft de derde meting (T2) plaatsgevonden onder in totaal 2.156 bezoekers van muziekevenementen in de leeftijd van 16 tot 50 jaar. In deze meting

is uitgebreid navraag gedaan naar de bekendheid en het toepassen van de drie tips om gehoorschade te voorkomen: het dragen van oordoppen, afstand houden tot de speakers en oorpauzes nemen. De dataverzameling is afgerond. Begin 2023 wordt de laatste hand gelegd aan het tabellenrapport en de bijbehorende notitie.

- In 2022 is er een nieuwe campagne van ILME ontwikkeld. Op basis van een uitgebreid in kaart gebrachte gedragswetenschappelijke analyse rond de maatregel “het dragen van oordoppen met muziekfilter” is met de stuurgroep een keuze gemaakt voor de invalshoek van de campagne. Omdat bleek dat veel jongeren nog geen oordoppen met muziekfilter hebben (laat staan ze indoen en inhouden) is de eerste campagne gericht op het aanzetten van jongeren tot het kopen van oordoppen met muziekfilter (zie ook kennisdeling). De eerste stap om ze uiteindelijk ook mee te nemen en in te doen. De ontwikkeling (de middelen) van deze campagne ging gepaard met participatief onderzoek, waarbij zowel de doelgroep als de partners van de campagne betrokken zijn. De volgende onderzoeken hebben voorafgaand aan de pilotcampagneperiode plaatsgevonden:
 - Middelentest d.m.v. interview met oordoppenleveranciers
 - Middelentest d.m.v. interviews met locaties waar versterkte muziek wordt gespeeld
 - Middelentest d.m.v. een interview met een jongerenpanel.
 - Een kwantitatieve middelentest via social media en via een onderzoekspanel.

Tevens zijn de middelen besproken in de stuur-/werkgroep van I love My Ears.

- Tijdens en na de pilotcampagne in november/december hebben de volgende onderzoeken plaats gevonden:
 - Gebruik van Google Analytics om het verloop van de campagne te monitoren (bijv. hoe vaak worden de materialen bekeken, welke materialen zorgen voor veel clicks, en hoeveel mensen bezoeken de landingspagina)
 - Pilot-effectevaluatie na afloop van de pilotcampagne. In dit onderzoek zijn 839 jongeren uit de doelgroep bevraagd. Van hen had 62% minimaal 1 uiting van de campagne gezien, en 38% had geen enkele uiting gezien. Aan iedereen is gevraagd of zij oordoppen hebben gekocht gedurende de pilotcampagneperiode. Uit de groep die wel uitingen hadden gezien, had 18% oordoppen gekocht, ten opzichte van 8% in de groep die de campagne niet kende. Dit verschil van 10% bleek significant verschillend. Ook werd er door de jongeren die wel een uiting hadden gezien vaker informatie gezocht over gehoorschade (35% versus 17%).
- In 2022 zijn DeBesteSchoolFeesten.nl en OSAT toegetreden tot het convenant. Met beide partners zijn vanuit ILME verkennende gesprekken geweest. De nulmetingen worden gezien de timing van de gesprekken in 2023 uitgevoerd.

Kennisdeling

- In 2022 is er onder de vlag van ILME een campagne ontwikkeld speciaal gericht op jongeren van 18-25 jaar die locaties bezoeken met versterkte muziek. Deze campagne richt zich op de eerste stap in de gedragsreis van het dragen van oordoppen met muziekfilter op locaties met versterkte muziek. Deze gedragsreis is door VeiligheidNL

samen met een gedragswetenschappelijk bureau d.m.v. een gedragswetenschappelijke analyse in kaart gebracht. Deze eerste stap van de gedragsreis is het kopen van oordoppen met muziekfilter. In de vervolgstappen nemen de jongeren de oordoppen met muziekfilter mee naar de locatie, doen zij deze oordoppen in voor ze naar binnen gaan, en houden zij deze oordoppen gedurende het hele event ook in. Doordat we de campagne geënt hebben op de gedragsreis, is de inzet van ambassadeurs komen te vervallen. De ontwikkeling van de campagne 'Doppies' heeft plaats gevonden in de periode juni-oktober 2022. In november-december heeft er vier weken lang een pilotcampagne gedraaid. In december is de pilot geëvalueerd, waarin enkele mooie positieve resultaten werden gevonden. zie ook Kennisontwikkeling

- In het eerste en tweede kwartaal van 2022 hebben er diverse implementatieactiviteiten plaatsgevonden t.b.v. de e-learning. Voor de promotie van de e-learning is per branche het volgende ontwikkeld:
 - Pakketten (posters, begeleidende brief, flyers, earplugs)
 - Social packages
 - Promotiefilmpjes over e-learning (korte en langere versie)
 - Landingspagina's voor professionals op ilovemyears.nl
 - Advertenties/redactioneel/bannering/podcast vakmedia
- Voor de partner NLActief zijn er 1.145 promotiepakketten verstuurd, zijn er promotiemiddelen via eigen NL Actief kanalen uitgestuurd, en is er samenwerking geweest met de vakbladen Bodylife + FitNL.
- Naar leden van de VVEM/VNPF zijn er VVEM/VNPF 240 pakketten verstuurd, en zijn er ook promotiemiddelen verstuurd via hun kanalen. In het Vakblad EB Live heeft een interview gestaan met de directeurs van VVEM/VNPF en is er aandacht besteed via bannering, advertenties en via de redactie. Tot slot heeft er in het Vakblad AV & Entertainment een redactioneel artikel gestaan.
- Naar de leden van de LKVV zijn 46 promotiepakketten gestuurd.
- In 2022 is de algemene toolkit voor I Love My Ears niet aangepast, wel is er voor de pilotcampagne 'Doppies' een Toolkit ontwikkeld voor locaties.

8.3.2 Geluidsbeleving

- In 2022 is er een internationaal literatuuronderzoek uitgevoerd naar wenselijke geluidsniveaus van bezoekers op muzieklocaties. Hieruit bleek o.a. dat de literatuur op dit gebied schaars is, met veel (methodologische) verschillen tussen de gevonden onderzoeken. Er lijkt een algemene trend dat relatief hogere objectief gemeten geluidsniveaus gepaard gaan met een groter aandeel bezoekers dat het niveau (te) hard vindt. Het is nog onbekend welke factoren hierin een rol spelen. De schaarsheid aan studies en methodologische verschillen maakt directe en overkoepelende conclusies trekken lastig. In het veldonderzoek dat in 2023 plaatsvindt zal expliciet aandacht worden besteed aan de relatie tussen objectief gemeten geluidsniveaus en subjectieve beleving van bezoekers en wordt daarbij gekeken naar relaties met mogelijke factoren die hierbij een rol

spelen. De resultaten van dit literatuuronderzoek worden in het eindrapport van het onderzoek naar geluidsbeleving in 2023 gepubliceerd.

- Er is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor het analyseren van berichten op sociale media om meer inzicht te krijgen in de geluidsbeleving van bezoekers op muzieklocaties. De resultaten laten zien dat de analyse van berichten op sociale media mogelijk potentie heeft om bij te dragen aan het in kaart brengen van de geluidsbeleving. Het is daarbij belangrijk dat de selectie van berichten voldoende omvang heeft en specifiek genoeg is. Daarnaast is het raadzaam om bij de interpretatie van de gegevens de achtergrond ervan te verkennen. Met die geleerde lessen wordt ook in 2023, gepaard met het veldonderzoek, een social media analyse ingezet.
- Naar aanleiding van de eerder uitgevoerde onderzoeksactiviteiten is de opzet voor het veldonderzoek aangescherpt en eind 2022 getest in bij verschillende locaties de praktijk. De daadwerkelijke uitvoer van het veldonderzoek vindt plaats in 2023.

8.3.3 Adviesonderzoek faciliteren geluidsmetingen

- Er is een adviesonderzoek uitgevoerd naar hoe convenantpartijen die nog weinig geluidsmetingen uitvoeren, ondersteund kunnen worden bij geluidsmetingen of, als alternatief, het registreren van limiters. De uitkomsten van het onderzoek zijn in 2022 verwerkt in een rapportage en worden in 2023 besproken met de convenantpartners. Uit het onderzoek blijkt dat voor de diversiteit van de convenantpartners geen één en dezelfde mogelijkheid gewenst lijkt om op grotere schaal geluid te meten en/of limiters te registreren. In de rapportage van het onderzoek zijn een aantal maatwerkadviezen geformuleerd waarmee dit wel in kaart kan worden gebracht en t.z.t. kan worden toegevoegd aan de voortgangsrapportages van het convenant. Deze krijgen mogelijk binnen het convenant verder vervolg in 2023.

8.4 Toelichting afwijkingen instellingssubsidie VWS

Inhoudelijk

- Het resultaat bij het project Geluidsbeleving (tijdelijke uitbreiding op de instellingssubsidie) wijzigt: de onderzoeksrapportage met inzichten uit de praktijk over gewenste geluidsniveaus van bezoekers van evenementen/locaties met versterkte muziek wordt een tussentijdse onderzoeksrapportage op onderdelen. Door de beperkte mogelijkheden om op locaties met versterkte muziek veldonderzoek te verrichten was het niet haalbaar om ter plaatse een vragenlijst af te nemen bij de bezoekers. Daarom is (in overleg met convenantpartners) voorgesteld om de inzichten in de praktijk op te halen via een online vragenlijst, aangevuld met een pilotonderzoek op basis van uitingen van bezoekers op sociale media. Het onderzoek wordt verder verrijkt met een literatuuronderzoek naar de geluidsbeleving van bezoekers van locaties van versterkte muziek. Dit ging gepaard met een financiële wijziging die hieronder staat toegelicht. Via dit halfjaarsverslag is akkoord gevraagd op de inhoudelijke wijzigingen. En de resultaten van de aangepaste resultaten staan beschreven onder paragraaf 7.3.2. Via de bespreking van de halfjaarrapportage en

verslaglegging daarvan (d.d. 13 september 2022) waren de voorgestelde wijzigingen akkoord.

- Er is geen bijdrage geleverd aan de brochure Gehoor in Onderzoek, deze is dit jaar niet uitgegeven en zal waarschijnlijk ook niet meer uitgegeven worden.
- Er hebben in 2022 geen vervolg gesprekken plaatsgevonden met het Ministerie van OCW, SLO en onderwijsraden door uitval en wisselingen van een aantal personen.
- Het wegvallen van deze activiteiten is ten gunste gekomen aan de inspanningen rondom Gezonde School en de samenwerking met PreVENT voor scholen evenals de extra media aandacht voor dit thema.

Financieel

- De hierboven voorgestelde inhoudelijke wijzigingen van Geluidsbeleving betekenden een verschuiving van materiaalbudget naar uren. Voor de uitvoer van het literatuuronderzoek en het sociale media-pilotonderzoek waren meer uren en minder materiaalkosten nodig dan waren begroot. Via het halfjaarsverslag is akkoord gevraagd op het omzetten van € 12.000,- materiaalkosten naar uren (120 uur). Via de bespreking van de halfjaarrapportage en verslaglegging daarvan (d.d. 13 september 2022) waren de voorgestelde wijzigingen akkoord.

8.5 Extern gefinancierde projecten

- Kennisvraagstuk Risicofactoren. Na een start in 2021 is in 2022 doorgewerkt aan het literatuuronderzoek naar de verschillende contexten waarbinnen de relatie tussen blootstelling aan versterkt geluid in de recreatieve sfeer en gehoorschade is onderzocht. De methodologie is o.a. aangescherpt naar een verkennende, scoping review. Ook zijn de verschillende contexten vastgesteld die in de internationale literatuur beschreven worden. Voorbeelden zijn concerten, discotheken, festivals, muzikanten en sport. In 2023 wordt het rapport opgeleverd en bepalen we de vervolgstappen.
- EarAct: zoals eerder beschreven (7.2; speerpunt 2) stond het EarAct project in 2022 in het teken van de determinantenstudie. VeiligheidNL heeft bijgedragen in de werving van respondenten en meedenken over het ontwerp van de vragenlijst. In verband met omstandigheden bij de Open Universiteit, liep het project eind 2022 onverwachts vertraging op en worden activiteiten opnieuw opgestart zodra omstandigheden dat toelaten.
- Werknemers in lawaaiberoepen: in 2022 zijn verkennende gesprekken geweest met onder andere het Ministerie van SZW en Vlandis rondom de preventie van gehoorschade bij lawaaiberoepen. In 2023 wordt hier verder vervolg aan gegeven.
- Grip op geluid: in samenwerking met onder andere Fontys Hogeschool is in 2022 gestart met het tweejarige project 'Grip op geluid'. Dit project heeft als doel om meer inzicht te krijgen in geluidsblootstelling en gehoorschade bij gymdocenten. VeiligheidNL participeert in het project door de online hoortest 'Bedrijfsoorcheck' ter beschikking te stellen als een van de methoden om gehoorschade te meten.

9 Programma Verkeersveiligheid

9.1 Doelstelling en belangrijkste samenwerkingspartners

Het hoofddoel van het programma Verkeersveiligheid is bijdragen aan de vermindering van het aantal verkeersletsels in het algemeen en bij fietsers (55+ en 12-17 jaar), voetgangers en jonge automobilisten (18-24 jaar) in het bijzonder. Om dit doel te behalen is goed inzicht noodzakelijk in risicogroepen, risicolocaties, risicofactoren en risicogedragingen. Deze gegevens maken we inzichtelijk voor landelijke en regionale partijen via onze landelijke LIS registratie en via regionale MOVE (MOnitor VERkeersslachtoffers) projecten, waar we naast informatie van de Spoedeisende Hulp afdelingen ook informatie van regionale ambulancevoorzieningen betrekken. Daarnaast wordt binnen het programma Verkeersveiligheid onderzoek gedaan naar wat werkt in letselpreventie in verkeer, specifiek op het gebied van gedragsbeïnvloeding in het verkeer, zodat er effectieve interventies ontwikkeld worden en de rol van gedrag meegenomen wordt bij de implementatie van wet- en regelgeving, en infrastructurele maatregelen.

In 2022 stonden de volgende speerpunten centraal.

- 9.1.1 **Speerpunt 1: inzicht geven in risicogroepen, -locaties en -gedragingen op basis van spoedzorgdata op landelijk en regionaal niveau.**
- 9.1.2 **Speerpunt 2: Kennis over wat werkt bij preventie van verkeersongevallen**
- 9.1.3 **Speerpunt 3: Agendasetting en kennisdelen**

Alle activiteiten binnen het thema verkeersveiligheid worden op projectbasis gefinancierd door opdrachtgevers of komen uit eigen middelen. Meer impact is te behalen als we (daarnaast) een structurele samenwerking met het ministerie van IenW aangaan voor het jaarlijks opleveren van rapportages op basis van LIS (onder andere als bijdrage aan de jaarlijkse "Staat van de verkeersveiligheid") en het functioneren als kennisinstituut in zijn algemeenheid (signalering, agendasetting, kennisdelen, deelnemen in netwerken en samenwerken met partijen in het verkeersveiligheidsveld). Ook is het de ambitie van VeiligheidNL om het opzetten van landelijk onderzoek naar verkeersongevallen via data van regionale ambulancevoorzieningen (RAV's), eventueel aangevuld met data van SEH-afdelingen, dat nu als projectsubsidie is aangevraagd (zie onder overige gefinancierde projecten), voort te zetten in een structurele subsidie om de dataverzameling, -verwerking en -ontsluiting ook op lange termijn door te zetten.

Enkele specifieke inhoudelijke ambities van het afgelopen jaar:

- In samenwerking met het programma valpreventie vervolg geven aan onderzoek naar het terugdringen van eenzijdige fietsongevallen en eenzijdige voetgangersongevallen onder ouderen.

- Onderzoek naar de rol van gedrag bij implementeren van infrastructurele maatregelen en wet- en regelgeving en het effect van (gedrags)interventies gericht op de verbetering van verkeersveiligheid, o.a. op basis van regionale dataverzameling via spoedzorg.

VeiligheidNL werkt binnen het programma Verkeer intensief samen met diverse partijen.

De belangrijkste doelgroepen in 2022 waren:

- landelijke overheid: ministerie van IenW en agentschap Rijkswaterstaat
- regionale overheden: provincies, Regionale Organen Verkeersveiligheid en Vervoerregio's en lokale overheden
- werkgevers
- scholen/ leerkrachten
- Statenleden, leden Tweede Kamer.

De belangrijkste samenwerkingspartners in 2022 waren:

- Ziekenhuizen (SEH's)
- Regionale ambulancevoorzieningen (RAV's) en Ambulancezorg Nederland (AZN)
- Kennisinstituten: SWOV, CROW, RIVM
- Maatschappelijke organisaties: VVN, Fietzersbond, Team Alert, ANWB, Stichting Bevordering Verkeerseducatie
- Uitvoerders verkeerseducatie: o.a. Bjorn Smith-Hald A.S., Botas, Re-Setting en Windtkracht
- Platform Ruimte voor Lopen en Ministerie van IenW
- Platform Doortrappen.nl
- Media, vakbladen

9.2 Behaalde resultaten extern gefinancierde projecten

9.2.1 Speerpunt 1: inzicht geven in risicogroepen, -locaties en -gedragingen op basis van spoedzorgdata op landelijk en regionaal niveau.

- In 2022 hebben we in verschillende provincies gewerkt aan de regionale registratie (MOVE: Monitor Verkeersslachtoffers). Hieronder worden per provincie kort de behaalde resultaten beschreven.
 - Friesland: In Friesland is vervolg gegeven aan de MOVE registratie die in 2019 is opgestart in opdracht van de provincie. Ieder kwartaal is het dashboard aangevuld met de nieuw verzamelde gegevens bij de vier SEH's en de RAV. Vanwege de deelname van de RAVF aan de landelijke pilot rondom ambulancedata (zie volgende bullet), is de datalevering vanuit de RAVF tijdelijk stopgezet.
 - Utrecht: Voor de provincie Utrecht is er op basis van data van het Universitair Medisch Centrum (UMC) Utrecht over verkeersslachtoffers die daar in 2021 behandeld zijn een start gemaakt een uitgebreide rapportage voor de provincie. Deze wordt in 2023 afgerond en aan de provincie gepresenteerd, zodat zij gericht maatregelen kunnen nemen. Met de andere SEH's in Utrecht hebben we technisch

en juridisch stappen gezet om in 2023 volledig geautomatiseerd data via deze SEH-afdelingen te verzamelen. Vanwege de deelname van de RAVU aan de landelijke pilot rondom ambulancedata (zie volgende bullet), heeft datalevering vanuit de RAVU in 2022 niet plaatsgevonden.

- Drenthe: In 2022 is in Drenthe gestart met fase 2 van de MOVE registratie waarin de eerste stappen zijn gezet om de regionale spoedzorgpartners (3 SEH's en 1 RAV) aan te sluiten op de monitor. Fase 2 zal worden vervolgd in 2023.
- Limburg: In Limburg is fase 1 (de verkenning: onderzoeken of er commitment is voor een samenwerking) met goed resultaat afgerond: alle partners in de regio hebben toegezegd te willen samenwerken om het aantal verkeersslachtoffers terug te dringen.
- Noord-Brabant: De provincie Noord-Brabant heeft medio 2022 opdracht gegeven om de eerste verkennende fase uit te voeren om te achterhalen in hoeverre de 11 SEH's en 2 RAV's bereid zijn en de mogelijkheden hebben om deel te nemen aan de regionale monitor. De verkenning zal naar verwachting worden afgerond in het tweede kwartaal van 2023.
- Eind 2022 hebben ook de provincies Gelderland, Groningen en vervoerregio Amsterdam interesse getoond in MOVE. Dit zullen we in 2023 verder opvolgen.
- Opzetten landelijk onderzoek naar verkeersongevallen via regionale ambulancevoorzieningen (RAVs). Voor 2022 stond op de planning dat er een doorontwikkeling van de methodiek plaats zou vinden en data van de eerste zeven RAV's plaats zou vinden. Op de doorontwikkeling van de methodiek zijn de volgende resultaten behaald:
 - We hebben een cloudoplossing ingericht waardoor RAV's en SEH's volledig geautomatiseerd data aan kunnen leveren;
 - De machine learning modellen voor het geautomatiseerd omzetten van open tekstvelden naar gecodeerde informatie over verkeersongevallen zijn doorontwikkeld;
 - In samenwerking met een klankbordgroep uit het werkveld is het codeboek voor de datacodering afgerond;
 - We hebben een koppeling met het Nationaal Wegenbestand gerealiseerd (waardoor ongevalslocaties gecombineerd kunnen worden met wegvakkenmerken, zoals maximale snelheid en wie wegbeheerder is);
 - Samen met beoogd gebruikers van de data hebben we een nieuwe versie van het interactieve dashboard ontwikkeld.

Het ontsluiten van data van zeven RAV's heeft niet plaats kunnen vinden door verschillende juridische inzichten ten aanzien van of data uit medische dossiers wel/niet gebruikt mogen worden zonder patiënten om toestemming te vragen. De wet bleek op dit punt multi-interpretabel en de koepelorganisatie van de RAV's (Ambulancezorg Nederland) koos voor de meest veilige interpretatie. Op basis daarvan zijn er nieuwe pilots opgestart, waarin we met vier RAV's onderzocht hebben welke data wél (anoniem) gedeeld mogen worden en of

deze data de door ons gestelde onderzoeksvragen kunnen beantwoorden. Deze pilots worden in Q1 van 2023 afgerond.

- In 2022 is het LIS-vervolgonderzoek naar oorzaken, risicofactoren en gevolgen van fiets- en snor/bromfietsongevallen (opdracht van IenW) afgerond. We hebben de resultaten gepresenteerd in een expertmeeting, seminars en op meerdere congressen in binnen- en buitenland. Daarnaast hebben we het volledige rapport met een bijbehorende infographic op de website van VeiligheidNL geplaatst. Gelijktijdig is er een persbericht uitgegaan over de belangrijkste resultaten. De data uit het onderzoek vormen nu input voor het schrijven van meerdere (wetenschappelijke) artikelen. Deze artikelen zullen we in 2023 verder uitwerken.
- Om een actueel inzicht te verkrijgen in oorzaken en gevolgen van slachtoffers van een voetgangersongeval zijn we in opdracht van IenW een LIS-vervolgonderzoek naar ongevallen met voetgangers gestart. In 2022 is de dataverzameling van dit onderzoek voorbereid en gestart. De voorbereiding bestond uit het opstellen van een vragenlijst voor de groep slachtoffers en voor een controlegroep. Om de vragenlijsten aan te laten sluiten bij de wensen van zowel het beleidsdomein als de praktijk, is het voorgelegd aan experts, tijdens een expertsessie. Daarnaast is een toestemmingsprocedure bij ziekenhuizen en bij de Medisch Ethische Toetsingscommissie succesvol afgerond. Vervolgens is er sinds oktober 2022 gestart met de dataverzameling. De dataverzameling loopt door tot oktober 2023.
- Publicatie cijfers LIS-Verkeer 2021. Op twee momenten in het jaar hebben we cijfers gepubliceerd over de cijfers LIS-Verkeer 2021. In april hebben we, samen met de resultaten over het hiervoor genoemde onderzoek naar fietsongevallen, de kengetallen SEH-bezoeken als gevolg van verkeersongevallen 2021 via een persbericht gecommuniceerd. Deze communicatie vond plaats rond hetzelfde tijdstip als het kenbaar maken van de cijfers verkeersdoden 2021 door het CBS, waardoor er veel aandacht was in de media voor verkeersveiligheid en onze resultaten breed opgepakt zijn. In het najaar van 2021 hebben we (vlak voor het debat van de vaste Kamercommissie) een uitgebreide rapportage over LIS-Verkeer 2021 gepubliceerd, inclusief een prognose voor de cijfers 2022.
- Onderzoek middelengebruik voor IenW. In opdracht van het ministerie van IenW hebben we met behulp van LIS-data een onderzoek gedaan naar SEH-behandelingen van bestuurders van gemotoriseerde voertuigen, waarbij middelengebruik een rol heeft gespeeld bij het ontstaan van het ongeval. Bijvangst van dit onderzoek was de constatering dat middelengebruik onder fietsers een groter probleem is dan verwacht, en deze problematiek een sterk stijgende trend laat zien.
- VeiligheidNL voerde in opdracht van de provincie Utrecht een gedragsanalyse uit om te komen tot een effectieve gedragsmaatregel voor fietsen onder invloed van alcohol. De gedragsanalyse bestaat uit 1) een probleemverkenning met behulp van data uit LIS, 2) kwalitatief onderzoek naar betrokken gedragsfactoren en 3) het opstellen van bijpassende gedragstechnieken. Eind 2022 rondde VeiligheidNL de probleemverkenning af. Daarnaast bepaalden we in samenspraak met de provincie het gewenste doelgedrag en de

bijbehorende kaders. Het kwalitatief onderzoek is gestart en loopt door in het eerste kwartaal van 2023. Ook organiseren we in de eerste maanden van 2023 verschillende bijeenkomsten met de provincie en het betrokken reclamebureau om een onderbouwde voorlichtingscampagne te realiseren. Het onderzoek wordt eind Q1 2023 afgerond.

- Om de provincie Noord-Brabant aanknopingspunten te geven voor preventieve verkeersmaatregelen zijn we gestart met een onderzoek naar verkeersongevallen en eenzijdige voetgangersongevallen in de provincie. Hiertoe worden data uit LIS, LBZ en CBS gebruikt. In het rapport, dat we in 2023 zullen opleveren, wordt inzicht gegeven in de omvang, risicogroepen en gevolgen van verkeersongevallen en eenzijdige voetgangersongevallen die in 2021 in de provincie Noord-Brabant hebben plaatsgevonden. Ook zullen de ontwikkelingen over de afgelopen 10 jaar (2012-2021) van zowel verkeersongevallen als eenzijdige voetgangersongevallen worden gerapporteerd. Met behulp van deze resultaten kan de provincie keuzes maken op welke gebieden zij zich moet gaan inzetten. De resultaten zullen we in 2023 tijdens bestuurlijke en ambtelijke bijeenkomsten presenteren.
- De gemeente Amsterdam gaf VeiligheidNL opdracht om subjectieve onveilige locaties (=zienswijze van bewoners) te vergelijken met de objectieve ongevalslocaties (=blackspots en red routes), om te beoordelen of de subjectieve data de huidige methodiek voor het bepalen van risicolocaties kan verrijken. Dit onderzoek is in augustus 2022 afgerond. Het onderzoek liet zien dat de gemeente Amsterdam met subjectieve data van bewoners risico-gestuurd kan werken aan het bevorderen van de verkeersveiligheid. VeiligheidNL adviseerde de gemeente Amsterdam om hiervoor onder andere om te experimenteren met specifieke gebieden of thema's en risicolocaties te prioriteren op basis van veiligheidswinst. Ook is er ruimte om meer te investeren in gedragsanalyses en het delen van subjectieve data met andere afdelingen.

Naast bovenstaande resultaten hebben we vanuit het programma Verkeersveiligheid in samenwerking met het programma Monitoring en Onderzoek in 2022 ook gewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek voor speekselonderzoek op de SEH (opdracht van IenW) en hebben we een verdiepende rapportage uitgevoerd naar fietsongevallen bij scholieren in opdracht van VVN. Beide resultaten zijn beschreven in hoofdstuk [X].

9.2.2 Speerpunt 2: Kennis over wat werkt bij preventie van verkeersongevallen

- In 2022 hebben we in 5 regio's Split the Risk uitgevoerd, in 3 regio's Fight Your Inner Monkey en in 3 regio's Stand up for your ride, waarmee we weer een groter bereik hebben gehad van onze verkeerseducatie projecten. Voor alle drie de interventies is in samenwerking met universiteiten een effectstudie gestart. De onderzoeken van Fight Your inner Monkey en Stand up for your ride lopen nog door tot in 2023; het effectonderzoek van Split the Risk is in 2022 afgerond.
 - In totaal hebben 227 leerlingen, 7 docenten, 6 gastdocenten en 2 coördinatoren van gastdocenten meegewerkt aan het onderzoek. Het lespakket werd door alle

partijen positief beoordeeld. Tijdens de onderzoeksperiode zijn de scores binnen de interventie- en controlegroepen niet significant verbeterd of verslechterd.

- Split the Risk is door het CROW voor de Toolkit Permanent Verkeerseducatie beoordeeld met 49 van de 50 sterren. In 2023 worden Fight Your Inner Monkey en Stand up for your ride getoetst voor de Toolkit.
- Gezien tegenvallende resultaten bij de werving van bedrijven en het uitblijven van interesse vanuit provincies, zijn we begin 2022 gestopt met het uitvoeren van de interventie Veilig Onderweg.

9.2.3 Speerpunt 3: Agendasetting en kennisdelen

- In 2022 hebben we vanuit het programma Verkeersveiligheid diverse artikelen en rapporten geschreven en meerdere presentaties op nationale en internationale congressen verzorgd met als doel kennisoverdracht en inzicht in risicogroepen, -factoren en -locaties op het gebied van verkeersveiligheid. Een kleine greep uit de resultaten:
 - Deelname aan het IPO Vakberaad, Fietsberaad, en GNMI contactgroep Verkeersveiligheid, waarbij we meerdere presentaties hebben verzorgd over onder andere onze MOVE projecten, het landelijke project gericht op het verzamelen en ontsluiten van ambulancedata en de resultaten van ons periodieke LIS vervolgonderzoek naar fietsongevallen in Nederland.
 - Deelname aan werksessies Veilige Verkeersdeelnemers en de klankbordgroep Rijden onder Invloed.
 - Presentaties over onze MOVE projecten op het EuroSafe congres, het World Safety congres en het internationale congres "Traffic and transport Psychology".
 - Presentaties over de onderbouwing en implementatie van de interventie Stand up for your ride op het NVVC, ICSC in Zweden en het EU-Safety Conference in Zwitserland.
 - Aan de hand van een presentatie op het ICSC hebben we kennis gedeeld over lange termijn gevolgen van fietsongevallen en het feit dat ruim een derde van de slachtoffers drie jaar na het ongeval nog steeds klachten ervaren.
 - Op het landelijke fietscongres heeft VeiligheidNL een presentatie verzorgd over de rol van drukte op het fietspad bij het ontstaan van ongevallen, waaruit naar voren is gekomen dat bij verreweg de meeste ongevallen drukte geen rol heeft gespeeld.
 - Presentatie gegeven over LIS-vervolgonderzoek voetgangers tijdens het Nationaal Voetgangerscongres in Zwolle.
 - Door berichtgeving via onder andere nieuwsberichten, persberichten en sociale media, hebben we extra aandacht weten te vestigen op verkeersveiligheid. Toonaangevend was dit jaar de berichtgeving over ons Rapport Middelengebruik in het verkeer 2012-2021. Met name fietsers bleken vaak slachtoffer te zijn van een verkeersongeval waarbij alcohol en/of drugs in het spel was.
- Verder zijn voor onze verkeerseducatieprogramma's de doelstellingen behaald. Middels

diverse mailings hebben vele scholen zich aangemeld voor onze drie verschillende lesprogramma's.

10 Organisatie brede thema's en kennisdeling

10.1 Maatwerk

Met een organisatie brede werkgroep is in 2022 meer vorm en inhoud gegeven aan de 'Op maat' aanpak, een van de prioriteiten binnen de strategie van VeiligheidNL. Binnen de verschillende thema's waaraan VeiligheidNL werkt zijn verschillende risicogroepen te onderscheiden. Deze risicogroepen zijn per thema zeer divers. Zo wordt binnen het thema sport de groep beginnende hardlopers als risicogroep gedefinieerd, terwijl dat voor kinderveiligheid bij de verschillende onderwerpen vaak gaat om specifieke risicogedragingen binnen specifieke culturele groepen. Omdat niet op alle thema's voor alle risicogroepen een 'op maat' aanpak mogelijk (of nodig) is, is voor 2023 besloten om de prioriteit te leggen bij kinderveiligheid en valpreventie. Voor kinderveiligheid omdat we van mening zijn dat hier nog veel winst is te behalen omdat met name specifieke gedragingen binnen specifieke groepen tot extra risico leiden. Bij valpreventie ligt de focus op de landelijke uitrol in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de noodzaak om hierbij iedereen te bereiken. Het Letsel Informatie Systeem (LIS) biedt onvoldoende inzicht in letsel bij specifieke groepen. Daarom kijken we hoe we de data uit LIS kunnen verreiken met andere databronnen om hier beter inzicht in te krijgen.

10.2 Technologie

- Er zijn geoptimaliseerde machine learning modellen getraind voor nagenoeg alle variabelen die gecodeerd worden binnen LIS en MOVE. Bij sommige variabelen, zoals letsels en producten kunnen meerdere klassen voor dezelfde case geclassificeerd worden. Er is een model ontwikkeld dat ook meerdere klassen kan voorspellen. Daarnaast zijn we begonnen met een betrouwbaarheidsanalyse van de handmatige coderingen, i.e. hoe vaak zijn onze codeurs en onderzoekers het met elkaar eens/oneens over de coderingen.
- Er is een inventarisatie uitgevoerd van sensoren en wearables die mogelijk gebruikt kunnen worden ten behoeve van letselpreventie of bij onderzoek naar letsels. De uitkomsten ervan zijn beschreven in een intern werkdocument. Er zijn aanknopingspunten voor VeiligheidNL om gebruik te maken van data uit sensoren/wearables. Het toevoegen van externe expertise lijkt hierbij essentieel.
- In een verkenning zijn mogelijkheden voor het inzetten van technologie t.b.v. letselpreventie in kaart gebracht (intern werkdocument). Het blijkt dat technologie ten behoeve van letselpreventie binnen VeiligheidNL al breed wordt ingezet. Vanuit de opgedane expertise kan VeiligheidNL in 2023 technologische toepassingen voor

letselpreventie verder ontwikkelen, implementeren en (op effectiviteit) onderzoeken, of andere partijen adviseren over het gebruik ervan.

10.3 Gedragsbeïnvloeding voor preventie van letsels

Gedrag van mensen zelf speelt vaak een belangrijke rol bij het ontstaan van letsels. Het beïnvloeden van gedrag is voor VeiligheidNL daarom een belangrijke pijler in de preventiestrategie. Praktisch krijgt dit in de verschillende programma's en projecten uitwerking. Daarvoor is het belangrijk dat basiskennis en vaardigheden rondom gedragsbeïnvloeding op orde zijn: hoe je daar goed onderzoek naar doet, hoe je een gedragsreis maakt en vervolgens preventiestrategieën kunt kiezen en operationaliseren. In 2022 is ten behoeve van het onderhoud op basiskennis en deskundigheidsbevordering is het volgende gedaan:

- Nieuwe kennis en publicaties over gedrag en preventie zijn verzameld, vastgelegd en intern gedeeld.
- Met een gastspreker, cursussen en een masterclass is de interne deskundigheid op het gebied van gedragsbeïnvloeding bevorderd.
- Een groepje 'gedragsambassadeurs' is ingericht die bij verschillende programma of project gerelateerde gedragsvraagstukken andere collega's ondersteunen met kennis en ervaring.

10.4 Kennisagenda

In 2022 is het kennisagenda-document dat in het voorgaande jaar is opgesteld intern beoordeeld door een leescommissie. Hieruit kwamen een aantal aandachtspunten naar voren ter verbetering van de kennisagenda ten aanzien van inhoud en proces. Door actuele omstandigheden was de behoefte aan focus op het overkoepelende kennishiaat 'Implementatie' groot. Er is gekozen om aan dit hiaat specifiekere vervolgt te geven en daar meer kennis over te verzamelen. Met behulp van deskresearch zijn algemeen voor letselpreventie als per thema bevorderende en belemmerende factoren in kaart gebracht. Vervolgens is m.b.v. een vragenlijst interne behoefte opgehaald over dit onderwerp. Dit samen heeft geleid tot een plan, dat in 2023 verder invulling krijgt. In een later stadium wordt besloten of en hoe er een vervolgt wordt gegeven aan de brede Kennisagenda letselpreventie.

10.5 Kennis en informatieoverdracht

- In 2022 zijn aan de hand van de ontwikkelde visie op online in 2021, twee nieuwe websites gelanceerd: www.veiligheid.nl en www.kinderveiligheid.nl. Beide sites zijn in co-creatie met de beoogde doelgroep tot stand gekomen, zowel qua vorm, inhoud en gebruiksgemak, ze werden in juni 2022 in gebruik genomen. Er is voor gekozen om te starten met een eerste basisversie (MVP) die steeds verder uitgebouwd wordt. Na juni zijn er nog enkele sprints geweest om de gebruiksvriendelijkheid voor professionals te bevorderen en om de interne processen faciliterend te laten zijn aan het aanbod op de site.
- Tevens is de basis van de nieuwe online contentstrategie ontwikkeld, die nog meer gericht is op het ondersteunen en activeren van professionals om aan de slag te gaan met letselpreventie. De website is daar zowel qua vormgeving als content op gericht en dat zien we dan ook terug in de statistieken; de conversiepercentages (het aandeel van de

bezoekers dat een actie uitvoert op de website) zijn over de gehele linie met zo'n 5-10% gestegen. Met name de stijging het aantal downloads van voorlichtingsmaterialen, richtlijnen en handleidingen en het gebruik van tools en hulpmiddelen geven aan dat de goede weg is ingezet om letselpreventie kennis steeds beter aan te laten sluiten bij de behoeften van professionals.

- De eerste stappen zijn gezet om het kennisaanbod voor professionals verder te digitaliseren. Er zijn blauwdrukken van digitale varianten ontwikkeld waarvan gebruik gemaakt kan worden in de diverse programma's, waaronder e-learnings, webinars en online meetings. Gesterkt met de ervaring uit de coronatijd zien we dat het makkelijker en efficiënter is om professionals digitaal te bereiken. Het digitale productportfolio wordt verder uitgebreid in 2023 en de online strategie wordt verder geoptimaliseerd op basis van de opgebouwde ervaring en inzichten uit 2022.
- Door de migratie en splitsing van de oorspronkelijke website naar twee websites, zien we dat het verkeer op veiligheid.nl is gedaald in 2022. Dit lag in de lijn der verwachting. Enerzijds omdat website migraties bijna altijd gepaard gaan met een daling van het aantal bezoekers vanuit met name zoekmachines. Anderzijds omdat het grootste deel van het verkeer van vóór de migratie bestond uit consumenten, die de website bezochten voor voorlichtingsinformatie. Door de strategische keuze om veiligheid.nl primair te richten op professionals, is voor consumentenvoorlichting de website kinderveiligheid.nl ontwikkeld. Het aantal bezoekers groeit sinds de lancering in juni iedere maand. Aan het einde van 2022 is het aantal gegroeid naar zo'n 15.000 bezoekers per maand.
- Zowel kwalitatief als kwantitatief gebruikersonderzoek toont aan dat de website goed wordt ontvangen! De professionele doelgroep is er erg blij met de nieuwe indeling van de website en het gemak om kennis te vinden. Tevens geven ze aan dat de content meestal goed aansluit bij hun verwachtingen. Dat komt ook naar voren in de resultaten van de feedbacktool, die op een groot deel van de kennispagina's wordt getoond. Van de professionele gebruikers, die feedback hebben gegeven via de tool op de website, vindt 71% dat onze informatie heeft geholpen. Daarvan geeft 34% aan dat dit men name kwam door de praktische toepassing ervan, 31% gaf als belangrijkste reden dat de informatie begrijpelijk is. Uit de feedbacktool blijkt verder ook dat 15% van gebruikers op sommige pagina's meer of andere informatie had verwacht. Dit wordt verder onderzocht, zodat het aanbod ook beter op de verwachting van deze groep gebruikers gaat aansluiten.
- In 2022 is het aantal nieuwsbriefabonnees weer verder gegroeid. Gemiddeld met meer dan 10%. Uit eerder gebruikersonderzoek kwam al naar voren dat professionals het prettig vinden om via nieuwsbrieven op de hoogte te blijven. De statistieken bevestigen ook dat e-mail nog steeds een belangrijk communicatiekanaal is om onze doelgroep te bereiken en te activeren. Op social media is het beeld versnipperd. LinkedIn is steeds belangrijker aan het worden voor het bereiken van de meeste intermediaire doelgroepen, terwijl de impact van Twitter en Facebook aan het afnemen is. Daar wegen de inspanningen vaak niet op tegen het effect dat we bereiken.

- In april 2022 werden de resultaten van het reputatieonderzoek bekend. Dit onderzoek is gehouden onder de belangrijkste stakeholders van VeiligheidNL en werd uitgevoerd door de Reputatiegroep. Het reputatieonderzoek heeft een helder inzicht gegeven in de bekendheid en de beelden en verwachtingen van stakeholders ten aanzien van VeiligheidNL, de strategische ambities en rol in letselpreventie. De gemiddelde waardering van 7,6 onderstreept dat VeiligheidNL een goede reputatie geniet en zeer gewaardeerd wordt door haar stakeholders. VeiligheidNL wordt gewaardeerd om haar professionaliteit en wordt ervaren als betrouwbaar en integer. Stakeholders zijn vol lof over het gedegen en onafhankelijke onderzoek van VeiligheidNL. VeiligheidNL wordt gezien als een belangrijke kennispartner. Hieraan ontleent VeiligheidNL een belangrijk deel van de aan haar toegekende maatschappelijke waarde. Stakeholders zien een kans voor VeiligheidNL om de resultaten van onderzoek en monitoring, nog meer te vertalen naar interventies en advies waarbij rekening wordt gehouden met maatschappelijke ontwikkelingen en de toepasbaarheid in de praktijk. Stakeholders geven ook aan dat het bij VeiligheidNL zou passen om vanuit haar positie als kenniscentrum meer stelling te nemen in het maatschappelijke debat over gezondheid, veiligheid en preventie (een agenderende rol). Tevens zou VeiligheidNL zich meer mogen positioneren in de volle breedte en niet alleen vanuit de thema's. Met deze input is in eind 2022 een nieuwe corporate communicatie strategie ontwikkeld, waarvan de uitvoering start in 2023.

10.6 Public Relations en Public Affairs

10.6.1 Public Relations

- In 2022 is net als in voorgaande jaren intensief met verschillende media samengewerkt, veelal de landelijke dagbladen (NRC, Telegraaf, Algemeen Dagblad en Trouw).
- Zowel in april als november was er veel aandacht voor Verkeersveiligheid. In april 2022 zocht VeiligheidNL de pers op met de zorgwekkende trend dat het aantal verkeersslachtoffers met ernstig letsel blijft stijgen en dat 1 op de 3 verkeersslachtoffers met ernstig letsel een fietser is van 55 jaar of ouder. Dit werd breed opgepakt door de landelijke pers zowel in print als op televisie (journaal). In november zocht VeiligheidNL opnieuw de pers op met de verontrustende getallen dat er 84 procent stijging is van het aantal Spoedeisende Hulpbezoeken na een fietsongeval met alcohol- en/of drugsgebruik in de afgelopen 10 jaar. Ook dit werd breed uitgemeten door de landelijke pers.
- Het programma valpreventie kende ook twee belangrijke persmomenten: het bezoek van Minister Helder en haar aandacht voor Valpreventie en de publiciteit die rondom de Valpreventie week in oktober.
- Met Gehoorschadepreventie is ongekend veel persbereik geweest in 2022! Dit had ook te maken met een journalist van het AD (Sebastiaan Quekel) die zijn eigen tinnitus als het gevolg van gehoorschade door hard geluid, de drijfveer laat zijn om veel meer maatschappelijk bewustzijn te ontwikkelen en nieuwe slachtoffers te voorkomen. Hij vond in VeiligheidNL (Saskia Kloet) een partner in het onder de aandacht brengen van het groeiend aantal jongeren met tinnitus en gehoorschade. Waarbij hij ook de politiek actief

benaderde en interviewde voor de diverse Kamerdebatten die hij (samen met de kennis van VeiligheidNL) heeft weten te ontlokken. Met als gevolg dat het najaar (september - november) volledig in het teken stond van persaandacht voor gehoorschade door hard geluid en de noodzaak van preventie.

- Het einde van het jaar is weer full pull ingezet op het voorkomen van vuurwerkletsel. De twee voorgaande oudejaarsnachten waren een trendbreuk qua hoeveelheid vuurwerk en het aantal slachtoffers, een direct gevolg van de corona maatregelen in 2020 en 2021. Dit jaar lag de focus op het voorkomen van vuurwerkletsel bij kinderen. In december is hierover een item geweest in het Jeugdjournaal. Op 5 januari was er veel landelijke media aandacht voor de vuurwerkletsel cijfers, omdat deze weer terug waren op pre corona tijd. Het NOS journaal van 20.00 uur besteedde hier een item aan van ruim 2 minuten inclusief een interview met VeiligheidNL (Martijntje Bakker) met een uitgebreide toelichting.
- Vanaf mei 2022 is VeiligheidNL een samenwerking gestart met ANP door het afnemen van de tool 'expert support'. Hiermee zijn de letselpreventie experts direct vindbaar en benaderbaar voor journalisten en anderzijds biedt deze tool de mogelijkheid voor de letselpreventie-experts om te reageren op nieuwsberichten met onderwerpen waar zij kennis van hebben. Deze samenwerking is uiterst succesvol en het biedt de mogelijkheid om een veel completer beeld te geven via de media van de expertise van VeiligheidNL. Journalisten wisten hun weg naar VeiligheidNL altijd al te vinden om hun nieuwsberichten te onderbouwen met onze letselcijfers. Maar op deze wijze is VeiligheidNL nog beter in staat om te profileren op onze letselpreventie expertise!

10.6.2 Public Affairs

- We hebben in 2022 proactief ingezet op het actief ondersteunen van beleidsmakers met letselpreventie expertise en met name om samen op te trekken als het gaat om het beschermen van risicogroepen door beleid of regelgeving. Voorbeelden hiervan zijn
 - De regierol in de landelijke uitrol valpreventie
 - Meer middelen voor de aanpak van sportblessures
 - Meer aandacht voor de rol van gedrag bij de preventie van verkeersongevallen
 - Het verbreden van het kamerdebat over gehoorschade, zodat er niet alleen op een lagere geluidsnorm werd ingezet maar ook op voorlichting en vroegpreventie

11 Prioriteiten bedrijfsvoering

11.1 Financiën

11.1.1 Professionalisering inkoopprocedures

Er is een procedure Inkoopbeleid opgesteld waarin ook de wettelijke vereisten rondom aanbestedingen zijn verwerkt. De procedure is getoetst door een extern specialist en is akkoord bevonden.

11.1.2 Contractmanagement/juridische procedures

Er zijn een aantal standaard juridische contracten opgesteld. Daarnaast is indien nodig voor advies rondom overeenkomsten een extern jurist beschikbaar.

11.1.3 Management dashboard

Het management dashboard is uitgebreid met een aantal KPI's die betrekking hebben op de capaciteitsplanning. Ook is een eerste aanzet gemaakt tot een meer flexibele planningstool voor medewerkers.

11.1.4 Risicomanagement

Er is een acquisitie team samengesteld dat periodiek de acquisitie inspanningen monitort en kansen bespreekt om verder impact te vergroten.

11.2 HR

De medewerkers van VeiligheidNL zijn het hart van de organisatie en zonder deskundige en betrokken medewerkers kunnen onze doelen niet worden behaald. Voor een goed functionerende organisatie is het niet alleen essentieel om kwalitatief, betrokken en vakbekwame mensen aan te trekken, maar deze ook te behouden en te ontwikkelen. Om dit te bereiken lag de focus in 2022 op personeelsplanning, arbeidscommunicatie, arbeidsvoorwaarden en het uitstroompercentage beperken.

11.2.1 Personeelsbestand

In 2022 zijn er in totaal 15 medewerkers ingestroomd en 9 medewerkers uitgestroomd. Onze formatie is daarmee gestegen van 48,2 FTE naar 52,9 FTE op 1 januari 2022. Het totale personeelsverloop is licht gestegen ten opzicht van 2021, van 12% naar 17%. Binnen het management is het naar verhouding het grootst aantal medewerkers ingestroomd, namelijk 3 van de in totaal 7 MT leden.

Op 1 januari 2022 was de bezetting 52,9 fte en 58 medewerkers. Op 31 december 2022 bedroeg

dit aantal 56,15 fte en 63 medewerkers. Van dit aantal heeft eind 2022 heeft 30% een contract voor bepaalde tijd en 70% onbepaalde tijd.

In 2022 was de afdeling HR gedurende een half jaar op halve kracht vanwege ouderschapsverlof en ziekte. Ondanks dit heeft de afdeling HR veel activiteiten gerealiseerd:

- de personeelsgids is als papieren document vervallen en online toegankelijk gemaakt
- er is een thuiswerk-regeling opgesteld en ingevoerd
- de onboarding is verder gefinetuned
- de salarisadministratie is overgeheveld naar de financiële administratie waardoor de afdeling HR en salarisadministratie voortaan gescheiden zijn
- nieuwe regelingen op het gebied van Arbeidsvoorwaarden zoals ouderschapsverlof
- arbeidsovereenkomsten zijn getoetst aan de wet transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden
- Een record aantal nieuwe medewerkers en baby's zijn verwelkomd
- Er is hard gewerkt aan de RI&E

11.2.2 Werving & selectie

In 2022 werden 15 nieuwe medewerkers geworven. De meeste medewerkers werden gevonden via vacature sites en eigen netwerk. Voor een aantal functies moest echter ook een specialistisch bureau worden ingeschakeld. De krapte op de arbeidsmarkt zette door en dit was goed te merken voor de invulling van een aantal vacatures.

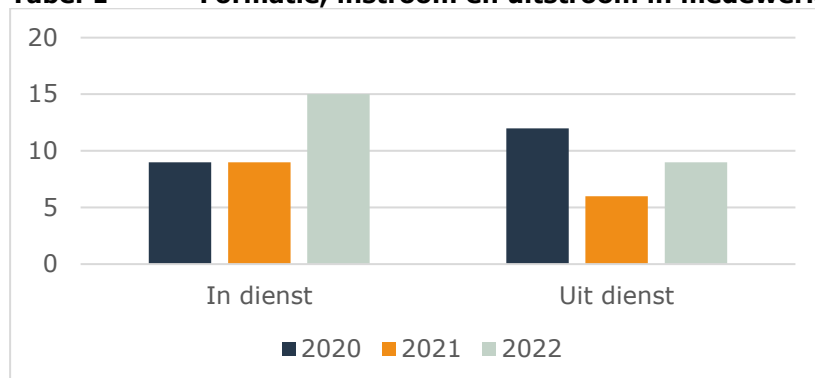
11.2.3 Uitstroom

9 medewerkers hebben de organisatie verlaten als gevolg van natuurlijk verloop (het opzeggen van de arbeidsovereenkomst i.v.m. andere functie of wegens persoonlijke redenen).

2020		2021		2022	
medewerkers	fte	medewerkers	fte	medewerkers	fte
58	50,3	55	48,2	58,0	52,92
9	8,0	9	8,3	15	13,7
12	10,0	7	6,5	9	7,5
55	47,8	58	50,7	63,0	56,1

Tabel 1 **Formatie, instroom en uitstroom in medewerkers en FTE**

Figuur 1 Aantal medewerkers in/uit dienst

Tabel 2 **Personeelsverloop***

Jaar	2020	2021	2022
Personeelsverloop	21%	12%	15%

* Uitstroom in personen gedeeld door de gemiddelde bezetting in personen in het betreffende jaar.

Tabel 3 **Leeftijdsopbouw 31 december**

Jaar	2020	2021	2022
	%	%	%
<30	11%	9%	5%
30<40	31%	29%	29%
40<50	29%	38%	31%
50>	29%	24%	35%

Tabel 4 **Personeelssopbouw 31 december**

Peildatum	Man	Vrouw
31 december 2020	25%	75%
31 december 2021	24%	76%
31 december 2022	28%	72%

11.2.4 Arbeidsvoorwaarden

VeiligheidNL volgt de salarisontwikkelingen voor de CAO Rijk. Op 22 juni 2022 is een onderhandelingsresultaat bereikt waarin onderstaande ontwikkelingen m.b.t. de salaristabel zijn overeengekomen:

- Met ingang van 1 juli 2022 worden de salarisbedragen met eerst 2,5% plus daarna een bedrag van €75 verhoogd.
- Met ingang van 1 april 2023 worden de bedragen met 3% verhoogd.
- Met ingang van 1 januari 2024 worden de bedragen met 1,5% verhoogd.

11.2.5 Structurele thuiswerkvergoeding vanaf 2022

Met ingang van 1 januari 2022 verstrekt VeiligheidNL een thuiswerkvergoeding voor de dagen dat een werknemer volledig thuis werkt. Deze vergoeding bestaat uit een netto vergoeding van € 2,- per thuiswerkdag.

11.2.6 Voorzieningen werkplek & regeling thuiswerken

Met ingang van 1 januari 2022 vergoedt VeiligheidNL één keer per drie kalenderjaren uitgaven die de werknemer declareert voor meubilering en stoffering van de thuiswerkplek tot een bedrag van €500,-. Daarnaast is er een regeling voor thuiswerken opgesteld die toeziet op de consequenties van thuiswerken en handvatten en richtlijnen geeft over de wijze waarop er bij VeiligheidNL wordt omgegaan met thuiswerken.

11.2.7 Vitaliteit

Jaarlijks reserveren wij een gedeelte van onze loonsom voor het organiseren van activiteiten gericht op de vitaliteit van onze medewerkers. Er is hiervoor een vitaliteitscommissie aangesteld, bestaande uit medewerkers, die regelmatig activiteiten organiseren gericht op voeding, beweging, ontspanning en/of plezier.

Er werd een sportvlog geïntroduceerd waar een medewerker centraal staat die een (bijzondere) sport beoefend. Medewerkers konden gemasseerd worden, er werden tafeltennistoernooien en buiten activiteiten georganiseerd en allerlei kleine attenties en activiteitjes aangeboden.

Ook de actieve Personeelsvereniging (PAC) heeft wederom zich ingespannen om diverse succesvolle samenkomsten/activiteiten te organiseren met als doel de medewerkers in de organisatie te blijven boeien en binden.

11.2.8 Ziekteverzuim

Het gemiddeld verzuim is gestegen van 4,36% naar 5,3%. Het hogere verzuim is mede toe te schrijven aan een aantal nieuwe langdurig verzuim gevallen die zijn ontstaan. Verder was het aantal medewerkers dat met zwangerschaps- en bevallingsverlof gegaan en ook partnerverlof opvallend hoog, totaal betrof dit 7 medewerkers.

Tabel 5 Verzuim*

Jaar	2020	2021	2022
Ziekteverzuim	3,04	4,36	5,30
Meldingsfrequentie	1,61	1,09	

* Berekening ziekteverzuimcijfer is inclusief langdurig verzuim en excl. zwangerschap.

11.2.9 Opleidingsbeleid en loopbaanbegeleiding

In 2022 is ca. € 30.000 euro besteed aan opleiding. Hierbij zijn zowel individuele wensen gehonoreerd als een aantal organisatie-brede in-company trajecten. De online tool Goodhabitz werd ingekocht waarmee alle medewerkers gratis toegang hadden tot een breed palet aan opleidingen.

11.2.10 Vertrouwenspersoon

In 2022 zijn geen meldingen geweest.

11.2.11 Ondernemingsraad

Naar aanleiding van de verkiezingen, eind december 2021 is een deels vernieuwde OR aangesteld. De OR is regelmatig geïnformeerd over personeelsvraagstukken, financiën en werd nauw betrokken bij de organisatieontwikkelingen.

11.3 Informatiemanagement en ICT

In 2022 is er hard gewerkt om de afdeling ICT en informatiemanagement verder te ontwikkelen. Er is zorgvuldig aandacht besteed aan de personele invulling. Zo is er in mei een functioneel applicatiebeheerder aangetrokken. De IT-regiefunctie is hiermee op orde gekomen. Tevens zijn er een aantal goede stappen gezet op het gebied van informatie beveiliging. Er is een hernieuwd traject gestart voor het ontwikkelen van software voor de LIS data controle keten. In het jaarplan werden 3 speerpunten geformuleerd waarvan de resultaten hieronder worden toegelicht:

11.3.1 Speerpunt 1: Aandacht voor kwaliteit, veiligheid en regelgeving

Eind 2020 is VeiligheidNL NEN7510 gecertificeerd. VeiligheidNL hecht veel waarde aan het behouden van deze certificering en er wordt veel aandacht besteedt aan de verbetering van onze informatiebeveiliging. Hiervoor wordt het principe van de plan-do-check-act cyclus gehanteerd. In januari heeft er een externe audit plaats gevonden. Uit deze audit bleek dat alles goed op orde is. Voor het nog verder verbeteren van deze positie is er veel aandacht besteed aan het beoordelen van de leveranciers en het aanscherpen van interne controle processen. Hiermee wordt de gehele keten van samenwerkingspartners naar hogere kwaliteit getild.

11.3.2 Speerpunt 2: Versterken data management

Door het aantrekken van een extra data engineer/scientist eind 2021 is er geïnvesteerd in interne capaciteit op het gebied van data management. Er is veel aandacht besteed aan het realiseren van een moderne data infrastructuur in de Azure cloud omgeving.

Hierdoor hebben de data engineers en scientists de beschikking over de laatste technische voorzieningen om het maximale uit de huidige data te halen en om klaar te zijn voor het aansluiten van additionele databronnen.

11.3.3 Speerpunt 3: Doorontwikkeling IT afdeling

In 2022 is er een duidelijke ontwikkeling geweest in de positionering van de afdeling. Door een heldere afbakening te creëren tussen het technisch en het functioneel beheer is het voor de medewerkers van VeiligheidNL bekend waar welke verantwoordelijkheid ligt. Er is veel aandacht besteed aan het bepalen van het eigenaarschap op het applicatielandschap. Hierdoor, en door het professioneel voeren van licentie- en contractbeheer worden de kosten meer inzichtelijk en beter beheersbaar.

De afdeling kan doordat de basis beter op orde is in toenemende mate een partner zijn van het primaire proces. Bijvoorbeeld bij het ontwikkelen van nieuwe digitale interventies worden de architectuurskaders steeds scherper bewaakt zodat er (kosten) efficiënter en toekomstbestendiger kan worden gewerkt.

Bijlage 1 Financieel overzicht

In tabel 1 op pagina 77 treft u het overzicht verantwoording hoofdactiviteiten instellingssubsidie 2022 aan.

Tabel 1 **Overzicht verantwoording hoofdactiviteiten instellingssubsidie 2022**

	Begroting 2022 VWS						Realisatie aandeel VWS						
	Uren	Uren x tarief	Materiaal kosten	Overige baten	Totaal gevraagde subsidie	Totaal toegekende subs.	Uren	Uren x tarief	Materiaal kosten	Overige baten	Totaal	Afwijking t.o.v. de toegekende subsidie	
		€	€	€	€	€		€	€	€	€	€	%
Monitoring & Onderzoek	12.034	1.204.173	154.100	2.215	1.356.058	1.356.058	12.314	1.222.780	139.487	5.171	1.357.096	1.038	0,1%
Kinderveiligheid	6.398	639.554	212.200	19.440	832.314	832.314	6.378	638.176	214.039	15.514	836.701	4.387	0,5%
Productveiligheid	2.078	207.778	463.017		670.795	670.795	2.057	208.303	464.007		672.310	1.515	0,2%
Tijd. uitbreiding productveiligheid	847	85.410	41.000		126.410	126.410	906	91.066	36.571		127.637	1.226	1,0%
Valpreventie ouderen	8.319	834.605	140.800	17.520	957.885	957.885	8.375	841.343	139.531	3.878	976.995	19.110	2,0%
Sportblessures	3.099	310.093	90.050		400.143	400.143	3.079	311.457	89.550		401.007	864	0,2%
Gehoorschade	3.895	389.069	83.400	1.425	471.044	471.044	3.872	391.191	82.235	1.293	472.132	1.088	0,2%
Tijd. uitbreiding gehoorschade	2.407	240.819	143.000		383.819	383.819	2.570	259.335	125.726		385.061	1.242	0,3%
Organisatie brede thema's	7.560	755.792	194.200		949.992	949.992	7.678	757.397	193.358	- 462.180	1.412.935	**462.943	48,7%
Totaal	46.636	4.667.292	1.521.767	40.600	6.148.459	6.148.459	47.229	4.721.046	1.484.504	-436.324	6.641.874	493.414	8,0%

* Ova-bijdrage 2022 € 194.425

** Afwijking is hier groter dan € 25.000 zodat de totaal afwijking aansluit met het aandeel resultaat VWS in de basissubsidie 2021 bij Tabel 3

Tabel 2

Overzicht door derden gefinancierde activiteiten 2022

	Begroting 2022				Realisatie 2022			
	Uren	Uren x tarief	Materiaal kosten	Totale kosten	Uren	Uren x tarief	Materiaal kosten	Totaal
Programma M&O / Verkeer	7.905	933.000	475.000	1.408.000	7.014	827.380	241.168	1.068.547
LIS WVL e.o. RWS					875	102.512	60.037	162.548
Verkeer decentrale overheid					2.591	302.790	135.788	438.577
Verkeer landelijke overheid					3.332	396.038	41.945	437.982
Min v Veilighd + J.					104	12.331	3.399	15.729
Overige projecten					113	13.710		13.710
Programma KV/PV/ Valpreventie	4.940	583.000	472.500	1.055.500	3.049	358.959	209.678	568.637
Kinderveiligheid KV					402	48.146	35.355	83.501
Productveiligheid PV					1.058	124.327	31.567	155.894
Valpreventie bij ouderen					1.292	154.266	14.243	168.509
Trainingen					297	32.220	128.513	160.733
Gehoorschade	1.090	128.800	22.700	151.500	159	19.875		19.875
Programma Sportblessures	600	71.000	30.000	101.000				
Totaal	14.535	1.715.800	1.000.200	2.716.000	10.222	1.206.214	450.846	1.657.060

Tabel 3 Staat van baten en lasten 2022 gesplitst in aandeel VWS basisfinanciering en overige financiering

	Exploitatie	Aandeel VWS basissubsidie	Overig
	2022	2022	2022
	€	€	€
Omzet	8.173.270	6.148.460	2.024.810
Omzetverhouding	100%	75%	25%
Overige opbrengsten	37.126	27.929	9.198
Financiële baten	36.976		36.976
Totale baten	8.247.373	6.176.389	2.070.984
<i>Projecturen</i>	58.042	47.229	10.813
<i>Projecturenverhouding</i>	100%	81%	19%
Materialen en uitbesteed werk	2.054.296	1.484.504	569.792
Uren tegen tarief	6.020.543	4.721.046	1.299.497
Opslag derden financiering	-8.630		-8.630
Totale kostprijs projecten	8.066.209	6.205.550	1.860.659
Kostprijsverhouding projecten	100%	77%	23%
Bruto marge	181.164	-29.161	210.325
Personeelskosten	5.149.055	4.189.827	959.228
Personeelskosten acquisitie	598.478		598.478
Overige bedrijfskosten	763.659	604.222	159.437
Afschrijvingen	129.090	105.042	24.048
Totale overige kosten	6.640.282	4.899.091	1.741.191
Doorberekende kosten in kostprijs uitgevoerde projecten	6.011.029	4.434.838	1.576.191
Resultaat op overige kosten	-629.253	-464.253	-165.001
Bedrijfsresultaat	-448.089	-493.414	45.325
Financiële lasten	187.466		187.466
Saldo	-635.555	-493.414	-142.140

Toelichting uitsplitsing staat van baten en lasten

De omzet is verdeeld op basis van de werkelijke omzetgegevens.

De overige opbrengsten zijn verdeeld op basis van de omzetverhouding. De overige opbrengsten bestaan uit de verkoop van diverse voorlichtingsmaterialen. De financiële baten en lasten zijn verdeeld op basis van vermogensverhouding.

De kostprijs projecten is verdeeld op basis van de werkelijke projectgegevens.

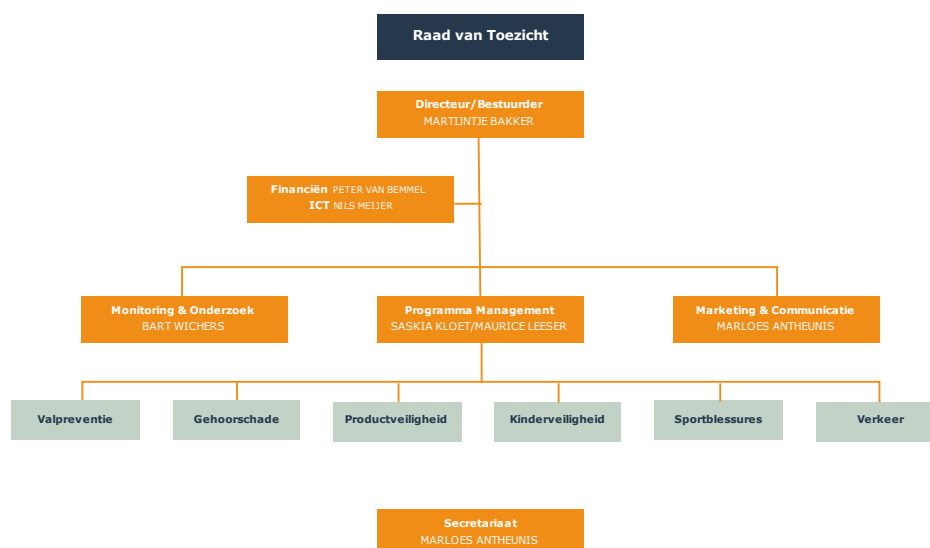
De personeelskosten acquisitie en de opslag financiering derden zijn geheel meegenomen onder aandeel overig.

De overige kosten zijn verdeeld op basis van de projecturenverhouding.

De doorberekende kosten in kostprijs uitgevoerde projecten zijn verdeeld op basis van de verhouding overige kosten.

Bijlage 2 Organogram 2022

Bijlage 3 Afkortingen

Afkorting	
AKI	Automatische Knipperlichtinstallatie
AMC	Academisch Medisch Centrum
ANBI	algemeen nut beogende instelling
ANBO	Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen
ANEC	European Association for the Co-ordination of Consumer Representation in Standardisation
ANWB	Algemene Nederlandsche Wielrijders Bond
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BK	Brancheorganisatie Kinderopvang
BMK	Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang
BOinK	Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang
BSO	Buitenschoolse opvang
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CGL	Centrum Gezond Leven
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CMS	Content Management Systeem
COVID	COroNaVIrusDisease
DALY	Disability Adjusted Life Years
DWH	Datawarehouse
ERP	Enterprise Resource Planning
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
HAP	Huisartsenpost
HiB	Health Impact Bond
IB	Informatiebeveiliging
IDB	Injury Data Base
I&M	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
I&W	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
ILME	I Love My Ears
InEen	Vereniging voor eerstelijnszorg
ISMS	Information Security Management System
IT	Informatie Technologie
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
J&V	Justitie en Veiligheid
KBO	Katholieke Bond van Ouderen

Afkorting	
KNGF	Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie
KNGO	KennisNetwerk GastouderOpvang
KNMP	Koninklijke Maatschappij ter Bevordering van de Pharmacie
KNWU	Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie
KPI	Key Performance Indicators
LBZ	Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg
LIS	Letsel Informatie Systeem
LKVV	Landelijke Kamer van Verenigingen
LLM	Letsel Last Model
LMR/LBZ	Landelijke Medische Registratie / Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg
LNAZ	Landelijk Netwerk Acute Zorg
LSM-K	Leefstijlmonitor Module-Kern
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs
MOEV	Motivatatie Ondersteuning Expertise Vernieuwing
NCJ	Nederlands Centrum Jeugdgezondheid
NEN	Nederlandse Norm
NeVoBo	Nederlandse Volleybal Bond
NHG	Nederlands Huisartsen Genootschap
NIVEL	Nederlands Instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg
NJi	Nederlands Jeugd instituut
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité*Nederlandse Sport Federatie
NTvG	Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde
NVFG	Nederlandse Vereniging voor Farmaceutische Geneeskunde
NVSHA	Nederlandse Vereniging van Spoedeisende Hulp Artsen
NVT	Nederlandse Vereniging Traumachirurgie
NVWA	Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
OVA	Overheidsbijdrage in de Arbeidskosten Ontwikkeling
PCOB	Protestants Christelijke Ouderen Bond
PPINK	Pedagogisch Professionals In Kinderopvang
PO	Primair onderwijs
POH	Praktijkondersteuner huisarts
PVK	Praktijkverpleegkundige in de huisartsenzorg
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RE AIM	Reach, Effect, Adoption, Implementation en Maintenance
RCT	Random Controlled Trial (p 37)
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROC	Regionaal OpleidingenCentrum

Afkorting	
ROF	Regionaal Orgaan verkeersveiligheid Fryslân
ROV	Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid
SEA	Search Engine Advertising
SEO	Search Engine Optimization
SEGV	Sociaal-economische gezondheidsverschillen
SEH	Spoed Eisende Hulp
SES	Sociaal Economische Status
SIG	Samenwerkende Instellingen voor Geestelijk Gehandicapten
SPV	Strategisch Plan Verkeersveiligheid
SPUK	Specifieke Uitkering
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TNO	Nederlandse Organisatie voor toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
TOM	Thuis Onbezorgd Mobiel
TRIPP	Translating Research into Injury and Prevention Practice framework
UMC	Utrecht Medisch Centrum
UvA	Universiteit van Amsterdam
VNO/NCW	Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) en het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond (NCW)
VNPF	BrancheVereniging van de Poppodia en -Festivals
VO	Voortgezet onderwijs
V&V	Verpleging en Verzorging
V&VN	Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland
VVEM	Vereniging van EvenementenMakers
WAS	Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen
WGBO	Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst
VWS VGP	Volksgezondheid Welzijn en Sport, Voeding Gezondheidsbescherming en Preventie
WVL	Water, Verkeer en Leefomgeving
WZWI	Waarzitwatin
ZIS	Ziekenhuisinformatiesysteem
ZVW	Zorgverzekeringswet

